

GRK

ఆధునీక

ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర

----- కాలరేఖ -----

చరిత్ర పూర్వ యుగము **క్రీ.పూ.1500వరకు**

పూర్వ యుగము **క్రీ.పూ.1500-
క్రీ.త.650**

- మౌర్యులకు ముందు క్రీ.పూ.1500-
క్రీ.పూ.322
- మౌర్యులు • క్రీ.పూ.322 -
క్రీ.పూ. 184
- శాతవాహనులు • క్రీ.పూ.200 -
క్రీ.త.200
- కళింగులు • క్రీ.పూ.180? -
క్రీ.త.400?
- ఇక్ష్వాకులు • 210 - 300
- బృహత్పలాయనులు • 300 - 350
- అనందగోత్రులు • 295 - 620
- శాలంకాయనులు • 320 - 420
- విష్ణుకుండినులు • 375 - 555
- పల్లవులు • 400 - 550

పూర్వమధ్య యుగము **650 - 1320**

- మహాపల్లవులు
- రేనాటి చోడులు
- చాళుక్యులు
- రాష్ట్రకూటులు

• తూర్పు చాళుక్యులు	• 624 - 1076
• పూర్వగాంగులు	• 498 - 894
• చాళుక్య చోళులు	• 980 - 1076
• కాకతీయులు	• 1083 - 1323
• అర్వాచీన గాంగులు	

ఉత్తరమధ్య యుగము	1320 - 1565
• ముసునూరి నాయకులు	• 1320 - 1368
• ఓడ్ర గజపతులు	• 1513
• రేచెర్ల పద్మనాయకులు	• 1368 - 1461
• కొండవీటి రెడ్డి రాజులు	• 1324 - 1424
• రాజమహేంద్రవరం రెడ్డి రాజులు	• 1395 - 1447
• బహమనీ రాజ్యము	•
• విజయనగర సామ్రాజ్యము	• 1336 - 1565

ఆధునిక యుగము	1540 - 1956
• అరవీటి వంశము	• 1572 - 1680
• కుతుబ్ షాహీ యుగము	• 1518 - 1687
• నిజాము రాజ్యము	• 1742-1948
• బ్రిటిషు రాజ్యము	•
• స్వాతంత్ర్యోద్యమము	• 1800 - 1947
• ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పాటు	• 1912-1953
• హైదరాబాదు రాష్ట్రం ఏర్పాటు	• 1948-1952
• ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణ	• 1953-1956
• ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఇటీవలి చరిత్ర	• 1956-

తెలుగు సాహిత్యం
 నన్నయకు ముందు
 నన్నయ యుగము • శివకవి యుగము

తిక్కన యుగము • ఎఱ్ఱన యుగము
శ్రీనాథ యుగము • రాయల యుగము
దాక్షిణాత్య యుగము • క్షీణ యుగము
ఆధునిక యుగము • 21వ శతాబ్ది

చారిత్రక నగరాలు

పితాపురం • భట్టిప్రోలు • వేంగి • ధాన్యకటకము
కొలనుపాక • ఓరుగల్లు • విజయపురి • రాజమహేంద్రవరం
కళింగపట్నం • హంపి • సింహపురి • హైదరాబాదు

చారిత్రక వ్యక్తులు

గణపతిదేవుడు • రుద్రమదేవి • కృష్ణదేవరాయలు
శాలివాహనుడు •

This box:

[view](#) [talk](#) [edit](#)

“

అమరావతీ పట్టణమున బౌద్ధులు
విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించు నాఁడు
ఓరుగల్లున రాజవీర లాంఛనములుగాఁ
బలు శస్త్రశాలలు నిలుపునాఁడు
విద్యానగర రాజ వీధులఁ గవితకు
పెండ్లి పందిళ్ళు కప్పించు నాఁడు
పొట్నూరికి సమీపమున నాంధ్ర సామ్రాజ్య
దిగ్గయ స్తంభమెత్తించునాఁడు
ఆంధ్ర సంతతికే మహితాభిమాన
దివ్యదీక్షా సుఖస్ఫూర్తి తీవరించె
నా మహావేశ మర్ధించి యాంధ్రులార!
చల్లుఁడాంధ్ర లోకమున నక్షతలు నేఁడు!

”

-- రాయప్రోలు సుబ్బారావు

అంధ్ర ప్రదేశ్ లేక తెలుగునాటి చరిత్ర తొలుత చరిత్ర పూర్వయుగము మరియు చారిత్రకయుగము అను రెండు భాగములుగా విభజింపవచ్చును. ఇందు చరిత్ర పూర్వయుగకథనానికి లిఖిత ఆధారాలు లభింపలేదు. ఇది క్రీస్తు పూర్వము మూడవ శతాబ్ది ఆరంభము వరకు కొనసాగిన ప్రాచీన కాలము. క్రీస్తు పూర్వము మూడవ శతాబ్దముండి ఆధునికకాలము వరకు నడచినది చారిత్రక యుగము. ఈ యుగమును మరల సౌకర్యార్థమై పూర్వయుగము, మధ్యయుగము మరియు ఆధునికయుగము అని

మూడు భాగములుగా విభజింపవచ్చును. మధ్య యుగాన్ని మళ్ళీ పూర్వ మధ్య యుగం (కాకతీయుల కాలం) మరియు ఉత్తర మధ్య యుగం (విజయ నగర రాజ్య కాలం) గా విభజిస్తారు.

చరిత్ర పూర్వయుగము

ప్రధాన వ్యాసం: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర - చరిత్ర పూర్వ యుగము

క్రీ.పూ. 10,000 - క్రీ.పూ. 8,000 - **పాత రాతి యుగము** - కడప, కర్నూలు, గుంటూరు, నెల్లూరు, అనంతపురం, నల్గొండ, వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాలలో ఈ కాలంనాటి పనిముట్లు దొరికాయి. కడప, కర్నూలు ప్రాంతాలలో పలుగురాయి, కృష్ణానది ఉత్తరాన సున్నపురాయి అధికంగా వాడారు. డోర్నకల్ సమీపంలోని నందికనుమ (గిద్దలూరు) ప్రాంతం పాతరాతి పనిముట్లకు ప్రధాన కేంద్రం అనిపిస్తున్నది. క్రీ.పూ. 8,000 - క్రీ.పూ. 6,000 - **సూక్ష్మ రాతి యుగము** కాలంలో చిన్న పరిమాణం ఉన్న పనిముట్లు వాడారు. గిద్దలూరు, నాగార్జునకొండ, కొండాపూర్ ప్రాంతాలలోను, అదిలాబాద్ జిల్లాలోను ఈ కాలం అవశేషాలు లభించాయి.

క్రీ.పూ. 6,000 - క్రీ.పూ. 2,000 - **కొత్త రాతి యుగము** - గిద్దలూరులోను, బళ్ళారి జిల్లా సంగనకల్లులోను ఈ కాలం అవశేషాలు లభించాయి. ఈ యుగంలో పెక్కు నూతన పరికరాలు వాడారు. పసువులను పెంచేవారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఉట్నూరు వద్ద పేడకుప్పలను తగలబెట్టిన మసిదిబ్బలను కనుగొన్నారు. క్రీ.పూ. 2,000 - క్రీ.పూ. 1,000 - **రాగి యుగము** - బ్రహ్మగిరి, పుదుచ్చేరిల వద్ద రాగి, కంచు పనిముట్లు లభించాయి. కర్నూలు జిల్లా పాతపాడు వద్ద అలంకరించిన మట్టి పాత్రలు లభించాయి.

క్రీ.పూ. 1,000 - క్రీ.పూ. 500 - **ఇనుప యుగము** - "రాక్షసిగుళ్ళు" అనే సమాధులు ఈ కాలంలో నిర్మించారు. దాదాపు ఆంధ్రదేశం (విశాఖ మినహా) అంతటా ఈ కాలం ఆనవాళ్ళు లభించాయి. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇనుప పనిముట్ల తయారీ ఆధారాలు అధికంగా దొరికాయి. వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందింది.

ఆంధ్ర, తెలుగు జాతి

ప్రధాన వ్యాసం: ఆంధ్రుల జాతీయత

ఒక జాతి అనేది ఒక్కమారుగా ఉద్భవించిన సమూహం కాదు. చరిత్రలో జరిగిన అనేక సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, స్థానచలన, సాంస్కృతిక ఘటనల ద్వారా జాతులు రూపుదిద్దుకొన్నాయి. ఆంధ్రుల జాతీయత గురించి లభించిన వివిధ (చాలా వరకు అస్పష్టమైన) ఆధారాల ద్వారా చరిత్రకారులు ఆంధ్రజాతి ఇలా ఏర్పడిందని భావిస్తున్నారు -

నాగులు, ఆంధ్రులు, ద్రావిడులు, తెలుగులు, యక్షులు మరియు శబరులవంటి ఇతర వనవాస జాతులు కాలక్రమంలో వివిధ సంబంధాల ద్వారా, ప్రధానంగా భాషాపరంగా, కలసినందువలన ఆంధ్ర లేదా తెలుగు జాతి రూపుదిద్దుకొంది. వీరిలో నాగులు పంజాబు ప్రాంతంలో (క్రీ.పూ. 600 నాటికి) ఉండి ఆర్యులను ప్రతిఘటించారు. ఆంధ్రులు మహాభారత యుద్ధకాలంలో యమునా నదితీరాన ఉండేవారు. యుద్ధానంతరం నెలకొన్న రాజకీయ కల్లోలం వలనా, మిడతల దండు కారణంగా ఏర్పడిన ఆహార లోపం వలనా క్రమంగా దక్షిణాపధానికి వలస వచ్చారు. యక్షులు భట్టిప్రోలు ప్రాంతంలో తూర్పు తీరాన ఉండేవారు. కళింగులు, తెలుగులు ఉత్తర తీరాంధ్రంలో వ్యవసాయం, ఇతర వృత్తులలో నిపుణులైన స్థిరనివాస జాతి. ద్రవిడులు రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఉండేవారు.^[1]

క్రీ. పూ. 6వ శతాబ్దంలో ఉద్భవించిన బౌద్ధ, జైన మతాలకు ఆరంభ కాలంనుండి ఈ దక్షిణాపధంలో అనన్యమయన ఆదరణ లభించింది. బౌద్ధమతం బోధించిన వర్ణరహిత జీవనం ఈ జాతుల మధ్య సహజీవనానికీ, సమాగమనానికీ మరింత ఊపునిచ్చింది. ఆంధ్రులు యుద్ధ నిపుణులైనా గాని దండెత్తి వచ్చినవారుకారు. బ్రతుకు తెరువుకోసం వచ్చినవారు. అయితే అప్పటికే స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకొన్న తెలుగుల భాష మరింత పరిపక్వత చెందిఉండాలి. కనుక తెలుగు భాష ఈ జాతుల ఏకీకరణకు మార్గం మరింత సుగమం చేసింది. రాజకీయ అధికారం ఆంధ్రులు సాధించినా భాష మాత్రం తెలుగే నిలిచింది^[2]. ఈ నేపథ్యంలోనే ఆంధ్రజాతి రూపు దిద్దుకొంది.

పూర్వ యుగము

Holy relic sites map of Andhra Pradesh

ప్రధాన వ్యాసం: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర - పూర్వ యుగము

మొట్ట మొదటిగా ఆంధ్రుల ప్రస్తావన క్రీ.పూ. 1500 - క్రీ.పూ. 800 మధ్య కాలంలోదిగా భావించబడుతున్న ఐతరేయ బ్రాహ్మణంలో విశ్వామిత్రుడు, శునస్సేపుడు కథలో ఉంది. ఇక్కడ ఆంధ్రులు శబర, మూతిబ, పుండ్ర, పుళింద జాతులతో కలిసి ఆర్యావర్తం దక్షిణాన

నివసిస్తున్నట్లు అర్థం చెప్పుకోవచ్చును. మహాభారతంలో ఆంధ్రులు కౌరవుల పక్షాన ఉన్నట్లు (ఆంధ్రాశ్చ బహవః) ఉంది.

క్రీ.పూ. 600 - జైన, బౌద్ధ మతాల ఆరంభం భారత దేశ చరిత్రలో ఒక ప్రభంజనం. మొదటినుండి ఈ మతాలు ఆంధ్రదేశంలో విస్తరించాయి. ఈ కాలంలో ఉత్తర, దక్షిణ దేశాల మధ్య సంబంధం పెరిగింది. క్రీ.పూ. 500 - 400 - బౌద్ధ జాతక కథలలో ఆంధ్రాపథం (భీమసేన జాతకం), ఆంధ్రనగరి (సరివణిజ జాతకం) ప్రస్తావన ఉంది. **భట్టిప్రోలు** శాసనం ద్వారా క్రీ.పూ. 400 నాటికి కుబ్జీరుడు (యక్షరాజు) తీరాంధ్రంలో రాజ్యం చేస్తున్నాడు. అయితే పెద్దయెత్తున బెత్తరాహులు ఆంధ్రాపథంపై దండెత్తిన ఆధారాలు లేవు. కొద్దిపాటి ఘర్షణలు జరిగి ఉండవచ్చును. క్రీ.పూ. 300 నాటికే **బౌద్ధం**, **జైనం** ఆంధ్రాపథంలో అమితంగా ఆదరణ పొందాయి.

మౌర్యకాలము క్రీ.పూ.322 - 184

ప్రధాన వ్యాసం: **మౌర్యులు**

చంద్ర గుప్తుడు క్రీ.పూ. 322లో మౌర్య వంశం స్థాపించాడు. క్రీ.పూ. 300 - మెగస్తనీసు చంద్రగుప్తుని ఆస్థానంలో ఉన్న యాత్రికుడు. ఆంధ్రుల గురించి ఇలా వ్రాశాడు - "ఆంధ్రులకు 30 నగర దుర్గాలు, 10 వేల పదాతి సైన్యం, 2వేల గుర్రపు దళం, వేయి ఏనుగులు ఉన్నాయి" క్రీ.పూ. 272 - క్రీ.పూ.232 అశోకుని పాలన కాలం. అశోకుని 13వ శిలాశాసనం ప్రకారం ఆంధ్రులు "రాజవిషయం"లో ఉన్నారు. క్రీ.పూ.400 - 200 సమయంలో బౌద్ధమతం ఆంధ్రదేశంలో అంతటా ఉచ్చదశలో ఉంది. ఆంధ్రుల ఏకీకరణకు మార్గం సానుకూలమయ్యింది. ఈ సమయంలో ఇనుము పరిశ్రమ, వ్యవసాయం, వాణిజ్యం బాగా అభివృద్ధి చెంది దేశం సుభిక్షమయ్యింది. ఉత్తర దేశంనుండి సింహళానికి వెళ్లే మార్గంలో ఆంధ్రదేశం ముఖ్యమైన మజిలీగా ఉండేది.

శాతవాహనులు - క్రీ.పూ.200 - క్రీ.శ.200

ప్రధాన వ్యాసం: **శాతవాహనులు**

మౌర్య సామ్రాజ్యం పతనమైన తరువాత శాతవాహనులు విశాలమైన సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించారు. వీరి పాలన క్రీ.పూ. 2వ శతాబ్ది నుండి క్రీ.శ.2వ శతాబ్ది వరకు సుమారు 400 సంవత్సరాలు సాగింది. సుమారు క్రీ.పూ. 271-248 మధ్య **సిముకుడు** అనే రాజు అప్పటి ఆంధ్రరాజ్యాలనన్నింటినీ ఏకం చేసి రాజై శాతవాహనుల వంశాన్ని స్థాపించాడు. అతని మొదటి రాజధాని **అమరావతి** వద్ద **ధరణికోట** కావచ్చును. తరువాత **మహారాష్ట్రలోని ప్రతిష్ఠానపురం** (బెరంగాబాద్ జిల్లాలోని **పైరాన్**) కు రాజధాని మార్చబడింది. వీరిలో ఆరవ రాజైన **రెండవ శాతకర్ణి** (క్రీ.పూ.184) గొప్ప రాజు. **నందులు**, **మౌర్యులు**, **శుంగులు**, **కణ్వులు** తరువాత విశాల భారత సామ్రాజ్యాన్ని శాతవాహనులు సాధించగలిగారు. క్రీ.శ.62లో అధికారానికి వచ్చిన 23వ రాజు **గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి** కాలంలో శాతవాహనుల ప్రాభవం తిరిగి పుంజుకుంది. **నాసిక్** శాసనం ప్రకారం ఇతని రాజ్యంలో అసిక, అస్సక, ములక, సౌరాష్ట్ర, కుకుర, అపరాంత, అనూప, విదర్భ, అకర,

అవంతి దేశాలూ మరియు వింధ్య, అచవత, పారియాత్ర, సహ్య, కన్హగిరి, సిరితన, మలయ, మహేంద్ర, శత, చకోర పర్వతాలూ ఉన్నాయి (దక్షిణ ప్రాంతమే కాక **గుజరాత్, రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్, ఒడిషా** ప్రాంతాలు). అతని రాజ్యం తూర్పు సముద్రం నుండి పశ్చిమ సముద్రం వరకు విస్తరించింది. క్రీ.శ. 2వ శతాబ్దానికి శాతవాహనుల సామ్రాజ్యం పూర్తిగా పతనమయ్యింది.

శాతవాహనుల కాలంలో దేశాంతర **వాణిజ్యం** బాగా సాగింది. తీరాంధ్ర, కళింగ ప్రాంతాలలోని అనేక రేవులు, **కృష్ణా గోదావరి** మధ్య ప్రాంతంలో పెక్కు నగరాలు వాణిజ్యకేంద్రాలుగా విలసిల్లాయి. చేతిపనులు అభివృద్ధి చెందాయి. రాజులు వైదిక మతాన్ని అవలంబించినా గాని బౌద్ధం కూడా వర్ధిల్లింది. రెండు మతాలనూ రాజులు ఆదరించారు. అనేక గొప్ప చైత్యాలు, స్తూపాలు, విహారాలు నిర్మింపబడ్డాయి. **సాహిత్యం, శిల్పం** కూడా ప్రభవించాయి. ఈ కాలంలో బౌద్ధమతంలో జరిగిన మరొక విశేష తత్వశాస్త్ర వికాసం **ఆచార్య నాగార్జునుడు** బోధించిన **మహాయానం**.

ప్రధాన వ్యాసం: **నాగార్జునుడు**

కళింగులు క్రీ.పూ. 200 - క్రీ.శ.420

మహానది, గోదావరి నదుల ముఖ ద్వారాల మధ్య భాగాన్ని కళింగ దేశమని చెప్పవచ్చును. కళింగులు నేటి ఉత్తరాంధ్ర, ఒడిషా ప్రాంతాలను పాలించిన రాజులు.

ప్రధాన వ్యాసం: **ఖారవేలుడు**

తొలి శాతవాహనులకు సమకాలికులుగా కళింగ దేశాన్ని చేది (నద) రాజులు పాలించారు. వీరిలో ప్రసిద్ధుడు **ఖారవేలుడు**. అశోకుని సామ్రాజ్యం క్షీణించిన తరువాత క్రీ.శ. 183లో **ఖారవేలుడు** కళింగ రాజయ్యాడు. **ఖారవేలుడు** జైన మతస్థుడు. వృషభ లాంఛనుడు. సమర్థుడైన పాలకుడు. రాజ్యవిస్తరణ చేశాడు. ఇతని రాజధాని ప్రస్తుతం **శ్రీకాకుళం** జిల్లా **పర్లాకిమిడి** వద్దనున్న **ముఖలింగం**. **ఖారవేలునికి** శాతవాహనులలో సమకాలీనుడు శాతకర్ణి. వారి మధ్య పెద్ద యుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధంలో "పిఠుండ" నగరాన్ని **ఖారవేలుడు** నాశనం చేశాడని **హాధీగుంఫ శాసనం** (క్రీ.పూ. 183) ద్వారా తెలుస్తుంది.

ఖారవేలుని తరువాత కళింగ రాజ్యం చిన్న చిన్న రాజ్యాలుగా చీలిపోయింది. తరువాతి కాలంలో కొంతకాలం పిష్టపురంలో **మాఠరులు** అధికారంలో ఉన్నారు (క్రీ.శ.400-450). దేవపురిలో **వాసిష్ఠులు** పాలించారు (క్రీ. శ. 300-450).

ఇక్ష్వాకులు క్రీ. శ. 225 - 300

ప్రధాన వ్యాసం: **ఇక్ష్వాకులు**

శాతవాహనుల పతనం తరువాత తీరాంధ్రప్రాంతంలో **ఇక్ష్వాకులు** నాగార్జునకొండ వద్ద విజయపురి రాజధానిగా 50 సంవత్సరాలు పాలించారు. **ఇక్ష్వాకులు** క్రీ.శ.225

ప్రాంతంలో విజృంభించారు. మొదటివాడైన శ్రీ ఛాంతమూలుడు (క్రీ. శ. 225-245) గొప్ప వీరుడు. ఇతడు రాజనీతిపరుడు. ఇతని కాలంలో వైదికమతం పునరుద్ధరణ పుంజుకొంది. తరువాత వీరపురుషదత్త (క్రీ. శ. 245-265) కాలం ఆంధ్రబౌద్ధ చరిత్రలో సువర్ణఘట్టం. అతని రాణులు ఇతర అంతఃపుర స్త్రీలు పెద్దయెత్తున బౌద్ధారామాలకు దానాలు చేశారు. ఆ కాలంలో శ్రీపర్వతం (నాగార్జునకొండ) గొప్ప బౌద్ధక్షేత్రంగా విలసిల్లి దూరదేశాలనుండి యాత్రికులను ఆకర్షించింది. సింహళం, చైనా, కాశ్మీరం, గాంధారం, తొసలి, వనవాస, అపరాంతం, వంగ, యవన, తమిళ దేశాలనుండి వచ్చే యాత్రికులకోసం వారు ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలు కల్పించారు. మాహాదేవుడనే బౌద్ధభిక్షువు పల్లవబౌద్ధ (పలనాడు) లో చాలాకాలం ప్రచారం చేసి, 14లక్షల 60వేల మంది భిక్షువులతో కలిసి సింహళదేశం వెళ్ళాడని మహావంశం అనే బౌద్ధగ్రంథంలో ఉంది. ఇక్ష్వాకుల శాసనాలు శాతవాహనుల శాసనాలవలె అధికంగా ప్రాకృతంలోనే ఉన్నాగాని వాటిలో తెలుగు పదాల వినియోగం హెచ్చింది. సంస్కృతం కూడా చోటు చేసుకోసాగింది.

బృహత్పలాయనులు - క్రీ.శ. 275 ప్రాంతం

ఇక్ష్వాకుల రాజ్యము అంతరించిన తరువాత క్రీ. శ. నాలుగవ శతాబ్ది ప్రథమ పాదములో కృష్ణానది ఉత్తర తటప్రాంతమును బృహత్పలాయనులు పాలించారు. కొండముదిలో దొరికిన ప్రాకృత శాసనము ప్రకారము జయవర్మ కూడూరు (కృష్ణా జిల్లా, మచిలీపట్నం తాలూకా లోని గూడూరు) రాజధానిగా పాలించాడు. ఇతని మహాసైన్యాధిపతి భాషహానవర్మ "మహాతలవర" మరియు "మహాదండనాయక" అని చెప్పబడ్డాడు. నాగార్జునకొండ వద్ద దొరికిన ఒక ఇక్ష్వాకుల శాసనములో "బహుఫల సగోత్తాయ సిరివమ్మ భటాయా" అని ఉంది. ఈమె కుటుంబమువాడే జయవర్మ అయిఉండవచ్చును. జయవర్మ తరువాత బృహత్పలాయన సగోత్రులు ఎవరైనా రాజ్యము చేశారేమో తెలియదు. వీరి రాజ్యము శాలంకాయనుల విజృంభణ వల్ల అంతరించి ఉండవచ్చును.

అనందగోత్రులు క్రీ.శ. 295 - 620

చేజెర్లలో దొరికిన ఐదవ శతాబ్ది చివరికాలపు సంస్కృత శాసనము ప్రకారము అనంద మహర్షి గోత్రీకుడగు కందరరాజు ధాన్యకటక యుద్ధములో శత్రువులను జయించి త్రికూటపతి అయ్యాడు. ఈతని రాజ్యము కృష్ణానది దక్షిణ తీరము నుండి త్రికూట పర్వతము (కోటప్పకొండ) వరకు వ్యాపించి ఉంది. రాజధాని కందరపురము. ఇది గుంటూరు జిల్లా నర్సారావుపేట వద్దనున్న చేజెర్ల, చేబ్రోలు, కంతేరు లలో ఒకటి కావచ్చును. తరువాతి రాజులు దామోదరవర్మ అత్తివర్మ. వీరు వైదికమతాభిమానులైనను బౌద్ధమును ఆదరించారు. బౌద్ధమత క్షీణదశ అప్పటికి ప్రారంభము కాలేదు. వీరికి పల్లవులతో యుద్ధాలు జరిగాయి. చాళుక్యరాజు సత్యాశ్రమ పులకేశి యొక్క సేనాపతి పృథ్వీయువరాజు దండెత్తినపుడు కందరరాజు చేత ఓడిపోయాడు. కాని తరువాతి దండయాత్రలో పులకేశి తమ్ముడు కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడు స్థానిక రాజులందరిని ఓడించి ఆంధ్రదేశాన్ని స్వాధీనం చేసుకొన్నాడు. తరువాత

దక్షిణాంధ్రాన్ని పల్లవులు, కృష్ణామండలం ప్రాంతాన్ని శాలంకాయనులు ఆక్రమించారు. క్రీ. శ. అయిదవ శతాబ్ది చివరకు శాలంకాయనుల ధాటికి వీరి రాజ్యము అంతరించింది.

శాలంకాయనులు క్రీ. శ. 300 - 420

"శాలంకాయన" అనేది గోత్రనామము. వీరు వేంగి రాజధానిగా గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలను పాలించారు. వీరు ఆనంద గోత్రజులకు ఇంచుమించు సమకాలికులు. వీరికాలంలో వేంగి నగరం గొప్ప విజ్ఞానకేంద్రంగా ఉండేది. వీరు వేంగిలో చిత్రరథస్వామిని ఆరాధించారు. గుంటుపల్లెలోని ఆరామాలకు భూరి విరాళాలిచ్చారు. హస్తివర్మ క్రీ.శ.320లో విజృంభించి వేంగి ప్రాంతంలోని ఇక్ష్వాకులను ఓడించి రాజ్యపాలన ప్రారంభించి ఉండవచ్చును. సముద్ర గుప్తుని దక్షిణదేశ దండయాత్రలగురించి అలహాబాదు ప్రశస్తిలో చెప్పబడిన వైగేయిక హస్తివర్మ ఇతడే. అంతర్యుద్ధాలవల్ల, ఉత్తరాన పిష్టపురంలో మారరులు, కర్మరాష్ట్రంలో విష్ణుకుండినులు బలవంతులై తరచు యుద్ధాలు చేయడం వలన శాలంకాయనుల రాజ్యం పతనమయ్యింది. ఈ కాలంలో బౌద్ధం భారత దేశంలో క్షీణిస్తూ ఇతర దేశాలలో విస్తరించడం ప్రాంభమైంది.

విష్ణుకుండినులు క్రీ. శ. 375-613

ప్రధాన వ్యాసం: విష్ణుకుండినులు

శాలంకాయనులతరువాత వేంగీదేశమును విష్ణుకుండినులు క్రీ. శ. 375 నుండి క్రీ. శ. 613వరకు పాలించారు. విష్ణుకుండినుల రాజ్యము తూర్పున విశాఖపట్టణము మొదలుగ పడమట గుంటూరు వరకును, నైరుతిన గోలకొండ వరకు విస్తరించిఉన్నది. సంస్కృత భాషను ఆదరించారు. వైదిక సంస్కృతికి పట్టుకొమ్మలై వేదవిద్యలు పోషించారు. విష్ణుకుండినులు మతసహనము గలవారు. ప్రజలలో అప్పటికి ఆదరణపొందుచుండిన బౌద్ధమతాన్ని ఆదరించారు. గుహాలయములు నిర్మించి గుహాలయ వాస్తువుకు ప్రోత్సాహమిచ్చారు. మొగల్రాజపురము, ఉండవల్లి గుహాలయాలు వీరు నిర్మించినవే. విష్ణుకుండినులు రాగిమలాము చేసిన ఇనుప నాణెములు వాడారు. భారతదేశములో ఇలాంటి నాణెములు తొలుతగా ప్రవేశబెట్టినవారు విష్ణుకుండినులు. విష్ణుకుండినుల రాజధాని "ఇంద్రపురం" ప్రస్తుత నల్గొండ జిల్లా (రామన్నపేట తాలూకా) ఇంద్రపాలగుట్ట కావచ్చునని ఒక అభిప్రాయం.

క్రీ. శ. 514 నాటికి గోదావరికి ఉత్తరాన కళింగ రాజ్యం వేరయ్యింది. కృష్ణానది దక్షిణ భాగం పల్లవుల వశమయ్యింది. కృష్ణా గోదావరి మధ్యభాగం విష్ణుకుండినుల పాలనలో ఉంది. పశ్చిమాన ప్రస్తుత తెలంగాణా ప్రాంతం వాకాటకుల పాలనలో ఉంది. ఈ పరిస్థితి 7వ శతాబ్దం వరకు కొనసాగింది.

పల్లవులు

ప్రధాన వ్యాసం: పల్లవులు

సాతవాహనాంతరికులలో తక్కిన రాజవంశములలో వైశాల్యమున అధికతరమగు రాజ్యమును దీర్ఘ కాలము పాలించిన వారు పల్లవులు. ఉచ్చదశలో కృష్ణానది ఉత్తరపు ఎల్లగా, కావేరీనది దక్షిణపు సరిహద్దుగా వర్తించాయి. ఆంధ్ర-తమిళ ప్రాంతమునే గాక కర్ణాట ప్రాంతముపై కూడా కొంతకాలము ఆధిపత్యము నిర్వహించారు.

పూర్వమధ్య యుగము

ప్రధాన వ్యాసం: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర - పూర్వమధ్య యుగము

మహాపల్లవులు

6వ శతాబ్దం చివరి భాగంలో పల్లవుల రాజ్యం తిరిగి బలపడింది. కంచి కేంద్రంగా సింహవిష్ణు నాయకత్వంలో వర్ధిల్లిన ఈ వంశాన్ని అనంతర పల్లవులు లేదా "మహా పల్లవులు" అంటారు. వీరిలో వీరకుర్చుడు మొదటి రాజు. త్రిలోచన పల్లవుడు అందరికంటే ప్రసిద్ధుడు. మంచికల్లు (మాచర్ల వద్ద) లభించిన శాసనం పల్లవుల గురించి తెలిపే మొదటి ఆధారం. క్రీ. శ. 600-630 ప్రాంతంలో సింహవిష్ణు కొడుకైన మహేంద్రవర్మ కృష్ణానది దక్షిణ భాగాన్నంతటినీ జయించాడు. విస్తరణ దశలో ఉన్నరెండు వంశాలైన పల్లవులకూ, చాళుక్యులకూ మధ్య అధిపత్యం కొరకు తీవ్రమైన యుద్ధాలు జరిగాయి. కాని బాదామి చాళుక్యుల రాజ్యాన్ని పశ్చిమాన రాష్ట్రకూటులు అంతం చేయడంతో పల్లవుల రాజ్యం సుస్థిరమయ్యే అవకాశం లభించింది. 9వ శతాబ్దం వరకు పల్లవుల పాలన సాగింది. తరువాత తంజావూరు చోళులు వారిని జయించి కాంచీపురాన్ని ఆక్రమించారు.

రేనాటి చో (డు) శులు

ప్రధాన వ్యాసం: రేనాటి చోళులు

రేనాడు అని వ్యవహరింపబడిన (కడప మండలములోని పులివెందుల, అమలాపురము, ప్రొద్దుటూరు, జమ్మలమడుగు తాలూకాలు, చిత్తూరు మండలములోని మదనపల్లె, వాయల్పాడు తాలూకాలు) దేశ విభాగములో తెలుగు భాష శాసనభాషగా పరిణతి చెందింది. క్రీ. శ. ఆరవ శతాబ్దమునుండి తొమ్మిదవ శతాబ్దము వరకు చోళవంశమునకు చెందిన ఒక శాఖ ఈ ప్రాంతములో రాజ్యం చేసి క్రమంగా ఏరువ, పొత్తపి, నెల్లూరు, కొణిదెన, నిడుగల్లు, కందూరు అను ప్రాంతీయ వంశములుగా ఏర్పడ్డారు.

చాళుక్యులు

ప్రధాన వ్యాసం: చాళుక్యులు

వీరు తొలుత విజయపురి ఇక్ష్వాకు రాజులకడ సామంతులుగా వుండి రాయలసీమ ప్రాంతములోని చాళుక్యవిషయమును పరిపాలించారు^[3]. తూర్పుననున్న పల్లవుల ధాటికి తాళలేక కర్ణాట రాజ్యము ప్రవేశించి కదంబులనోడించి ఒక

మహాసామ్రాజ్యసంభూతులైరి. చాళుక్యులకెల్ల మూలమైనది బాదామి రాజవంశము. క్రీ.శ. 624 సంవత్సరములో పులకేశి వేంగి, కళింగ రాజ్యములు జయించి తన తమ్ముడైన కుబ్జవిష్ణువర్ధనుని వేంగిలో పట్టాభిషిక్తుని గావించి, కమ్మనాడు వైపు మరలి చిరకాలశత్రువులగు పల్లవులను దక్షిణమునకు తరిమివేశాడు. క్రీ. శ. 755లో చాళుక్యసామ్రాజ్యమంతరించువరకు పల్లవులతో ఎడతెగని యుద్ధాలు సాగాయి. ఆంధ్రదేశములో మాత్రము తూర్పు చాళుక్యులపేర క్రీ. శ. 1076 వరకు స్థిరముగా పాలించారు.

ప్రధానమైన చాళుక్య రాజ్యాలే కాకుండా ప్రస్తుత కరీంనగర్, నిజామాబాద్ జిల్లాలలోని ప్రాంతాన్ని వేములవాడ రాజధానిగా పాలించిన వంశాన్ని వేములవాడ చాళుక్యులు అంటారు. 755-968 మధ్య కాలంలో వీరు రాష్ట్రకూటులకు నామమాత్రపు సామంతులుగా ఉన్నారు. మిగిలిన చాళుక్యులు చంద్రవంశపు రాజులమని చెప్పుకొనేవారు. కాని వేములవాడ చాళుక్యులు రాష్ట్రకూటులలాగా తమది సూర్యవంశమని చెప్పుకొన్నారు.

రాష్ట్రకూటులు

ప్రధాన వ్యాసం: రాష్ట్రకూటులు

రాష్ట్రకూట వంశము బహు ప్రాచీనమైనది. క్రీ.శ. 6వ శతాబ్దము నుండియు ఈవంశపు రాజులు దక్షిణ హిందూదేశమున పెక్కుచోట్ల చిన్నచిన్న సంస్థానములు స్థాపించి పాలన చేయుచుండిరి. వీరు తొలుత చాళుక్యులకు సామంతులు. ఇప్పటి మహారాష్ట్ర లోని ఎల్లోరా ప్రాంతమునేలుచున్న దంతిదుర్గుడు బాదామి చాళుక్యుల కడపటి రాజు రెండవ కీర్తివర్ధను కాలద్రోసి రాజ్యము చేశాడు. ఇతనిని దంతివర్మ అని కూడా అందురు. అద్వితీయ బల పరాక్రమ సంపన్నుడు. ఖడ్గావలోక, వైరమేఘ అను బిరుదులున్నాయి. క్రీ.శ. 758లో యుద్ధములో మరణించాడు. రాజ్యము చేసిన కొద్దికాలములోనే కాంచీ, కళింగ, కోసల, శ్రీశైల, మాళవ, లాట, టంక, సింధుదేశములను జయించాడు. ఇతనికి వేములవాడ చాళుక్య వంశమునకు మూలపురుషుడైన వినయాదిత్య యుద్ధమల్లుడు తోడ్పడ్డాడు.

పూర్వ చాళుక్యులు

ప్రధాన వ్యాసం: తూర్పు చాళుక్యులు

ప్రధాన వ్యాసం: వేంగి

తూర్పుచాళుక్యులు వేంగి రాజధానిగా 7వ శతాబ్దములో తీరాంధ్ర ప్రాంతాన్ని పాలించిన రాజవంశము. ప్రసిద్ధి గాంచిన బాదామి చాళుక్య రాజైన రెండవ పులకేశి (క్రీ.శ.608-644) తూర్పు దక్కన్ ప్రదేశాన్ని (ఇప్పటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని కోస్తా జిల్లాలను) క్రీ.శ. 616 సంవత్సరంలో, విష్ణుకుండినులను ఓడించి, తన అధీనంలోకి తీసుకొన్నాడు. రెండవ పులకేశి సోదరుడైన కుబ్జ విష్ణువర్ధనుడు అక్కడ తన అన్న అనుమతితో స్వతంత్ర రాజ్యం ఆరంభించాడు. క్రమంగా సంపదలు, సైనిక సంపత్తి

ఏర్పరచుకొని వేంగి సామ్రాజ్యాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యగలిగారు. తరువాతి కాలంలో కుటుంబ కలహాల వల్ల, మరియు పొరుగు రాజ్యాలతో - ముఖ్యంగా రాష్ట్రకూటులు మరియు కళింగులతోను తరువాత చోళులతోను యుద్ధాలవల్ల వేంగి రాజ్యం క్రమంగా క్షీణించింది.

తూర్పు చాళుక్యులు తెలుగు సాహిత్యానికి తొలిపలుకులు పలికారు. తొమ్మిదో శతాబ్దం రెండవ అర్థభాగంలో రెండవ విజయాదిత్యుని పరిపాలనాకాలంలో తెలుగులో కవిత్వం ప్రారంభం అయిందని అద్దంకి, కందుకూరులలో నున్న పాండురంగ శిలాశాసనాలు చెబుతున్నాయి. 11వ శతాబ్దంలో కవిత్రయంలో మొదటి వాడైన నన్నయ్య మహాభారతాన్ని తెనిగించడం ప్రారంభించాడు. ఇది తెలుగు సాహితీ రంగంలో ఒక సువర్ణ ఘట్టం. శైవం బాగా ప్రబలి ఉన్న రోజులు కావడంచేత తూర్పు చాళుక్యులు ఎక్కువగా శివాలయాలు నిర్మించారు.

పూర్వ గాంగులు

వేంగిలో తూర్పు చాళుక్యుల రాజ్యానికి సమాంతరంగా ఈశాన్యాన తూర్పు (పూర్వ) గాంగులు, దక్షిణాన పల్లవులు పరిపాలించారు. పూర్వ గాంగులు 5వ శతాబ్దం చివరలో ఒడిషా ప్రాంతంలో పాలకులుగా ఉన్నారు. ఆధారాలు లభించినంత వరకు ఆంధ్ర ప్రాంతపు మొదటి రాజు అనబడుతున్న ఇంద్రవర్మ (6వ శతాబ్దం) రాజధాని "దంతిపురం". తరువాత రాజధానిని కళింగ నగరం (శ్రీకాకుళం వద్దనున్న ముఖలింగం) కు మార్చబడింది. సుమారు 5 వందల సంవత్సరాలు గాంగుల పాలన ఈ ప్రాంతంలో సాగింది. తరువాత 11వ శతాబ్దం చివరిలో వారి రాజ్యానికి ఒడిషాలోని కటక్ ప్రధాన కేంద్రమయ్యింది.

చాళుక్య చోళులు

1వ రాజరాజ చోళుని (క్రీ. శ. 985 - 1016) నాయకత్వంలో దక్షిణాన చోళులు బలవంతమైన పాలకులయ్యారు. తూర్పు చాళుక్యుల అంతఃకలహాల కారణంగా శక్తివర్మ అనే రాజు వేంగి సింహాసనం సాధించడానికి రాజరాజచోళుని సహాయం అర్థించాడు. ఇది అవకాశంగా రాజరాజు వేంగిని జయించి శక్తివర్మను వేంగికి పాలకుడిగా చేశాడు. తరువాత చోళులకు, కళ్యాణీ చాళుక్యులకు వేంగి రాజ్యం యుద్ధరంగమయ్యింది. వేంగి చాళుక్యులతో చోళులు వివాహ సంబంధాలు ఏర్పరచుకొన్నాక వారిని చాళుక్యచోళులు అని వ్యవహరిస్తున్నారు. చాళుక్య చోళ రాజు రాజేంద్రుడు క్రీ. శ. 1070లో 1వ కులోత్తుంగ చోళునిగా చోళసింహాసనం అధిష్టించాడు. క్రీ. శ. 1076వరకు వేంగిలో చాళుక్యచోళుల పాలన (చోళుల రక్షణ, అధీనంలో) సాగింది.

కాకతీయులు

ప్రధాన వ్యాసం: కాకతీయులు

కాకతీయ వంశము ప్రస్తుత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రాంతమును క్రీ. శ. 1083 నుండి క్రీ. శ.

1323 వరకు పరిపాలించిన రాజవంశము[1]. క్రీ. శ. 9వ శతాబ్దము ప్రాంతములో రాష్ట్రకూటుల సేనానులుగా రాజకీయ జీవితాన్ని ప్రారంభించిన కాకతీయులు ఆంధ్రదేశాన్ని అంతటిని ఒకే త్రాటిపైకి తెచ్చి పరిపాలించారు. శాతవాహనుల అనంతరం ఆంధ్రదేశాన్ని, జాతినీ సమైక్యం చేసి, ఏకచ్ఛత్రాధిత్యం క్రిందికి తెచ్చిన హైందవ రాజవంశీయులు కాకతీయులొక్కరే. కాకతీయుల కాలంలోనే ఆంధ్ర, త్రిలింగ పదాలు సమానార్థకాలై, దేశపరంగా, జాతిపరంగా ప్రచారంపొందాయి. వీరు ఆంధ్రదేశాధీశ్వర బిరుదం ధరించారు. వీరి రాజధాని ఓరుగల్లు (నేటి వరంగల్).

కాకతీయ సామ్రాజ్యంలో మూడు ముఖ్యమైన ఘట్టాలున్నాయి

■ క్రీ. శ. 1000 - 1158 - తెలంగాణ విమోచన: ఈ దశలో నలుగురు రాజులు పాలించారు - కాకర్త్య గుండన, మొదటి ప్రోలరాజు, రెండవ బేతరాజు, రెండవ ప్రోలరాజు - ఈ సమయంలో తెలంగాణ ప్రాంతం కాకతీయుల వశమయ్యింది. తెలుగునాట పశ్చిమ చాళుక్యుల పాలన అంతమయ్యింది. ముఖ్యంగా రెండవ ప్రోలరాజు పెద్ద రాజ్యాలకు ప్రతినిధులైన నలుగురు సామంతులను ఓడించి ఈ నిజయం సాధించాడు. అంతకు ముందు తీరాంధ్రంలో మాత్రమే స్వతంత్ర రాజ్యాలున్నాయి. కన్నడ ప్రాంతపు చాళుక్యులు, మహారాష్ట్ర నుండి రాష్ట్రకూటులు తీరాంధ్రంపై జరిగిన దండయాత్రలకు తెలంగాణా మార్గంగానే ఉంది. కనుక తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఆర్థిక, సాంస్కృతిక ప్రగతి కుంటువడి స్తబ్ధంగా మారింది. ప్రజలలో పుట్టి కష్ట సుఖాలెరిగిన కాకతీయులు సాధించిన స్వతంత్రతతో తెలంగాణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయం, సాహిత్యం, వ్యాపారం ఒక్కమారుగా ఊపందుకొన్నాయి. ఇప్పటికీ కాకతీయులు త్రవ్వించిన చెరువులే చాలా మండలాలలో ముఖ్యనీటివనరులు.

■ క్రీ. శ. 1159 - 1261 తీరాంధ్రంలో విజయం : ఈ దశలో కాకతీయులు ఉత్తరాన గంజాం నుండి దక్షిణాన కంచి వరకు జయించారు. రాయలసీమ, తెలంగాణ మరియు తీరాంధ్ర ప్రాంతాలు ఒక పాలనలోకి వచ్చాయి. ఈ దశలో ముగ్గురు పాలకులున్నారు. వారిలో గణపతి దేవుడు ప్రసిద్ధుడు. ఈ కాలంలో అన్ని ప్రాంతాల వారి మధ్య సంబంధ బాంధవ్యాలు పెరిగాయి. కాని కులాల మధ్య విద్వేషాలు ఈ కాలంలో పెరగ సాగాయి.

■ క్రీ. శ. 1262 - 1323 సామ్రాజ్య పతనం: ఈ సమయంలో రుద్రమదేవి, ప్రతాపరుద్రుడు పాలించారు. ఇద్దరూ సమర్థులైన ప్రభువులు మరియు యుద్ధ కోవిదులు, కాని ఉప్పెనలా ముంచుకొచ్చిన ఉత్తర దేశపు దండయాత్రల కారణంగా కాకతీయ సామ్రాజ్య పతనాన్ని ఆపలేకపోయారు. వివిధ కులాల మధ్య కలహాలు ఈ పతనానికి మరింత తోడ్పడ్డాయి.

అర్వాచీన గాంగులు

12వ శతాబ్దంలో అంతటా గందరగోళం నెలకొంది. కళ్యాణి చాళుక్యులు తూర్పు చాళుక్యులను జయించారు. 17 సంవత్సరాల తరువాత కళ్యాణి చాళుక్యులను చోళులు, వారి స్థానిక మిత్రులు కలిసి జయించారు. చందవోలు (గుంటూరు) ప్రాంతాన్ని చోళుల సామంతులు అయిన వెలనాటి చోళులు పాలించారు. క్రీ. శ. 1135-1206

కాలంలో వెలనాటి చోళుల నామమాత్రపు అధిపత్యంలో ఆంధ్రదేశాన్ని అనేక చిన్నచిన్న రాజకుటుంబాలు పాలించాయి. రాజకీయ, సాంఘిక కారణాల వల్ల వారి మధ్య జరిగిన ఘోరమైన యుద్ధమే **పల్నాటి యుద్ధం**.

ఉత్తరమధ్య యుగము

ప్రధాన వ్యాసం: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర - ఉత్తరమధ్య యుగము

ఇక్ష్వాకులు, ఛాగి, పరిచ్ఛేదులు, విష్ణుకుండినులు, తూర్పు చాళుక్యులు, కోటవంశస్తులు, కాకతీయులు పతనానంతరం వారి వద్ద సేనానులుగా పనిచేసిన కమ్మ రెడ్డి, వెలమ కులస్తులు స్వతంత్ర రాజ్యాలు స్థాపించుకున్నారు.

ముసునూరి నాయకులు

ప్రధాన వ్యాసం: ముసునూరి నాయకులు

ప్రతాపరుద్రుని పరాజయము తరువాత ఆంధ్రదేశము అల్లకల్లోలమైనది. తురుష్కుల ఆగడాలు చెప్పనలవి గానివి. ప్రోలయనాయకుని విలస తామ్ర శాసనములో ఆనాటి తెలుగు వారి దయనీయ స్థితి వర్ణించబడింది. విషమ పరిస్థితులలో బెండపూడి అన్నయ మంత్రి మరియు కొలను రుద్రదేవుడను ఇద్దరు దేశాభిమానులు చెల్లాచెదరైన తెలుగు నాయకులను ఐక్యపరచి వారికి నాయకునిగా ముసునూరి ప్రోలానీడు అను మహాయోధుని ఎన్నుకొన్నారు. ప్రోలానీడు ఓరుగల్లు విముక్తి గావించుటకు పలు వ్యూహములల్లాడు. పెక్కు యుద్ధముల పిదప క్రీ. శ. 1326 లో తురుష్కులను దక్షిణభారతము నుండి తరిమివేయుటలో నాయకులు సఫలమయ్యారు. ప్రోలయనాయకుని మరణానంతరం క్రీ. శ. 1333లో కాపయనాయకుడు మళ్ళీ ఓరుగల్లు రాజయ్యాడు. హిందూమతము రక్షించబడింది. దేవాలయములు పునరుద్ధరించబడ్డాయి. బ్రాహ్మణులకు అగ్రహారములీయబడెను. అనితల్లి కలువచేరు శాసనములో ప్రోలానీడి వీరత్వము, దేశాభిమానము, ప్రజారంజకమగు పరిపాలన విపులముగా కొనియాడబడ్డాయి.

ఓడ్ర గజపతులు, రేచెర్ల వెలమలు, కొండవీటి రాజ్యము, రాజమహేంద్రవర రాజ్యము

ఇవన్నీ దాదాపు ఆంధ్ర దేశపు వివిధ ప్రాంతాలలో ఏకకాలంలో నడచిన రాజ్యాలు. ముసునూరు నాయకులను తొలగించి రేచెర్ల నాయకులు రాజులయ్యారు. క్రీ. శ. 1325 నుండి 1474 వరకు తెలంగాణా మొత్తం వారి అధీనంలో ఉంది. రాజధాని రాచకొండ. తీరాంధ్ర దేశం క్రీ. శ. 1325 - 1424 మధ్య కాలంలో కొండవీటి రెడ్ల పాలనలో ఉంది. మొదట వారి రాజధాని అద్దంకి. తరువాత కొండవీటికి మార్చబడింది. అదే సమయంలో రాజమండ్రి ప్రాంతం ఇతర రెడ్ల పాలనలోకి వచ్చింది. ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతం గజపతుల అధీనంలో ఉంది. ఒడిషా కటక్ నుండి పాలిస్తున్న గజపతులు క్రీ. శ. 1448లో రాజమండ్రి

రెడ్లను జయించారు. కాని క్రమంగా అన్ని ప్రాంతాలు విజయనగర రాజుల అధీనంలోకి వెళ్ళాయి. కొండవీటి రెడ్ల కాలంలోని ముఖ్య కవులు శ్రీనాధుడు, ఎర్రా ప్రగడ.

బహమనీ రాజ్యము

ప్రధాన వ్యాసం: [బహమనీ సామ్రాజ్యము](#)

క్రీ. శ. 1323లో ఓరుగల్లు పతనానంతరం ఆంధ్రులు మొట్టమొదటి సారిగా ముస్లిముల పాలనలోకి వచ్చారు. క్రీ. శ. 1347లో ఢిల్లీ సుల్తానులనుండి స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించుకొని అల్లావుద్దీన్ హసన్ గంగు బహమనీ రాజ్యం స్థాపించాడు. క్రీ. శ. 1347 నుండి దాదాపు క్రీ. శ. 1425 వరకు బహమనీల రాజధాని ఎహసానాబాద్ (గుల్బర్గా). ఆ తరువాత రాజధానిని మహమ్మదాబాద్ (బీదర్) కు తరలించారు. బహమనీలు దక్కన్ మీద ఆధిపత్యానికై దక్షిణాన ఉన్న హిందూ విజయనగర సామ్రాజ్యముతో పోటీ పడేవారు. ఈ సుల్తాన్ యొక్క అధికారము మహమ్మాద్ గవాన్ యొక్క వజీరియతులో (క్రీ. శ. 1466-1481) ఉచ్ఛస్థాయి చేరుకొన్నది. క్రీ. శ. 1518 తర్వాత అంతఃకలహాల వలన బహమనీ సామ్రాజ్యము ఐదు స్వతంత్ర రాజ్యాలుగా విచ్ఛిన్నమైనది. ఆ ఐదు రాజ్యాములు అహ్మద్ నగర్ (నిజాం షాహి), బీరార్ (ఇమాద్ షాహి), బీదర్ (బారిద్ షాహి), బీజాపూర్ (అహమ్మద్ షాహి), మరియు గోలకొండ (కుతుబ్ షాహి) - ఇవి దక్కన్ సుల్తాన్ లుగా పేరు పొందాయి. వీటిలో కుతుబ్ షాహి వంశం ఆంధ్రుల చరిత్రలో ముఖ్యమైన ప్రభావం కలిగి ఉంది.

విజయనగర సామ్రాజ్యము

ప్రధాన వ్యాసం: [విజయనగర రాజులు](#)

విజయనగర సామ్రాజ్యానికి భారతదేశ చరిత్రలో విశేష స్థానమున్నది. భారతావనియెల్లా తురుష్కుల దండయాత్రలకు ఎరయై సనాతన ధర్మము, సంస్కృతి, వేషభాషలు, ఆచారములు కనుమరుగై పోవు స్థితిలో హిందూమత సంరక్షణకు నడుముగట్టి నాలుగు శతాబ్దములు నిర్విరామముగా స్వరక్షణకై పోరాటములు సల్పి చాలావరకు కృతకృత్యులయిన దేశాభిమానుల చరిత్ర విజయనగర ఇతిహాసము. విజయనగర సామ్రాజ్యాన్ని హరిహర (హక్క) మరియు బుక్క అనే అన్నదమ్ములు క్రీ. శ. 1336 లో స్థాపించారు. వారి రాజధాని మొదట ఆనెగొంది. ఆనెగొంది ప్రస్తుతము తుంగభద్ర ఉత్తర తీరమున ఒక చిన్న పల్లె. సామ్రాజ్యము బుక్కరాయని పరిపాలనలో అభివృద్ధి చెందిన తరువాత రాజధానిని తుంగభద్ర దక్షిణ తీరమున గల విజయనగరము నకు తరలించారు.

తరువాత రెండు శతాబ్దాలలో, విజయనగర సామ్రాజ్యము యొక్క ఆధిపత్యము దక్షిణ భారత దేశమంతటా ప్రకాశించింది. యావద్భారత ఉపఖండములోనే విజయనగరము బలీయమైన రాజ్యంగా వెలిసింది. ఈ కాలంలో గంగా మైదానం నుండి వచ్చిన టర్కీ సుల్తానుల దాడులను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొన్నది. దక్కను లోని ఐదుగురు సుల్తానుల నుండి నిరంతరంగా ఘర్షణలను ఎదుర్కొంది. ఒక బలీయమైన శక్తిగా

నిలబడింది. శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు కాలంలో ఈ సామ్రాజ్యం ఉచ్చస్థితికి చేరింది. దక్కనుకు తూర్పున కొండవీడు, రాచకొండ, కళింగుల అధీనంలోగల ప్రాంతాలను, తమిళదేశమును వశపరచుకున్నాడు. సామ్రాజ్యపు గొప్ప గొప్ప నిర్మాణాలు ఆయన తోటే మొదలయ్యాయి. విజయనగరం లోని హజార రామాలయం, కృష్ణ దేవాలయం, ఉగ్ర నరసింహ మూర్తి విగ్రహం వీటిలో కొన్ని.

క్రీ. శ. 1530 లో అచ్యుతరాయలు ఆయనకు వారసుడయ్యాడు. క్రీ. శ. 1542 లో రామరాయలు గద్దెనెక్కాడు. ఇతడు దక్కను సుల్తానులను అనవసరంగా రెచ్చగొట్టి వారి శత్రుత్వం కొనితెచ్చుకున్నట్లు కనిపిస్తుంది. క్రీ. శ. 1565 తళ్ళికోట యుద్ధంలో విజయనగర సైన్యాన్ని సుల్తానుల సమాఖ్య చిత్తుగా ఓడించారు. రాజధానిని ఆరు నెలలబాటు కొల్లగొట్టి, నేలమట్టం చేశారు. ఈ సామ్రాజ్యపు స్థాపన వివరాలూ, దాని చరిత్రలో ఎక్కువ భాగం అస్పష్టంగా ఉన్నాయి; కానీ దాని శక్తి, ఆర్థిక పుష్టి లను పోర్చుగీసు యాత్రికులైన డోమింగో పేస్, నూనిజ్ వంటి వారే కాక మరి కొందరు కూడా నిర్ధారించారు. విద్యా, సాంస్కృతిక పరంగా విజయనగర సామ్రాజ్య కాలాన్ని స్వర్ణయుగంగా పరిగణిస్తారు.

ఆధునిక యుగము

ప్రధాన వ్యాసం: [ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర](#) - ఆధునిక యుగము

ఈ వ్యాసం [ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర](#)లో ఒక భాగం

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర

ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పాటు
 హైదరాబాదు రాష్ట్రం ఏర్పాటు
 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణ
 ఇటీవలి చరిత్ర

ముఖ్యమంత్రులు పుణ్యక్షేత్రాలు
 సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రులు కోటలు

This box:

[view](#) [talk](#) [edit](#)

అరవీటి వంశము

గోలకొండ రాజ్యము

నిజాము రాజ్యము

ప్రధాన వ్యాసం: [నిజాము](#)

బ్రిటిషు రాజ్యము స్వాతంత్ర్యోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమములు

మధ్య యుగంలో కాకతీయులు, విజయనగర రాజులు, చోళులు, చాళుక్యులు, రెడ్డి రాజులు, కుతుబ్ షాహీలు మొదలైన అనేక వంశాల పాలనలో ఉంటూ వచ్చిన ప్రస్తుత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 19 వ శతాబ్దం ఆరంభం నాటికి కొంత భాగం బ్రిటిషు వారి పాలనలోను, కొంత నిజాము నవాబు ఏలుబడిలోను ఉంది. సర్కారులు గాను, రాయలసీమ గాను, హైదరాబాదు (నైజాం) గాను విడిపోయి ఉన్న ఈ ప్రాంతాలను కలిపే మూలసూత్రం - వీరి మాతృభాష అయిన తెలుగు. ఒకే రాష్ట్రంగా ఏర్పడాలన్న ఆకాంక్ష అన్ని ప్రాంతాల ప్రజలలోను బలంగా ఉండేది.

ప్రధాన వ్యాసము: ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పాటు

బ్రిటిషు పరిపాలనా కాలంలో కోస్తా, రాయలసీమ ప్రాంతాలు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో భాగంగా, బ్రిటిషు వారి అధికారంలో ఉండేవి. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో ఈ జిల్లాలు ఉండేవి. - శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు, అనంతపురం, కడప, కర్నూలు.

మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో తమిళుల ప్రాబల్యం అధికంగా ఉండేది. జనాభా లోను, విస్తీర్ణం లోను ఆంధ్ర ప్రాంతమే హెచ్చుగా ఉన్నప్పటికీ, పరిపాలన లోను, ఆర్థిక వ్యవస్థ లోను తమిళుల ఆధిపత్యం సాగేది. సహజంగానే, తమకంటూ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఉంటేనే, రాజకీయంగాను, ఆర్థికంగాను గుర్తింపు లభిస్తుందని వారు ఆశించారు.

1912లో అధికారికంగా ప్రత్యేక రాష్ట్ర పోరాటం మొదలయింది. ఉద్యమానికి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు, భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య, నీలం సంజీవరెడ్డి వంటి నాయకులు సారథ్యం వహించారు. 40 సంవత్సరాల పోరాటం, రెండు సుదీర్ఘ నిరాహార దీక్షలు, అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు ఆత్మార్పణం, విధ్వంసానికి దారితీసిన ప్రజల కోపం తరువాత 1952 అక్టోబర్ 1 న ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడింది, ఆంధ్రుల చిరకాల స్వప్నం ఫలించింది.

ప్రధాన వ్యాసం: హైదరాబాదు రాష్ట్రం ఏర్పాటు

హైదరాబాదు సంస్థానం కథ వేరుగా ఉండేది. నిజాము ఏలుబడిలో ఉన్న ప్రజలు, స్వాతంత్ర్యం తరువాత ప్రత్యేక దేశంగా ఏర్పడాలన్న నిజాము ఆలోచనకు వ్యతిరేకంగాను, నిజాము యొక్క రజాకార్ల దౌష్ట్యాన్ని ఎదిరించేందుకు గాను నడుం కట్టారు. నిజాము పాలన నుండి బయటపడి భారత దేశంలో విలీనం కావాలన్నదే అప్పటి వీరి ప్రధాన లక్ష్యం.

1947 ఆగస్టు 15న భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినా హైదరాబాదు నిజాము పాలన నుండి విముక్తి కాలేదు. ప్రత్యేక దేశంగా ఏర్పడాలన్న నిజాము, తన ఆలోచనకు తగినట్లుగా ప్రయత్నాలు చేసాడు. ఐక్యరాజ్యసమితి యొక్క **భద్రతా మండలికి** సమస్యను నివేదించడం, సైన్యం, ఆయుధాల సమీకరణ వంటి ప్రయత్నాలు వీటిలో కొన్ని. దీనికి తోడు రజాకార్ల హింస పెచ్చుమీరడంతో, **హైదరాబాదు ప్రజలు** కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వంలో సాయుధ పోరాటం జరిపారు.

పరిస్థితి విషమిస్తున్న దశలో భారత ప్రభుత్వం **1948 సెప్టెంబరు 13** న **పోలీసు చర్యకు** దిగింది. భారత సైన్యం హైదరాబాదును ముట్టడించి, నిజామును ఓడించింది. 5 రోజుల్లో ముగిసిన పోలీసు చర్యతో **సెప్టెంబరు 18** న హైదరాబాదు సంస్థానం భారత దేశంలో విలీనమయింది.

మేజర్ జనరల్ జె.ఎన్. చౌదరి హైదరాబాదు సైనిక గవర్నరుగా బాధ్యతలు స్వీకరించి, **1949** చివరి వరకు ఆ పదవిలో ఉన్నాడు. **1950** జనవరిలో **ఎం.కె.వెల్లోడి** ముఖ్యమంత్రి అయ్యాడు. నిజామును **రాజ్ ప్రముఖ్**గా ప్రకటించారు. **1952**లో జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో మొదటి ఎన్నికైన ప్రభుత్వం **బూర్గుల రామకృష్ణారావు** ముఖ్యమంత్రిగా అధికారంలోకి వచ్చింది.

విశాలాంధ్ర, ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ప్రధాన వ్యాసం: పెద్దమనుషుల ఒప్పందం

ప్రధాన వ్యాసం: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణ

1953 డిసెంబరులో **సయ్యద్ ఫజల్ ఆలీ** నేతృత్వంలో రాష్ట్రాల పునర్విభజన కమిషను ఏర్పాటుయింది. విశాలాంధ్ర ఏర్పాటు లోని ప్రయోజనాలను అది గుర్తించినా, **తెలంగాణా** రాష్ట్రం ఏర్పాటును అది సమర్థించింది. దీని నివేదికపై తెలంగాణా, విశాలాంధ్ర వాదులు తమతమ వాదనలను తీవ్రతరం చేసారు. **కమ్యూనిస్టులు** తీవ్రంగా ప్రతిస్పందిస్తూ, హైదరాబాదు శాసనసభకు రాజీనామా చేసి, ఈ విషయంపై ఎన్నికలకు వెళ్తామని ప్రకటించారు. హైదరాబాదు శాసనసభలో అధిక శాతం సభ్యులు విశాలాంధ్రను సమర్థించారు.

కాంగ్రెసు అధిష్ఠానం కూడా విశాలాంధ్రనే సమర్థించి, ఆంధ్ర, తెలంగాణా నాయకులను తమ విభేదాలను పరిష్కరించుకొమ్మని ఒత్తిడి చేసింది. ఆ విధంగా వారిమధ్య **పెద్దమనుషుల ఒప్పందం** కుదిరి, **1956 నవంబరు 1** న ఆధికారికంగా **ఆంధ్ర ప్రదేశ్** రాష్ట్రం ఏర్పడింది.

కాలరేఖ

వనరులు

- విజ్ఞాన సర్వస్వము, మొదటి సంపుటము, దేశము-చరిత్ర, 1983, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయము, హైదరాబాదు.
- ఆచార్య బి.ఎస్.ఎల్. హనుమంతరావు - ఆంధ్రుల చరిత్ర - విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్
- ఏటుకూరి బలరామమూర్తి - ఆంధ్రుల సంక్షిప్త చరిత్ర - విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్
ఆంధ్రుల చరిత్ర గురించి కొన్ని అమూల్యమైన గ్రంథాలు ఇంటర్నెట్ ఆర్చీవులలో లభిస్తున్నాయి. వాటి లింకులు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.
- Sir V Ramesam (retired Judge of Madras High Court) - Andra Chronology (90-1800 A.C.) - Published 1946 - [1] [↗](#)
- Dr. M. Rama Rao - Select Andhra Temples - Published by Govt. of Andhra Pradesh - [2] [↗](#)
- చిలుకూరి వీరభద్రరావు - ఆంధ్రుల చరిత్ర - మొదటి భాగము - విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలి ప్రచురణ - 1910 - [3] [↗](#)
- చిలుకూరి వీరభద్రరావు - ఆంధ్రుల చరిత్ర - మూడవ భాగము - ఇతిహాస తరంగిణి గ్రంథమాల ప్రచురణ - 1916 - [4] [↗](#)
- మల్లంపల్లి సోమశేఖర శర్మ - అమరావతీ స్తూపము - [5] [↗](#)
- ఆచార్య బి.ఎస్.ఎల్. హనుమంతరావు - బౌద్ధము-ఆంధ్రము - [6] [↗](#)
- కొలనుపాక పురావస్తు ప్రదర్శనశాల - [7] [↗](#)
- Dr.K Gopalachari - Early_History_Of_The_Andhra_Country - Madras University Doctorate Thesis - 1946 - [8] [↗](#)
- ఆదిరాజు వీరభద్రరావు - ప్రాచీనాంధ్ర నగరములు - మొదటి భాగము - ఆంధ్రచంద్రికా గ్రంథమాల ప్రచురణ - 1950 - [9] [↗](#)

బయటి లింకులు

[ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరిత్ర - ప్రభుత్వ వెబ్ సైట్](#) [↗](#)

- 1 [↗](#)
- 2 [↗](#)
- 3 [↗](#)

మూలాలు

---

1. ఏటుకూరి బలరామమూర్తి - ఆంధ్రుల సంక్షిప్త చరిత్ర
2. బి.ఎస్.ఎల్.హనుమంతరావు - ఆంధ్రుల చరిత్ర - ప్రచురణ:విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్
3. History of the Andhras, G. Durga Prasad, 1988, Page 86; P.G. Publishers, Guntur (http://igmlnet.uohyd.ernet.in:8000/gw_44_5/hi-res/hcu_images/G2.pdf [↗](#))

Last edited 19 days ago by ChaduvariAWB

ప్రస్తుతపు ఆంధ్రప్రదేశ్ 2014 జూన్ 2వ తేదీన పునర్వ్యవస్థీకరణ జరిగింది. ప్రస్తుతపు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కోస్తా, రాయలసీమ ప్రాంతాలు మాత్రమే ఉన్నవి. రాష్ట్ర వైశాల్యం 1,60,205 చదరపు కిలోమీటర్లు. జనాభా 4.93 కోట్లు. పురుషులు 1,82,86,669 మంది, స్త్రీలు 1,84,79,073 మంది. పురుషుల అక్షరాస్యత 57.15, స్త్రీల అక్షరాస్యత 33.65, మొత్తం అక్షరాస్యత 67.41. రాష్ట్రానికి ఉత్తరాన ఒరిస్సా, చత్తీష్ గఢ్, పడమట కొంత వరకు తెలంగాణరాష్ట్రం, కొంత వరకు కర్ణాటక, దక్షిణాన తమిళనాడు, కర్ణాటక రాష్ట్రాలు, తూర్పున బంగాళాఖాతం సరిహద్దులు.

నైసర్గిక స్వరూపాన్ని బట్టి రాష్ట్రాన్ని మూడు సహజ మండలాలుగా విభజించవచ్చును. తీర మైదాన, తూర్పు కనుమలు, దక్కను పీఠభూమిలో భాగమైన రాయలసీమ.

శాతవాహనులు

- ▶ **శాతవాహనుల పరిపాలనా కాలం:** క్రీ.పూ.271 నుంచి క్రీ.శ.178 వరకు
- ▶ **మొత్తం రాజులు :** 30 మంది (450 సంవత్సరాలు)
- ▶ **మూలపురుషుడు:** శాతవాహనుడు
- ▶ **స్థాపకుడు:** సిముకుడు
- ▶ **గొప్పవాడు:** గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి
- ▶ **చివరిరాజు:** పులోమావి-3
- ▶ **రాజధాని:** ధరణికోట/ధాన్యకటకం, ప్రతిష్ఠానపురం/పైతాన్
- ▶ **రాజభాష:** ప్రాకృతం
- ▶ **రాజలాంఛనం:** సూర్యుడు?
- ▶ **తొలి మతం:** జైనమతం మొదట అనుసరించిన మతం; ఎక్కువగా హైందవం
- ▶ **శాసనాలు:**
  1. నానాఘాట్ (నిగమసభల గూర్చి)
  2. నాసిక్ (శ్రమణులగూర్చి);
  3. మ్యాకదోని (గుల్మికగూర్చి)

1. శ్రీముఖుడు	-	శ్రీ.పూ. 200	-	శ్రీ.పూ. 198
2. కర్మ సాధన పుస్తకం	-	శ్రీ.పూ. 198	-	శ్రీ.పూ. 180
3. మొదటి శాతకర్ణి	-	శ్రీ.పూ. 180	-	శ్రీ.పూ. 170
4. పూర్వోత్పంగుడు	-	శ్రీ.పూ. 170	-	శ్రీ.పూ. 152
5. స్కందసంబి	-	శ్రీ.పూ. 152	-	శ్రీ.పూ. 134
6. రెండవ శాతకర్ణి	-	శ్రీ.పూ. 134	-	శ్రీ.పూ. 78
7. లంబోదరుడు	-	శ్రీ.పూ. 78	-	శ్రీ.పూ. 60
8. అపీలకుడు	-	శ్రీ.పూ. 60	-	శ్రీ.పూ. 48
9. మేఘస్వాతి	-	శ్రీ.పూ. 48	-	శ్రీ.పూ. 30
10. స్వాతి శాతకర్ణి	-	శ్రీ.పూ. 30	-	శ్రీ.పూ. 12
11. స్కంద స్వాతి	-	శ్రీ.పూ. 12	-	శ్రీ.పూ. 5
12. మృగేంద్రస్వాతి	-	శ్రీ.పూ. 5	-	శ్రీ.పూ. 2
13. కుంతల శాతకర్ణి	-	శ్రీ.పూ. 2	-	శ్రీ.శ. 10
14. స్వాతి కర్ణ	-	శ్రీ.శ. 10	-	శ్రీ.పూ. 12
15. మొదటి పులోమావి	-	శ్రీ.శ. 12	-	శ్రీ.శ. 34
16. గౌరకృష్ణ	-	శ్రీ.శ. 34	-	శ్రీ.శ. 59
17. హల శాతకర్ణి	-	శ్రీ.శ. 59	-	శ్రీ.శ. 64
18. మాండులక	-	శ్రీ.శ. 64	-	శ్రీ.శ. 69
19. పురేంద్ర	-	శ్రీ.శ. 69	-	శ్రీ.శ. 90
20. సుందరస్వాతి	-	శ్రీ.శ. 90	-	శ్రీ.శ. 92
21. చకోరస్వాతి	-	శ్రీ.శ. 92	-	శ్రీ.శ. 92
22. శివ స్వాతి	-	శ్రీ.శ. 92	-	శ్రీ.శ. 106
23. గౌతమీపుత్ర	-	శ్రీ.శ. 106	-	శ్రీ.శ. 130
24. రెండవ పులోమావి	-	శ్రీ.శ. 130	-	శ్రీ.శ. 158
25. శివశ్రీ శాతకర్ణి	-	శ్రీ.శ. 158	-	శ్రీ.శ. 165
26. శివస్కంద	-	శ్రీ.శ. 165	-	శ్రీ.శ. 172
27. యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి	-	శ్రీ.శ. 172	-	శ్రీ.శ. 202
28. విజయశాతకర్ణి	-	శ్రీ.శ. 202	-	శ్రీ.శ. 208
29. చందశ్రీ	-	శ్రీ.శ. 208	-	శ్రీ.శ. 218
30. మూడవ పులోమావి	-	శ్రీ.శ. 218	-	శ్రీ.శ. 230

శ్రేణులు - వృత్తిసంఘాలు

శాతవాహనుల కాలంలో 18 శ్రేణులున్నట్లు శాసనాలు, సాహిత్యం తున్నాయి. వీటిని అష్టాదశ శ్రేణులని శాసనాలు పేర్కొన్నాయి. అవి:

1. హాలికుడు	-	వ్యవసాయదారులు
2. సేది	-	వ్యాపారులు
3. సార్థవాహులు	-	విదేశీవర్తకం సాగించేవారు
4. స్వర్ణకారులు	-	బంగారు పనులు చేసేవారు
5. కోలికులు	-	నేత పనివారు
6. సేలవర్తకులు	-	శిల్పులు
7. పసకరులు	-	మేదరవారు
8. గోపాలక	-	గోవులను కాసేవారు
9. వధకులు	-	వడ్రంగులు
10. తిలపిష్టకులు	-	నూనెగానుగవారు
11. కసకారులు	-	కంచు పనిచేసేవారు
12. కులరికులు	-	కుమ్మరులు
13. కమారులు	-	కుమ్మరులు
14. చమ్మకారులు	-	చర్మకారులు
15. గధికులు	-	సుగంధ ద్రవ్యాలను తయారుచేసేవారు
16. వదక యంత్రాలు	-	నీటి యంత్రాలు నడిపేవారు
17. మాలాకారులు	-	పూల వ్యాపారులు
18. మార్థకులు	-	వాయిద్యగాండ్రు

ఇక్ష్వాకులు

- ▶ రాజధాని : విజయపురి (ప్రస్తుత నాగార్జునసాగర్, నల్లగొండ జిల్లా).
- ▶ రాజ్యస్థాపకుడు : వాసిష్ఠీపుత్ర శ్రీశాంతమూలుడు
- ▶ గొప్పవాడు : వీరపురుషదత్తుడు
- ▶ చివరివాడు : రుద్రపురుషదత్తుడు
- ▶ రాజ్యభాష : ప్రాకృతం
- ▶ రాజ్య చిహ్నం : సింహం
- ▶ మతం : వైదికమతం, బౌద్ధం

GRK

- ▶ ఇక్ష/ఇక్షు అంటే 'చెరకు' అని అర్థం
- ▶ ఇక్ష్వాకులను శ్రీ పర్వతీయులు, ఆంధ్రభృత్యులుగా; అయోధ్యను ఏలిన సూర్య వంశీ యులుగా, బుద్ధుడి వారసులుగా చరిత్రకారుల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి.

- ▶ బౌద్ధ మతం వీరి కాలంలో 'ఉన్నత స్థితి'కి చేరుకుంది. బౌద్ధానికి ఈ కాలం స్వర్ణయుగం.

- ▶ సంస్కృతంలో శాసనాలు ముద్రించిన తొలి రాజవంశం వీరిదే.
- ▶ తొలిసారిగా దేవాలయాల్ని నిర్మించినవారు ఇక్ష్వాకులే.
- ▶ శాసనాల్లో శిల్పిపేరు, కాలం ముద్రించడం వీరి కాలంలోనే ప్రారంభమైంది.
- ▶ తొలి సంస్కృత శాసనం వేయించింది ఇక్ష్వాకులే (భారతదేశంలో రుద్రదమనుడు తొలి సంస్కృత శాసనాన్ని జునాగఢ్ లో వేయించాడు)
- ▶ వీరులకు విగ్రహాలు నిర్మించే 'వీరగళి' సంప్రదాయం వీరితోనే మొదలైంది
- ▶ వీరపురుషదత్తుడి అల్లారి శాసనం ప్రకారం ఇక్ష్వాకులు.. శాతవాహనుల సామంతులు. శాసనాల ద్వారా లభించిన ఆధారాల ప్రకారం ఇక్ష్వాకుల రాజులు నలుగురు

1. శ్రీ శాంత/ క్షాంతమూలుడు
2. వీరపురుష దత్తుడు
3. ఎహుబల శాంతమూలుడు
4. రుద్ర పురుషదత్తుడు

- ▶ వీరి అనంతరం మరో ముగ్గురు కూడా పాలించినట్లు తెలుస్తోంది. అయితే నృవృష వైన ఆధారాలు లభించలేదు. వీరి కాలం విషయంలోనూ భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి.

ప్రాచీన పల్లవులు

- ▶ స్థాపకుడు: వీరకూర్చవర్మ క్రీ.శ. 285 (భూలోక సింహం)
- ▶ గొప్పవాడు: విష్ణుగోపుడు: సముద్రగుప్తుని చేతిలో ఓటమి
- ▶ చివరివాడు: నందివర్మ-1
- ▶ రాజధాని: కంచి
- ▶ రాజలాంఛనం: 'ఖట్వాంగము' ధ్వజచిహ్నం; భూలోక సింహాలుగా ప్రసిద్ధి
- ▶ ప్రత్యేకత: అమరావతిని శైవ క్షేత్రంగా మార్చబడింది.

బృహత్పలాయనులు

- ▶ స్థాపకుడు: జయవర్మ
- ▶ రాజధాని: కోడూరు

ఆనందగోత్రికులు

- ▶ స్థాపకుడు: కందరుడు
- ▶ గొప్పవాడు: పాలక్క (ఉగ్రసేనునికి సమకాలికుడు)
- ▶ రాజధాని: కోటప్పకొండ
- ▶ చిహ్నం: వృషభం
- ▶ మొదటి మతం: బౌద్ధం
- ▶ తరువాత మతం: శైవం
- ▶ రాజలాంఛనం: గోలాంగులము ధ్వజ చిహ్నం 'త్రికూటపర్వారాధిపతులు'

ప్రసిద్ధి.

అనందగోత్రికుల పంశవృక్షం

మొదటి కందరుడు → దామోదరవర్మ → అత్తివర్మ → రెండవ కందరుడు
వీరి కాలం స్పష్టంగా తెలియదు.

- ▶ శాసనాలు: 1. దామోదరవర్మ మట్టిపాడు తామ్రశాసనం, 2. అత్తివర్మ గోరంట్ల తామ్ర శాసనం, 3. సత్యభామల్లుని చేజర్ల శిలాశాసనం. ఈ చివరి శాసనాన్ని కందరుని మనుమడు సత్యభామల్లుడు వేయించాడు.

శాలంకాయనులు

- ▶ స్థాపకుడు: విజయదేవవర్మ
- ▶ గొప్పవాడు: హస్తివర్మ (సముద్రగుప్తుని చేతిలో ఓడిపోయాడు)
- ▶ చివరివాడు: రెండవ నందివర్మ
- ▶ రాజధాని: వేంగి (పశ్చిమగోదావరి)
- ▶ చిహ్నం: వృషభం
- ▶ ఋతం: శైవం
- ▶ రాజభాష: సంస్కృతం
- ▶ రాజలాంఛనం: చిత్రరథస్వామి ఆరాధకులుగా ప్రసిద్ధి
- ▶ శాసనాలు: 10 శాసనాలు లభించాయి. వాటిలో 9 తామ్ర శాసనాలు ఒకటి శిల శాసనం. అది 1979లో గుంటుపల్లి బౌద్ధ శిథిలాలలో లభించింది. ఈ శాసనాలన్నీ వీరుతమ రాజధాని వేంగిపురం నుండి విడుదలచేశారు.

శాలంకాయనుల పంశవృక్షం

1. విజయదేవవర్మ	క్రీ.శ. 300 - క్రీ.శ. 315
2. మొదటి హస్తివర్మ	క్రీ.శ. 315 - క్రీ.శ. 320
3. మొదటి నందివర్మ	క్రీ.శ. 320 - క్రీ.శ. 335
4. ఆచండవర్మ	క్రీ.శ. 335 - క్రీ.శ. 358
5. రెండవ హస్తివర్మ	క్రీ.శ. 358 - క్రీ.శ. 375
6. రెండవ నందివర్మ	క్రీ.శ. 375 - క్రీ.శ. 420
7. విజయస్కందవర్మ	క్రీ.శ. 420 - క్రీ.శ. 450

విష్ణుకుండినులు

- ▶ విష్ణుకుండినులు శ్రీవల్లభ స్వామి భక్తులు (శ్రీశైల మల్లికార్జున భక్తులు)
- ▶ శ్రీ వల్లభ పాదప్రాయాలు
- ▶ **స్వామీకుటుంబం:** ఇంద్రవర్మ మొదటి మాధవవర్మ
- ▶ గోవ్వరాజు: రెండో మాధవవర్మ
- ▶ రాజధాని: సంస్కృతం
- ▶ మతం: వైష్ణవం
- ▶ రాజధాని: సింహం
- ▶ **రాజధాని:** శ్రీవల్లభ భక్తులుగా ప్రసిద్ధి; శ్రీమల్లికార్జున భక్తులుగా ప్రసిద్ధి
- ▶ రాజధాని: కొలి రాజధాని నల్గొండ జిల్లాలోని ఇంద్రపాలనగరం
మరి రాజధానులు దిందులూరు, వినుకొండ, కీసర, అమరావతి
- ▶ ఘటికలు అనే హిందూ విద్యాసంస్థల్ని ప్రారంభించిన కొలి రాజవంశం
- ▶ కీసరగుట్టలోని రామలింగేశ్వర దేవాలయ నిర్మాతలు
- ▶ నరబలిని ప్రోత్సహించిన రాజవంశం

చరిత్రకు ఆధారాలు:

- ▶ ఇంద్రవర్మ - రామవీర్య శాసనం
- ▶ రెండో మాధవవర్మ - వేల్పూరు శాసనం
- ▶ మూడో మాధవవర్మ - పొలమూరు శాసనం
- ▶ రెండో విక్రమేంద్రవర్మ - చిక్కుళ్ల శాసనం
- ▶ విక్రమేంద్ర భట్టారకుడు - తుమ్మలగూడెం శాసనం
- ▶ విష్ణుకుండినుల వంశ వృద్ధాన్ని, కాలాన్ని తెలియజేస్తున్న ఏకైక శాసనం 'పొలమూరు శాసనం'
- ▶ అలాగే నాటి సంస్కృత, ఆంధ్ర గ్రంథాలు, స్థానిక గాథలు వీరి వంశ చరిత్రకు ఉపకరిస్తున్నాయి.

విష్ణుకుండినుల వంశవృక్షం

1. ఇంద్రవర్మ	-	శ్రీ.శ. 385 - శ్రీ.శ. 399
2. మొదటి మాధవవర్మ	-	శ్రీ.శ. 399 - శ్రీ.శ. 419
3. మొదటి గోవిందవర్మ	-	శ్రీ.శ. 419 - శ్రీ.శ. 456
4. రెండవ మాధవవర్మ	-	శ్రీ.శ. 456 - శ్రీ.శ. 503
5. మొదటి విక్రమేంద్రవర్మ	-	శ్రీ.శ. 503 - శ్రీ.శ. 528
6. మూడవ మాధవవర్మ	-	శ్రీ.శ. 528 - శ్రీ.శ. 528
7. ఇంద్రభట్టారకవర్మ	-	శ్రీ.శ. 528 - శ్రీ.శ. 555
8. రెండో విక్రమేంద్రవర్మ	-	శ్రీ.శ. 555 - శ్రీ.శ. 569
9. రెండో గోవిందవర్మ	-	శ్రీ.శ. 569 - శ్రీ.శ. 573
10. నాల్గవ మాధవవర్మ	-	శ్రీ.శ. 573 - శ్రీ.శ. 624

యహమఘవాహన వంశం

- ▶ స్థాపకుడు: వాసు
- ▶ గొప్పవాడు: భారవేలుడు
- ▶ చివరివాడు: కుదెపనసరి
- ▶ ఆధారం: హాతిగుంఫా శాసనం
- ▶ మతం: జైన

సదా వంశం

కుదెపనసరి తరువాత సదా అని పేరుగల ఐదుగురురాజులు సుమారు 150 సంవత్సరాలు కోస్తా ఆంధ్రదేశాన్ని పాలించారు. వారు 1. సిరిసద, 2. మహాసద, 3. అశోకసద, 4. శివసద, 5. శివమకసద అను ఐదుగురు పాలించారు. వీరిలో చివరివాడైన శివమకసదను ఓడించి గౌతమీపుత్రశాతకర్ణి తీరాంధ్రదేశాన్ని జయించి శాతవాహన సామ్రాజ్యంలో కలిపాడు.

పితృభక్త వంశం

శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని సింహపురాన్ని రాజధానిగా చేసుకొని పితృభక్త అనే వంశస్తులు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం ప్రాంతాలను అనగా కళింగదేశాన్ని పాలించారు. ఆధారాలు సింహపుర శాసనం విశాఖపట్నం జిల్లాలోని వరం లేక వర్ణమాన పురం శాసనం. సునగర్ శాసనం చండవర్మ వేయించిన కొమర్తి విరిదాన శాసనాలు ప్రభంజన వర్మ వేయించిన సారవల్ల నింగోడు శాసనాలు ఆధారాలు.

వంశవృక్షం

ఉమవర్మ → చండవర్మ → ప్రభంజనవర్మ

మాతరవంశం

- ▶ స్థాపకుడు: మాతరీపుత్ర శక్తివర్మ
- ▶ రాజధాని: పిరాపురం
- ▶ ఆధారాలు: శక్తివర్మ వేయించిన రాగోలు శాసనం అనంతశక్తివర్మ వేయించిన సింహపురం అందవరం, శకునక, శాసనాలు విశాఖవర్మ విజయపుర శాసనాలు

వంశవృక్షం

శక్తివర్మ → అనంతశక్తివర్మ → విశాఖవర్మ

వాణిజ్య పంశం

వాణిజ్యంపై పంశస్థులు క్రీ.శ. 440లో మూడవ పంశస్థులకు ఒడింగి కలిగారు. ఆక్రమించారు. అవగా వీరు మున్య కలింగదేశానికి చెందినవారు. వీరచరిత్ర తెలుసుకోవడానికి మౌర్యులం నాటి నాలుగు శాసనాలు దొరికాయి. వాటిలో అనంతవర్మ ముందుగా భృంగవరపు శంఖం శాసనాల ద్వారా వారి చరిత్ర తెలుసుకుంటారు.

పంశస్థులు

అనంతవర్మ → గుణవర్మ → ప్రభంజవర్మ → రెండవ అనంతవర్మ

తూర్పుగాంగ పంశం క్రీ.శ. 498 - 1434

- ▶ స్థాపకుడు: ఇంద్రవర్మ
- ▶ రాజధాని: దంతపురం (శ్రీకాకుళం టిల్లా)
- ▶ మతం: వైదిక మతం

గాంగుల పంశవృక్షం

1.	ఇంద్రవర్మ-1 (39)	క్రీ.శ. 537
2.	మహాసామంతవర్మ	క్రీ.శ. 562
3.	హస్తివర్మ - (79, 80)	క్రీ.శ. 576
4.	ఇంద్రవర్మ - 11	క్రీ.శ. 589
5.	ఇంద్రవర్మ - 111 లేక గుణవర్మ	క్రీ.శ. 589
6.	దేవేంద్రవర్మ - 1	క్రీ.శ. 693
7.	అనంతవర్మ - 1	క్రీ.శ. 702
8.	నందవర్మ	క్రీ.శ. 719
9.	దేవేంద్రవర్మ - 11	క్రీ.శ. 752
10.	రాజేంద్రవర్మ - 1	క్రీ.శ. 774
11.	అనంతవర్మ - 11	క్రీ.శ. 802
12.	దేవేంద్రవర్మ - 111	క్రీ.శ. 808
13.	రాజేంద్రవర్మ - 11	క్రీ.శ. 840
14.	సత్యవర్మ	క్రీ.శ. 849
15.	అనంతవర్మ - 111 (358)	క్రీ.శ. 856
16.	భూపేంద్రవర్మ (-)	క్రీ.శ. 1038 వరకు
17.	దేవేంద్రవర్మ - 5	క్రీ.శ. 895

చాతుర్వ్యము

- ▶ **కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడు:** తూర్పు చాతుర్వ్య పంశ స్థాపకుడు.
- ▶ **గుణగ విజయాదిత్యుడు:** వంశంలో గొప్పవాడు.
- ▶ **నాలుగో విష్ణువర్ధనుడు:** తొలిసారిగా రాష్ట్రపూటలతో వివాహ సంబంధాలు నెరిపాడు.
- ▶ **చాతుర్వ్య భీముడు:** చెల్లివ్వ అనే గానగంధర్వ విదుషీమణిని పోషించాడు.
- ▶ **రెండో విజయాదిత్యుడు:** 108 శైవాలయాలను మృగేశ్వరాలయాల పేరుతో నిర్మించాడు. దెబ్బపడను విజయవాడగా మార్చాడు.
- ▶ **అమృరాజు-1:** రాజమండ్రి నగరాన్ని నిర్మించాడు. తర్వాత కాలంలో ఈ పట్టణంలో దచీవారు నిర్మించిన కోటను బ్రిటిష్ వారు 1864లో కారాగారంగా మార్చారు.
- ▶ **రాజరాజ నరేంద్రుడు:** తెలుగు భాషను పోషించాడు. తన అస్థానంలో అదికవి నన్నయ్యను, గణిత శాస్త్రవేత్త పావులూరి మల్లన్నను పోషించాడు.
- ▶ **కుళోత్తంగ చోళుడు:** తూర్పు చాతుర్వ్య పంశాన్ని చోళ పంశాన్ని రెండు రాజ్యాలను కలిపి గంగైకొండ చోళపురాన్ని రాజధానిగా చేసుకొని పరిపాలించాడు.

తూర్పు చాతుర్వ్య పంశవృక్షం

1. కుబ్జవిష్ణువర్ధనుడు	-	శ్రీ.శ.624	-	శ్రీ.శ.641
2. మొదటి విజయాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.641	-	శ్రీ.శ.673
3. ఇంద్రభట్టారక వర్మ	-	శ్రీ.శ.673	-	శ్రీ.శ.673
4. రెండవ విష్ణువర్ధనుడు	-	శ్రీ.శ.673	-	శ్రీ.శ.681
5. మంగి యువరాజు	-	శ్రీ.శ.681	-	శ్రీ.శ.708
6. రెండవ జయసేనపాడు	-	శ్రీ.శ.708	-	శ్రీ.శ.718
7. కొక్కిలి	-	శ్రీ.శ.718	-	శ్రీ.శ.718
8. మూడో విష్ణువర్ధనుడు	-	శ్రీ.శ.718	-	శ్రీ.శ.753
9. మొదటి విజయాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.753	-	శ్రీ.శ.771
10. భీమసర్పి	-	శ్రీ.శ.771	-	శ్రీ.శ.784
11. రెండవ విజయాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.784	-	శ్రీ.శ.846
12. కలి విష్ణువర్ధనుడు	-	శ్రీ.శ.846	-	శ్రీ.శ.848
13. గుణగ విజయాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.848	-	శ్రీ.శ.892
14. చాతుర్వ్యభీముడు	-	శ్రీ.శ.892	-	శ్రీ.శ.922
15. నాలుగవ విజయాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.922	-	శ్రీ.శ.922
16. మొదటి అమృరాజు	-	శ్రీ.శ.922	-	శ్రీ.శ.928
17. రెండో యుద్ధమల్లుడు	-	శ్రీ.శ.928	-	శ్రీ.శ.934
18. రెండో చాతుర్వ్యభీముడు	-	శ్రీ.శ.934	-	శ్రీ.శ.945
19. రెండో అమృరాజు	-	శ్రీ.శ.945	-	శ్రీ.శ.970
20. చానూర్వపుడు	-	శ్రీ.శ.970	-	శ్రీ.శ.973
21. జటాచోదభీముడు	-	శ్రీ.శ.973	-	శ్రీ.శ.1000
22. శక్తివర్మ	-	శ్రీ.శ.1000	-	శ్రీ.శ.1009
23. విమలాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.1009	-	శ్రీ.శ.1018
24. ఎడవ విజయాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.1018	-	శ్రీ.శ.1022
25. రాజరాజ నరేంద్రుడు	-	శ్రీ.శ.1022	-	శ్రీ.శ.1062
26. రెండో శక్తివర్మ	-	శ్రీ.శ.1062	-	శ్రీ.శ.1062
27. రాజేంద్రుడు	-	శ్రీ.శ.1062	-	శ్రీ.శ.1070
28. ఏడవ విజయాదిత్యుడు	-	శ్రీ.శ.1070	-	శ్రీ.శ.1075

చోళ చాళుక్యుల వంశవృక్షం

1. రాజ రాజ చోళుడు	-	క్రీ.శ. 1076-1079
2. వీర చోళుడు	-	క్రీ.శ. 1079-1084
3. రాజ రాజ చోడగంగు	-	క్రీ.శ. 1084-1089
4. వీర చోళుడు (రెండవసారి)	-	క్రీ.శ. 1089-1093
5. వీర పేర్మాడి	-	క్రీ.శ. 1093-1107
6. పరాంతకదేవుడు	-	క్రీ.శ. 1107-1118
7. విక్రమచోళుడు	-	క్రీ.శ. 1118-1133
8. ఇమ్మడి కుళోత్తుంగచోళుడు	-	క్రీ.శ. 1133-1150
9. రెండవ రాజ రాజ చోళుడు	-	క్రీ.శ. 1150-1163
10. రెండవ రాజాధిరాజు	-	క్రీ.శ. 1163-1178
11. మూడవ కుళుత్తుంగుడు	-	క్రీ.శ. 1178-1216

వెలనాటి చోడులు

- ▶ కృష్ణా నదికి దక్షిణంగా ఉన్న ప్రాంతం వెలనాడు. దీన్ని ఆరువేల నాడని కూడా పిలుస్తారు.
- ▶ రాజధాని సనదుప్రోలు (ధనదుపురం, నేటి చందోలు-గుంటూరు జిల్లా).
- ▶ ఈ రాజులలో చోడ, గొంక అనే పేర్లు ఉండటం వల్ల వారిని వెలనాటి చోడులని, వెలనాటి గొంక రాజులని పిలిచే వారు.
- ▶ వీరు తూర్పు చాళుక్యులకు సేనానులు, మంత్రులుగా ఉండి తీరాంధ్రలో చందోలు రాజధానిగా అధికారంలోకి వచ్చారు.

వెలనాటి చోడుల వంశవృక్షం

1. మొదటి గొంకరాజు	-	క్రీ.శ. 1076	-	క్రీ.శ. 1108
2. మొదటి రాజేంద్రుడు	-	క్రీ.శ. 1108	-	క్రీ.శ. 1132
3. రెండవ గొంకరాజు	-	క్రీ.శ. 1132	-	క్రీ.శ. 1162
4. రెండవ రాజేంద్రుడు	-	క్రీ.శ. 1162	-	క్రీ.శ. 1186
5. మూడవ గొంకరాజు	-	క్రీ.శ. 1176	-	క్రీ.శ. 1186
6. పృథ్వీశ్వరుడు	-	క్రీ.శ. 1186	-	క్రీ.శ. 1210

నెల్లూరు చోడులు

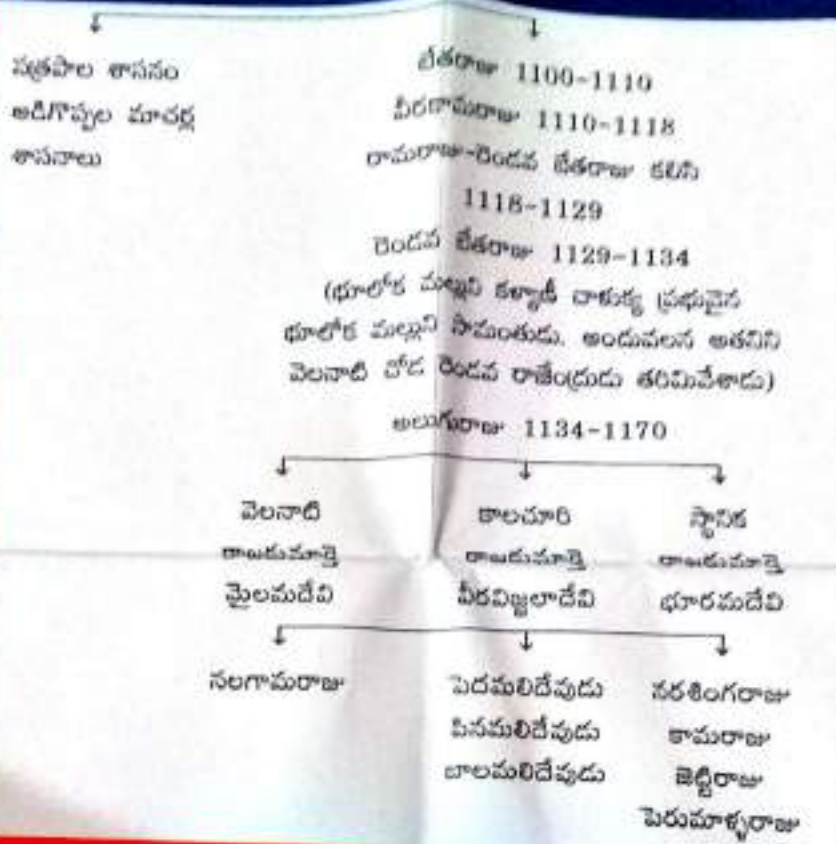
- ▶ వీరి రాజధాని నెల్లూరు.
- ▶ వీరు కరికాలచోళుని సంతతి వారమని, మూలపురుషుడు ముధారంతక పొత్తవీ అని చెప్పుకున్నారు.

బ్రహ్మనాయుని వీరశైష్టవ ఉద్యమం

వీరి కాలంలో జరిగిన మరొక మత ఉద్యమం బ్రహ్మనాయుని వీరశైష్టవ ఉద్యమం, తమిళదేశంలో రామానుజాచార్యుడు శైష్టవముత్తాన్ని స్థాపించి కుల భేదనాశనం నిందించాడు.

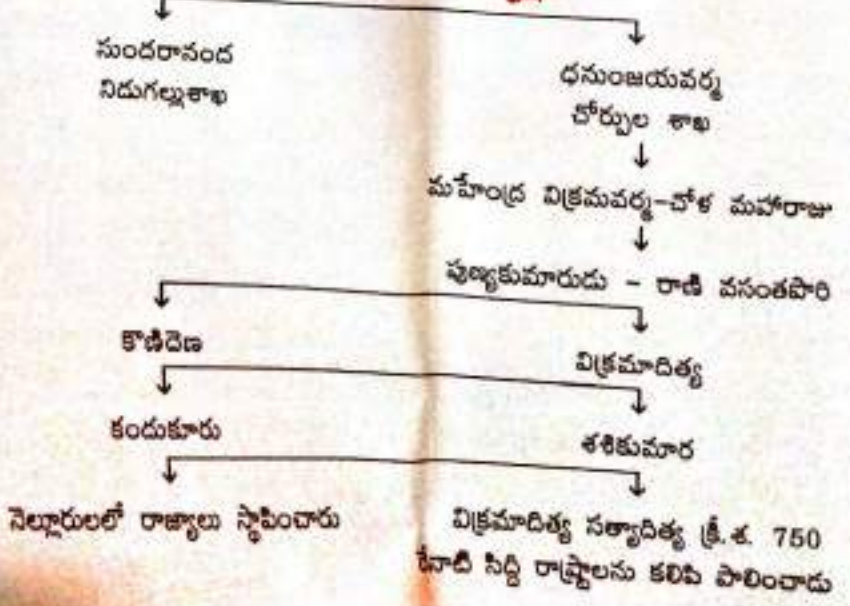
పలనాటి హైహయ వంశవృక్షం పటము

రేనాటి చోడులు

- ▶ వీరు మొదట పల్లవులకు, తర్వాత బాహమి చాళుక్యులకు సామంతులు
- ▶ వీరు రేనాడు (కడప, చిత్తూరు, చిహ్నం) ప్రాంతాలను క్రీ.శ. 6, 7 శతాబ్దాలలో పాలించారు.
- ▶ తెలుగు భాషకు అధికార ప్రతిపత్తిని కల్పించింది వీరే.
- ▶ వీరి మూలపురుషుడు నంది వర్మ.

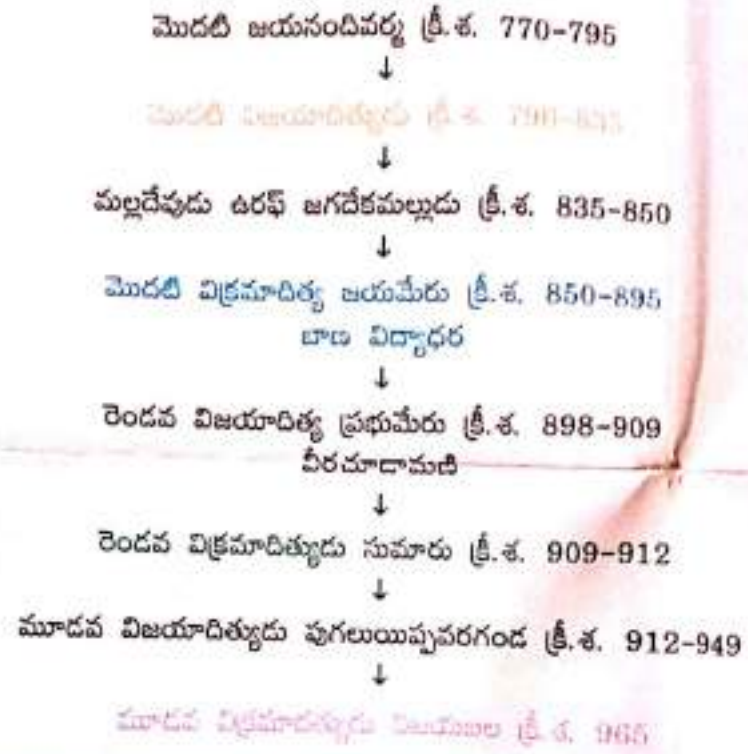
రేనాటి చోడుల వంశవృక్షం

బాణులు

- ▶ బాణులు అతి ప్రాచీన జాతి. వీరు బలి సంకతి అని, బాణాసురుడి సంతతి అనే అభిప్రాయాలున్నాయి.
- ▶ బాణుల ప్రస్తావన కడంబ కవులవర్క వేయించిన 'కాలగుండ శాసనం'లో కనిపిస్తుంది.
- ▶ ఆంధ్రదేశ నైరుతీ భాగంలో పొలార్ వది, కాళహస్తి, శ్రీశైలాల మధ్య ప్రదేశమే బాణుల రాజ్యం. ఇది బాణపాడిగా ప్రసిద్ధి చెందింది.
- ▶ వీరి రాజధాని పరివిపురి (ఇది అనంతపురం జిల్లా హిందూపూర్లోని వేటి పరిగ అనే చరిత్రకారుల అభిప్రాయం).
- ▶ వీరు పల్లవుల సామంతులు. కానీ వీరి రాజుల పేర్లు తాకుర్క రాజులను పోలి ఉంటాయి.
- ▶ వీరి శాసనాలు గుడిమిల్లం, చిట్టెల్లూపూర్, ముడియూర్, కప్పల మొదలైన చోట్ల లభించాయి.
- ▶ యుద్ధంలో మరణించిన యోధులకు 'వీరకలి' వేయడం వీరి ఆచారం.

బాణుల వంశ వృక్షం

వైదుంబ వంశవృక్షం

రామరాజు - మూలపురుషుడు	
కలిగిశ్రీ త్రినేత్ర శివమార	- శ్రీ.శ. 810-835
గండత్రినేత్రుడు	- శ్రీ.శ. 835-880
బిరుదుత్రినేత్రుడు	- శ్రీ.శ. 880-925
బెణియిత్	- శ్రీ.శ. 950-972
భువక త్రినేత్ర ఇరగయ	- శ్రీ.శ. 972-973
తిదలి నన్ వైదుంబ	- శ్రీ.శ. 1118-

నోశంబ పల్లవుల వంశవృక్షం

మంగళుడు - మూలపురుషుడు

సింగపాత	-	శ్రీ.శ. 770-815
చారుపొన్నేర	-	శ్రీ.శ. 815-830
మొదటి పొళల్ చోరుడు	-	శ్రీ.శ. 830-875
నోశంబ రాజమహేంద్రుడు	-	శ్రీ.శ. 875-897
అయ్యపదేవుడు	-	శ్రీ.శ. 897-934
అట్టిగ భీరనోశంబుడు	-	శ్రీ.శ. 934-940
ఇలియనోశంబ దిలీపుడు	-	శ్రీ.శ. 940-968
చలదంకరసన్ని నోశంబుడు	-	శ్రీ.శ. 968-975
రెండవ మహేంద్రుడు	-	శ్రీ.శ. 977-980
రణదిబ్బర రసర	-	శ్రీ.శ. 980-990
ఇలియనోశంబ గడియంకచోరుడు	-	శ్రీ.శ. 1000-1024
జగదేకమల్ల ఇలియనోశంబ పెర్మవాడి	-	శ్రీ.శ. 1036-1046
సన్ని నోశంబపల్లవ పెర్మవాడి	-	శ్రీ.శ. 1046-1064

నెల్లూరు చోడులు

వీరి రాజధాని నెల్లూరు. వీరు కరికాలచోళుని సంతతి వారమని, మూలపురుషుడు ముధారంతక పొత్తపి అని చెప్పుకున్నారు.

నెల్లూరు చోళవంశం

కంచీపాలకులు మూలపురుషుడు తెలుగు బిజ్జన్న

మూడవతిక్క 1265-1281	మొదటి మనుమసిద్ది తేర సిద్ది	- 1175-1198
మన్మండగొపాండు 1281-1299	దాయభీమ - నల్లసిద్ది ఎర్రసిద్ది	- 1187-1214 - 1198-1217
రాజగండ గోపాలుడు ఉరవ్	రెండవ మనుమసిద్ది తమ్మసిద్ది	- 1198-1210 - 1205-1209
రంగనాథుడు 1299-1325	మొదటి తిక్క అల్లుతిక్క	- 1209-1248 - 1248-1272
వీరగండ గోపాలుడు 1292-1302	మూడవ మనుమసిద్ది	- 1248-1258

వల్లూరు కాయస్థ వంశం శ్రీ. శ. 1220-1320

కాకతీయ యుగంలో కాకతీయుల సామంతులుగా ఒక కాయస్థవంశం పానుగల్లు దగ్గర నుండి కడప జిల్లాలోని మర్లవాడి వరకు విస్తరించిన పెద్ద రాజ్యాన్ని పాలించారు. ఈ వంశంలో నలుగురు రాజులు పాలించారు. వారు గంగయసాహిటి, అస్మిగదేవుడు, తిప్పరారి, అంబదేవుడు. వీరందరూ ఈ రాజ్య స్థాపకుడు గంగయ సాహిటి.

కాకతీయులు

కాకతీయుల చరిత్ర తెలుసుకోవడానికి ప్రధానంగా ఉపయోగపడే శాసనం గణపతిదేవుని చెల్లెలు మైలమదేవి వేయించిన అయ్యారం చెరువుకట్ట శాసనం. ఈ శాసనంలో కాకతీయుల మూలపురుషుని సుందీ గణపతిదేవుని వరకు తారాచు 15 మంది పేర్లు పొందుపరచబడ్డాయి.

- ▶ **కాకతీయుల మూలపురుషుడు** : కాకర్ణ్య గుండన
- ▶ కాకతీయ రాజ్యాస్థాపకుడు: మొదటి బేతరాజు
- ▶ తొలి స్వతంత్ర పాలకుడు : రుద్రదేవుడు (ప్రతాపరుద్ర-1)
- ▶ కాకతీయుల్లో గొప్పవాడు : గణపతిదేవుడు
- ▶ కాకతీయుల్లో చివరివాడు : ప్రతాపరుద్ర-2
- ▶ **అలర్లు** చరిత్రలో సుందీనవాన్ని అధిష్టించిన తొలి మహిళ: రాణి రుద్రమదేవి
- ▶ తొలి కాకతీయులు ఆరాధించిన మతం జైనం. వారి రాజలాంఛనం వరాహం
- ▶ మరీ కాకతీయుల ఆరాధించిన మతం జైను. వారి రాజలాంఛనం నంది
- ▶ కాకతీయుల్లో తొలి వైష్ణవుడు: బేతరాజు-2
- ▶ కాకతీయుల రాజభాష: సంస్కృతం
- ▶ కాకతీయుల ప్రధాన ఓడరేవు: మోటుపల్లి (ప్రకాశం జిల్లా)
- ▶ రాజధాని నిర్మాతలు : హనుమకొండ - శ్రోలరాజు-2
ఓరుగల్లు - కాకతీ రుద్రుడు
- ▶ కాకతీ అంటే కూష్మాండుం లేదా గుమ్మడికాయ.
- ▶ కాకతీయుల తొలి చరిత్రను తెలిపే 'అయ్యారం శాసనం' ప్రకారం ఈ మలక మూలపురుషుడు 'వెన్నెడు'
- ▶ ఓరుగల్లును 'ఏకశిలానగరం', 'అంధ్రానగరి' అని కూడా పిలిచేవారు.
- ▶ శిల్పకళ : కాకతీయులు తమ నిర్మాణాల్లో పశ్చిమ చాళుక్యుల శిల్పకళా శైలిని అనుసరించారు.
- ▶ రుద్రదేవుడు - వేయిస్తంభాల గుడి.

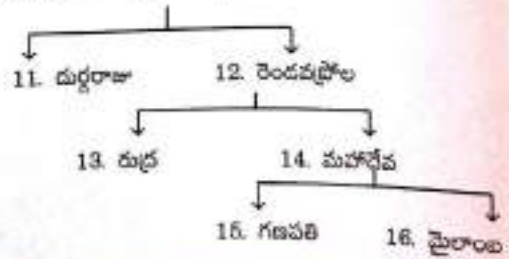
▶ **వేదవ్రత రుద్రుడు** - రామమృగిణి విధించాడు.

- ▶ నల్గొండ జిల్లాలోని విల్లలమిర్రి దేవాలయంలో కాకతీయుల పెయింటింగ్ ఉన్నాయి.
- ▶ కాకతీయ రాజ్యంలో రుద్రమదేవి 'నాయంకలి' విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది
- ▶ రుద్రమదేవి కాలంలో జటరీకి చెందిన 'హుల్కేశోలో' అనే యాత్రీకుడు కాకతీయ రాజ్యాన్ని సందర్శించారు. ఇతడు జటరీలోని వెనట్ నగర వాసి
- ▶ గ్రామపాలనలో ప్రతాపరుద్రుడు 'పన్నిద్రకు' అయంగార్లకు చంకపాఠులదర్శి హక్కు కల్పించారు. 'మాచలేటి' అనే నాట్యగణ్యను పోషించారు.
- ▶ కాకతీయులు 'అంధ్రదేశావశ్యకుల'ని కీర్తిగడించారు.

కాకతీయ వంశవృక్షం

ఇది మైలమదేవి అయ్యారం చెరువుకట్ట శాసనం ప్రకారం 15 రాజులపేర్లు ఉన్నవి.

1. రుద్రయుడు
2. వెన్నె
3. మొదటిగుండ
4. రెండవగుండ
5. మూడవగుండ - గుండియ రాష్ట్రమాటుడు
6. ఎర్ర
7. పిండిగుండ లేక నాల్గవగుండ - కాకర్ణ్యగుండన
8. గరుడాంకజేత
9. మొదటిశ్రోల
10. రెండవజేత - శ్రీభువనముల్ల జేత

దానార్ణవ్విని మాంగల్య తాననం

అ తానం నలుగురు కాకతీయ రాజులను పేర్కొన్నది.
 గుండియ రాష్ట్రమాటలు → బరియ రాష్ట్రమాటలు → కేరియ → తాకర్కలండన

ముసునూరి నాయకులు (1326-1369)

రాజ్యాధికారము:	ప్రౌలయ నాయకుడు
రాజధాని:	సంస్కృతం
చివరినాడు:	కావయ నాయకుడు
రాజధాని:	కొలి రాజధాని రేఖపల్లి (ఖమ్మం జిల్లా) మలి రాజధాని ఓరుగల్లు
తాననాలు:	వీరాన తామ తాననం అనితల్లి - కలువచేరు తాననం గణపేశ్వర తాననం
పొరుగు రాజ్యాలు:	చిహమనీ సుల్తానులు రేచర్ల పర్షియానుకులు విజయనగర రాజులు

కొండవీటి రెడ్డిరాజులు (క్రీ.శ. 1325-1448)

కాకతీయుల పతనాంతరం సింహాచలం నుంచి విక్రమ సింహాపురి (నెల్లూరు) వుద్ద ఉన్న కీరాంధ్ర ప్రాంతాన్ని సుమారు 125 సంవత్సరాలు పాలించిన వంశం కొండవీటి రెడ్డి రాజులది. తెలుగు భాషా, సంస్కృతులకు వీరు ఎనలేని సేవ చేశారు. స్థాపకుడు: ప్రౌలయ వేమారెడ్డి (క్రీ.శ. 1325-53)

- ▶ కాకతీయ రాజ్య పతనాంతరం ముస్లింల ఆగదాలు పెరిగిపోయాయి. ముసునూరి తామయ నాయకుడి నేతృత్వంలో జరిగిన ఆంధ్ర స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ప్రౌలయ వేమారెడ్డి ప్రధాన పాత్ర వహించారు. కావయను సేవించిన 75 మంది దారుకుల్లో వేమారెడ్డి ఒకడు. కీరాంధ్ర నుంచి ముస్లింలను తరిమివేయడంలో అతడు కీలక పాత్రధారి. అలాగే చైరిక చుక పునరుద్ధరణకు పూనుకున్నాడు అందుకే మల్లవరం తాననం అతడిని 'షేరాల్లి కుంబోద్దవ' అని పేర్కొంది.
- ▶ అర్ధంకి కేంద్రంగా క్రీ.శ. 1325లో రెడ్డి రాజ్యాన్ని ప్రౌలయ వేమారెడ్డి స్థాపించారు.
- ▶ రాచకొండ వెంపలకు, రెడ్డి రాజులకు మధ్య కృష్ణానది సరుహర్షణా ఉండేది.
- ▶ వేమారెడ్డి శైవ మతాభిమాని.
- ▶ కడ రాజ్యంలోని మహా ముస్లింలైన కృష్ణానది పాలకులకు ముఖ్య మద్దతుదారు. అలాగే అచారకులకులో చర్లకు రాజ్యాలును వేమారెడ్డి సోపానాలనుకూడా కల్పించారు.
- ▶ కవిత్వంలో చివరివాడైన ఎర్రన అతడి ఆస్థానకవి. ఎర్రన పారివంశాన్ని రచించి వేమారెడ్డికి అంకితమిచ్చాడు.
- ▶ వేమారెడ్డి దిరుదులు :
 కన్నెమ భూదాన పరశురామ
 ధర్మ ప్రతిష్ఠాగురు
 అనపరక పురోహిత కృత సోమపాన
- ▶ వేమారెడ్డికి ముగ్గురు కుమారులు. వారు అనపోతారెడ్డి, అచారారెడ్డి, అనవేమారెడ్డి.

రెడ్డి రాజ్య పంశతృప్త్యం

1. ప్రౌలయ వేమారెడ్డి	-	క్రీ.శ. 1326 - క్రీ.శ. 1353
2. అనపోతారెడ్డి	-	క్రీ.శ. 1353 - క్రీ.శ. 1364
3. అనవేమారెడ్డి	-	క్రీ.శ. 1364 - క్రీ.శ. 1386
4. కుమారగిరిరెడ్డి	-	క్రీ.శ. 1386 - క్రీ.శ. 1402
5. పెదకోడుటి వేమారెడ్డి	-	క్రీ.శ. 1402 - క్రీ.శ. 1420
6. రాచవేమారెడ్డి	-	క్రీ.శ. 1420 - క్రీ.శ. 1424

విజయనగర సామ్రాజ్యం క్రీ.శ. 1336- క్రీ.శ. 1680

▶ స్థాపకుడు: హరిహర, బుక్కరాయలు (1336 ఏప్రిల్ 18)

▶ రాజధాని: హంపి

పాలకులు	యాత్రికుడు	వేశం
హరిహరరాయలు -	ఇబన్ బటూట	మొరాకో
దేవరాయలు -1	నికోలో డికాంటి	ఇటలీ
శ్రీకృష్ణదేవరాయలు	డొమింగో పేస్	పోర్చుగీసు
అచ్యుతదేవరాయలు	ఎడ్వర్డ్ బార్నోబా	
	స్యూనిజ్	పోర్చుగీసు

సంగమ వంశం - క్రీ.శ. 1336-1485 (సుమారు 150 ఏళ్లు)

1. మొదటి హరిహరరాయలు	-	క్రీ.శ. 1336-క్రీ.శ. 1357
2. మొదటి బుక్కరాయలు	-	క్రీ.శ. 1357-క్రీ.శ. 1377
3. రెండో హరిహరరాయలు	-	క్రీ.శ. 1377-క్రీ.శ. 1404
4. రెండో బుక్కరాయలు	-	క్రీ.శ. 1404-క్రీ.శ. 1406
5. మొదటి దేవరాయలు	-	క్రీ.శ. 1406-క్రీ.శ. 1422
6. విజయరాయలు	-	క్రీ.శ. 1422-క్రీ.శ. 1424
7. రెండో దేవరాయలు	-	క్రీ.శ. 1424-క్రీ.శ. 1446
8. మల్లికార్జునరాయలు	-	క్రీ.శ. 1446-క్రీ.శ. 1465
9. విరూపాక్షరాయలు	-	క్రీ.శ. 1465-క్రీ.శ. 1485
10. శ్రౌదరాయలు	-	క్రీ.శ. 1485-క్రీ.శ. 1485

సాళువ వంశం - క్రీ.శ. 1485-1505 (20 సంవత్సరాలు)

1. సాళువ నరసింహరాయలు	-	క్రీ.శ. 1486-1491
2. సాళువ ఇమ్మడి నరసింహరాయలు	-	క్రీ.శ. 1491-1505

తుళువ వంశం - క్రీ.శ. 1505-1576 (71 సంవత్సరాలు)

తుళువ వంశవృక్షం

తుళువ నరసనాయకుడు మూలపురుషుడు

1. వీరనరసింహరాయలు	-	క్రీ.శ. 1505 - క్రీ.శ. 1509
2. శ్రీకృష్ణదేవరాయలు	-	క్రీ.శ. 1509 - క్రీ.శ. 1529
1565 - తళ్ళికోట		
3. అచ్యుతదేవరాయలు	-	క్రీ.శ. 1530 - క్రీ.శ. 1542
4. మొదటి వెంకటపతి	-	క్రీ.శ. 1542 - క్రీ.శ. 1548
5. సనాశినరాయలు	-	క్రీ.శ. 1548 - క్రీ.శ. 1570

తుతువ వరసవాయకుడు మూలపురుషుడు

1. వీరవసింహరాయలు - శ్రీ.శ. 1505 - శ్రీ.శ. 1509
2. శ్రీకృష్ణదేవరాయలు - శ్రీ.శ. 1509 - శ్రీ.శ. 1529
1565 - తళ్ళికోట
3. అచ్యుతదేవరాయలు - శ్రీ.శ. 1530 - శ్రీ.శ. 1542
4. వెంకట వెంకటపతి - శ్రీ.శ. 1542 - శ్రీ.శ. 1548
5. విరాజరాయలు - శ్రీ.శ. 1548 - శ్రీ.శ. 1570

అరవీటి వంశం - శ్రీ.శ. 1570-1680 (110 సంవత్సరాలు)

అరవీటి వంశవృక్షం

1. తిరుమలరాయలు - శ్రీ.శ. 1570 - శ్రీ.శ. 1572
2. శ్రీరంగరాయలు - శ్రీ.శ. 1572 - శ్రీ.శ. 1585
3. రామరాయలు - శ్రీ.శ. 1585 - శ్రీ.శ. 1586
4. రెండవ వెంకటపతి - శ్రీ.శ. 1586 - శ్రీ.శ. 1614
5. రెండో శ్రీరంగరాయలు - శ్రీ.శ. 1614 - శ్రీ.శ. 1616
6. రామనంద్యరాయలు - శ్రీ.శ. 1616 - శ్రీ.శ. 1630
7. మూడవ వెంకటపతిరాయలు - శ్రీ.శ. 1630 - శ్రీ.శ. 1643
8. మూడవ శ్రీరంగరాయలు - శ్రీ.శ. 1643 - శ్రీ.శ. 1680

అష్టదిగ్గజాలు - వారి కావ్యాలు

- అల్లసాని పెద్దన : మనుచరిత్ర లాదికి పితృలోపిత మనుమంభవం అని గూడా పేరున్నది.
- నందిలిమ్మన : పారిలాకావహరణం.
- చూడూరి : లాలావృత్తం, మహాత్మ్యం, లాలావృత్తం, తరితం.
- మూడయ్యగారిమ్మన : రాజశేఖరచరిత్ర
- రామరాజభూషణుడు : మనుచరిత్ర, నరస భూపాలీయం, పారిశ్రామిలో పాశ్వాసం.
- సింగలిసూరన : ప్రభావతి భద్రమ్మమ్మ, రాధన పాండవీయం, కళా వాగ్గేయం
- తెనాలిరామలింగడు : పాండురంగమహాత్మ్యం, పులికాచల మహాత్మ్యం, పుట్టూ రాధ్య చరిత్ర

గజపతి వంశం

రెడ్డిరాజ్యం వతనం అయిన తరువాత ఆంధ్రదేశం గజపతుల వశం అయింది. గజపతులు శ్రీ.శ. 1448 నుండి శ్రీ.శ. 1538 వరకు 90 సంవత్సరాలు, మూడుతరాలు ఆంధ్రదేశాన్ని పాలించారు. వీరు ఒరిస్సా పాంతురు. అనాదు ఒరిస్సాను ఓడదేశం అని కలింగదేశం అని వ్యవహరించేవారు.

గజపతి వంశవృక్షం

1. కపిలేశ్వర గజపతి - శ్రీ.శ. 1448 - శ్రీ.శ. 1464
2. వూరుజోళ్లమ గజపతి - శ్రీ.శ. 1464 - శ్రీ.శ. 1496
3. ప్రతాపరుద్ర గజపతి - శ్రీ.శ. 1496 - శ్రీ.శ. 1534

కుతుబ్షాహీలు - గోల్కొండరాజ్యం

బహమనీ రాజ్య వతనం తరువాత తెలంగాణలో వెలసిన రాజ్యం కుతుబ్షాహీ రాజ్యం. ఈ రాజ్యానికి రాజధాని గోల్కొండ. కనుక దానిని గోల్కొండ రాజ్యం అని కూడా అంటారు. ఈ వంశానికి చెందిన 7తరాల రాజులు శ్రీ.శ. 1518 నుండి 1687 వరకు దాదాపు 170 సంవత్సరాలు తెలంగాణ, ఆంధ్ర ప్రాంతాలను పాలించారు.

ఏపీ హిస్టరీ - ప్రాక్టీస్ బుక్స్ 1

RAMAKRISHNA

1. “విశాలాంధ్ర వచ్చింది” రచయిత ఎవరు?

జ. రామానుజరావు

2. “వీర తెలంగాణా” రచయిత?

జ. రావి నారాయణ రెడ్డి

3. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ‘1926’ లో ఎప్పుడు స్థాపించారు.

జ. ఏప్రిల్ 26

4. శ్రీ బాగ్ ఒప్పందం (1937) ఎప్పుడు జరిగింది.

జ. నవంబర్ 16న

5. యథాతథ ఒడంబడిక (1947) ఎప్పుడు జరిగింది.

జ. నవంబర్ 29న

6. జాయిన్ ఇండియా (1947) ఉద్యమం ఎప్పుడు జరిగింది.

జ. ఆగస్ట్ 7న

7. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో వందేమాతరం ఉద్యమం (1938) ఏ హాస్టల్ లో జరిగింది.

జ. “బి” హాస్టల్

8. “నేషలిస్ట్ ఆంధ్ర మహాసభ” స్థాపకుడు.

జ. కె.వి. రంగారెడ్డి

9. థార్ కమీషన్ (1948) ఎప్పుడు ఏర్పాటైంది?

జ. జూన్ 17

10. స్వామి సీతారామ శాస్త్రి సెప్టెంబర్ 20 నుండి నిరాహార దీక్ష 35 రోజులు చేశాడు. ఏ సంవత్సరంలో

జ. 1951

11. వాంభూకమిటీ నివేదిక ఎప్పుడు సమర్పించింది?

జ. 1953 సం...ఫిబ్రవరి 7న

12. రాష్ట్రాల పునర్విభజన కమీషన్ నియామకం ఏ సంవత్సరంలో జరిగింది?

జ. 1953

13. పెద్దమనుషుల ఒప్పందం ఎక్కడ జరిగింది

జ. హైద్రాబాద్ భవనం (డిసెంబర్ 20-1956)

14. 1921 నిజాం రాష్ట్ర సాంఘిక సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించింది?

జ. మహర్షి కార్వే

15. భరత ఖండంబు చక్కని పాడి ఆవు .. అని తెలుగులో రచన చేసిన వారు.
జ. చిలకమర్తి
16. వీరగంధం తెచ్చినారము, వీరుడెవ్వడో తెల్పుడి
జ. త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి
17. మా కొద్దీ తెల్ల దొరతనం రచయిత ఎవరు?
జ. గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణ
18. కొల్లాయి గట్టితనం, మా గాంధీ, కోమటై పుట్టితేనేమి అని రచించినది ఎవరు?
జ. “బసవరాజు” అప్పారావు
19. “హిమాలయోత్తుంగ శృంగం నాబతుకు” అన్నది?
జ. అడవి బాపిరాజు
20. పొద్దు పొడుపు చుక్క పొడిచింది రాట్నమా!, గూటిలో పక్షి కూసింది రాట్నమా అని పలికింది?
జ. దువ్వూరి రామిరెడ్డి
21. ‘రత్నాలు - రాంబాబు’ రచన ఎవరిది?
జ. బుచ్చిబాబు
22. మైదానం - అమీనా, మ్యూజింగ్స్ ఎవరి రచనలు
జ. గుడిపాటి వెంకటాచలం
23. “గాలివాన” కథ రచయిత?
జ. పాలగుమ్మి పద్మరాజు
24. “ఎన్.జి.వో” నాటక రచయిత?
జ. ఆచార్య ఆత్రేయ
25. “ముసలమ్మ మరణం” ఎవరి రచన?
జ. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
26. మద్రాస్ ప్రభుత్వం ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణంకై నియమించిన పార్టీ కమిటీ అధ్యక్షుడు
జ. కుమార స్వామిరాజు
27. తెలుగు అచ్చు అక్షరములు తయారైన సంవత్సరం?
జ. 1806
28. మద్రాస్ మహాజన స్థాపన
జ. 1884
29. కర్నూల్, కడప (కె.సి. కెనాల్)కెనాల్ నిర్మాణం
జ. 1890

30. ఆంధ్రలో కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ అవతరణ
జ. 1934
31. “కర్నూల్ సర్క్యూలర్” రూపొందించినది?
జ. 1942 జూలై (కళా వెంకట్రావ్)
32. శ్రీ వేంకటేశ్వర విద్యాలయ స్థాపన
జ. 1974
33. “స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా” ఎవరు?
జ. అష్టలుద్దౌలా
34. ‘హైద్రాబాద్ వార పత్రిక’ నడిపింది ఎవరు?
జ. మర్రి చెన్నారెడ్డి
35. ‘తెలుగు దేశం’ పత్రికను నడిపింది?
జ. శ్రీమతి సూర్య దేవర రాజ్యలక్ష్మి దేవి.
36. ‘జై ఆంధ్ర’ ఉద్యమ నాయకుడు
జ. కాకాని వెంకటరత్నం
37. తెలంగాణాలో ధాన్యరూపంలో పొందు రుణం
జ. నాగు
38. సాక్షి వ్యాసాలు ఎవరివి?
జ. పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావు
39. ‘పానశాల’ రచయిత?
జ. దువ్వూరి రామిరెడ్డి
40. ‘కులపతి’ బిరుదు?
జ. రఘుపతి వెంకటరత్నం
41. ‘కళాప్రపూర్ణ’ బిరుదు ఎవరిది?
జ. గిడుగు రామ్మూర్తి
42. కరుణశ్రీ, ఉదయశ్రీ రచనలు ఎవరివి?
జ. జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి
43. “ది ఎండ్ ఆఫ్ యాన్ ఎరా” గ్రంథ రచయిత?
జ. మున్నీ
44. ‘ది సోషలిస్ట్’ వార పత్రికను నడిపింది?
జ. శ్రీపాద డాంగే(1923)

45. జమ్నాలాల్ బజాజ్ నాయకత్వాన నాగ్‌పూర్‌లో జండా సత్యాగ్రహం జరిగిన సంవత్సరం

జ. 1933

46. “తుపాకీ గుండు వాదం” అనే శీర్షికన తన నేషనిష్ట పత్రికలో జలియన్ వాలాబాగ్ దురంతాన్ని ఖండిస్తూ వ్యాసాలు వ్రాసింది?

జ. గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు

47. కోటప్పకొండ దొమ్మికేసు జరిగిన తేది?

జ. ఫిబ్రవరి 18, 1909

48. తెనాలి బాంబ్ కేసు జరిగినది

జ. ఏప్రిల్ 16, 1909

49. రుగ్వేదాన్ని తెలుగులోకి అనువదించిన వారు?

జ. ఆదిభట్ల నారాయణదాసు

50. ‘ప్రాశ్నదేశపు కోకిల’ ఎవరు?

జ. సరోజిని నాయుడు.

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-10

RAMAKRISHNA

1. శాతవాహనులు ఆంధ్రులని తెల్పినది
జ. రాంప్పన్
2. పంచారాత్ర అనేది ఏ మతస్థుల శాఖ
జ. వైష్ణవ
3. మహాయానంలో మాధ్యమిక వాదం నెలకొల్పినది
జ. నాగార్జునుడు
4. విషమసిద్ధి, మకరద్వజ, కామ దేవ, మహారాజు అనే బిరుదులు గల వేంగి రాజు
జ. కుబ్జ విష్ణువర్ధనుడు
5. టిబెట్ సంప్రదాయం ప్రకారం మూడోసారి బుద్ధుడు ధర్మచక్రాన్ని ఎక్కడ తిప్పాడు
జ. ధాన్యకటకం
6. “తెలంగాణా సరిహద్దు” గాంధీ ఎవరు?
జ. జమలాపురం కేశవరావు
7. భాషాపరంగా పేరు పెట్టిన మొదటి విశ్వవిద్యాలయం ఏది.
జ. ‘ఆంధ్ర’ విశ్వవిద్యాలయం
8. విజయనగరం పట్టణములో జైనులకు దేవాలయాలు, ముస్లింలకు మసీదులు నిర్మించింది?
జ. రెండవ దేవరాయలు
9. ‘నాసిక్ శాసనంలో’ ఎవరి విజయాల గురించి ప్రస్తావన ఉంది?
జ. గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి
10. “నవయుగ వైతాళికుడు” ఎవరు?
జ. గురజాడ అప్పారావు
11. రజాకార్ల జిల్లా అధిపతి ఎవరు
జ. సలాల్-ఎ-కబీర్
12. ప్రథమ రాయలసీమ సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది
జ. మద్రాస్
13. తెలుగు సమాజానికి “శాకాహారం” అలవాటు ఎవరి నుంచి వచ్చింది.
జ. జైనులు
14. ఆంధ్రలో రైత్వారీ పద్ధతి ఏ జిల్లాలో ప్రవేశపెట్టారు
జ. కర్నూలు

15. “బ్లూవాటర్ పాలసీ”ని అనుసరించి సముద్రంపై గుత్తాధిపత్యం సంపాదించినవారు
 జ. పోర్చుగీసు
16. ‘జైమినీ భారతం’ రచించినది?
 జ. పిల్లలమర్రి పిన వీరభద్రుడు
17. రాణా గోబద్ర, రాణా సానుగోప అనే నాణాలు ఎక్కడ లభించాయి
 జ. రామతీర్థం
18. ఆంధ్రలో విద్యావ్యాప్తి ద్వారా క్రైస్తవ మతవ్యాప్తికి పూనుకొన్న వ్యక్తి
 జ. నోబిల్
19. భాగ్యనగర్ పత్రిక ఏ సం॥లో “ఆదిహిందూ పత్రిక”గా రూపాంతరం చెందింది
 జ. 1937
20. ముసునూరి వంశస్థులు ఏ కులానికి చెందినవారు
 జ. కమ్మ కులం
21. “ఆంధ్రోద్యమం” అనే గ్రంథాన్ని రాసింది.
 జ. కొండా వెంకటప్పయ్య
22. గణపతి దేవుని పరిపాలనా కాలం
 జ. క్రీ.శ. 1199-1262
23. శాతవాహన కాలంనాటి రాజం, మహాభోజ, మహారథ, అను అధికారులు వేటికి అధిపతులు?
 జ. సామంతరాజ్యాలు
24. “కవిగాయక కల్పతరు” అని పిలవబడిన తూర్పు చాళుక్యరాజు?
 జ. అమ్మరాజు
25. శాతవాహన కాలంనాటి పట్టణాలను పాలించిన నిగమసభల సభ్యులు?
 జ. గహపతులు
26. ఆంధ్రదేశంలో బౌద్ధమతానికి కేంద్రమైన ధరణికోటకు పోటిగా జైనబసదిని ఇక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?
 జ. వడ్డమాను
27. “కావ్యగీతి ప్రియుడు” అని బిరుదు ఉన్న చాళుక్యరాజు?
 జ. రాజరాజ నరేంద్రుడు
28. ఆంధ్రలో పుట్టిన బౌద్ధ శాఖ పేరు
 జ. వజ్రయాన

29. శాతవాహన కాలంలో గ్రామంలోని వ్యవసాయ దారులు పూర్తిగా భూమిపై యాజమాన్య హక్కు కల్గి సాగు చేసుకుంటూ, ఆ ఫలసాయాన్ని అనుభవిస్తునందుకు చెల్లించే పన్ను?
- జ. భోగ
30. “ఏనుగు, ఉజ్జయినీ” చిహ్నం గల నాణేలను ముద్రించిన శాతవాహన రాజు
- జ. కుంబ శాతకర్ణి
31. ఇక్ష్వాకుల కాలంనాటి రోమ్ వర్తకుల స్థావరం ఎక్కడ బయటపడింది?
- జ. నాగార్జున కొండ
32. ప్రతి సం॥ం వసంతోత్సవాలను నిర్వహించి “కర్పూర వసంతరాయలు” అనే బిరుదు పొందినది?
- జ. కుమారగిరి రెడ్డి
33. సముద్రగుప్తుని నాణాలు ఆంధ్రలో లభించిన ప్రాంతం?
- జ. సుంకారం
34. ఇక్ష్వాకుల కాలంనాటి రాజభాష?
- జ. సంస్కృతం
35. ‘వీరేశలింగం’ హితకారిణి సమాజానికి తన యావదాస్థిని విరాళంగా ఇచ్చాడు. దాని విలువ ఎంత?
- జ. రూ.50,000
36. పద్మనాభ యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం?
- జ. 1794
37. ‘ఘటిక’ లు అంటే?
- జ. హిందూ విద్యాసంస్థలు
38. ఉర్దూ భాషలో గొప్ప పండితుడు?
- జ. అబ్దుల్లా కుతుబ్షా
39. గులాం ఆలీ అనే గొప్పకవి ఇతని ఆస్థానంలో కలడు
- జ. అబ్దుల్లా కుతుబ్షా
40. క్షేత్రయ్య ఏ రాజుపై వేలపద్యాలు రచించాడు
- జ. అబ్దుల్లా కుతుబ్షా
41. హైద్రాబాద్ కాంగ్రెస్ కార్యచరణ సంఘ ప్రథమ సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?
- జ. షోలాపూర్
42. 1926లో ఆరవ ‘ఆది ఆంధ్ర సదస్సుకు’ ఆధ్యక్షులు ఎవరు?
- జ. నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు
43. “ఆది ఆంధ్ర మహాత్మ్య” ఎవరు?
- జ. జూలా రంగస్వామి

44. గున్నమ్మ ఏ ప్రాంతంలో జమిందారీ వ్యతిరేక ఉద్యమంలో పాల్గొని మరణించింది
జ. శ్రీకాకుళం
45. 'రైతుబిడ్డ' సినిమా నిర్మాత?
జ. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం
46. వెంకటగిరి సంస్థానంలో జమిందారీ వ్యతిరేక ఉద్యమంలో పాల్గొన్నది.
జ. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య
47. 'జీవన జ్యోతి' పత్రిక స్థాపించిన దశితుడు?
జ. వెంకటరత్నం
48. లారీ దెబ్బల లక్ష్యమేమి కఠిన శిక్షయే కాదు? అన్నది?
జ. కాళోజీ
49. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ గురించి "ఎన్నినాళ్ళ స్వప్నమిది" అన్నే గీతాన్ని రాసింది?
జ. దాశరథి
50. 'నా తెలంగాణా కోటి రతనాల వీణ'ని అన్నది?
జ. దాశరథి

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-11

1. పోలీస్ చర్య తరువాత హైద్రాబాద్ మిలటరీ గవర్నర్‌గా నియమితులైనది?
జ. జె.ఎస్. చౌదరి
2. 'మచిలీపట్నం' లో జాతీయ కళాశాల స్థాపించబడింది?
జ. 1907
3. రాజమండ్రిలోని ఏ కళాశాలలో వందేమాతరం ఉద్యమం జరిగింది?
జ. "బాల భారతీ"
4. జై ఆంధ్ర ఉద్యమం ఎప్పుడు జరిగింది?
జ. 1972
5. తెలంగాణ ప్రజాసమితి వ్యవస్థాపకులు ఎవరు?
జ. మర్రి చెన్నారెడ్డి
6. కాకతీయుల కాలంలో తార అనేది ఒక
జ. నాణేం
7. చండ్ర రాజేశ్వరావు పై ప్రభావం చూపిన గ్రంథం?
జ. ఫ్రెడరిక్ ఏంజెల్స్ "ఎంటీ దురాంగ్"
8. ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆకాంక్షను మాంటింగ్‌కు (1917) విశదపరచడానికి వెళ్ళిన సభ్యుల సంఖ్య?
జ. 27
9. విజయనగర కాలంలో హిందూ-ముస్లిం వాస్తు పద్ధతిలో నిర్మించబడినది?
జ. పద్మ మహల్
10. సి. నారాయణ రెడ్డి గారి ఏ రచనకు జాక్షన పీఠ అవార్డ్ వచ్చింది?
జ. విశ్వంబర
11. గాంధార శిల్పకళలోని ప్రధాన లక్షణం
జ. బౌద్ధ శిల్పకళ
12. సుమతీశతకాన్ని బద్దెన ఏ భాషలో రాశాడు?
జ. తెలుగు
13. విజయవాడలో అక్కన్న, మాదన్న గృహాలు వీరు రూపొందించారు?
జ. విష్ణుకుండినులు
14. జైనాచార్యుడైన ఉగ్రాదిత్యుడు రచించిన వైద్య గ్రంథం?
జ. బృహాథ్‌కథాకోశం

15. ఆర్య సామాజికులు హైద్రాబాద్‌లో కాక మరొక చోట ఉద్యమాన్ని జరిపినది ఎక్కడ?
జ. నాగర్ కర్నూల్
16. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు మద్రాస్‌లోని ముఖ్యమంత్రి ఎవరు?
జ. సి.రాజగోపాలచారి
17. ద్వైతంను మద్దాచారులు స్థాపించారు. ఏ ప్రాంతంలో వ్యాపించింది?
జ. రాయలసీమ
18. ఎవరి పరిపాలనా కాలంలో రాష్ట్రంలో బస్సుల జాతీయకరణ, పాఠ్యపుస్తకాల జాతీయకరణ, తెలంగాణా
జ. నీలం సంజీవరెడ్డి
19. ఛలో ఢిల్లీ అనే నినాదం చేసి 'ఎర్రకోటపై నిజాం పతాకం ఎగురవేయాలని ప్రకటించింది ఎవరు?
జ. కాశింరజ్యే
20. "ఆలిండియా ఇండిపెండెంట్స్ లీగ్స్" ఏర్పడిన సంవత్సరం?
జ. 1928
21. ఏ తెలుగు ప్రతినిధి ప్రసంగాన్ని మహారాష్ట్రులు అడ్డుకున్నారు?
జ. ఆలంపల్లి వెంకటరామారావు.
22. చాముండీ విలాసం, ఇంద్ర విజయం అనే కావ్యాలు రచించిన కవి
జ. నన్నయ
23. ఉద్యోగ నియామకాల్లో స్థానికుల ప్రాధాన్యం కోసం నిజాం ప్రజల సంఘం స్థాపించింది ఎవరు?
జ. నిజామత్ జంగ్
24. నవఖండవాడ గ్రామంను విరాళంగా పొందింది ఎవరు?
జ. పావులూరి మల్లన్న
25. అత్తిలి గ్రామాన్ని చెల్లవ్వకు దానంగా ఇచ్చిన రాజు
జ. గుణగ విజయాదిత్యుడు
26. 1937 అక్టోబర్‌లో ఆంధ్ర మహాసభ రజతోత్సవాలు ఎక్కడ జరిగాయి?
జ. విజయవాడ
27. 'నాచన సోముడు' ఎవరి ఆస్థానంలోని వాడు
జ. మొదటి బుక్కరాయలు
28. ఏ ఆంధ్ర మహాసభలో స్త్రీలు, రైతులు పాల్గొన్నారు?
జ. 1937, విజయవాడ మహాసభలో
29. 'హనుమకొండ' రాజధానిని నిర్మించింది?
జ. ప్రోలరాజు- 2

30. ఓరుగల్లు అనే రాజధానిని నిర్మించింది?

జ. రుద్ర దేవుడు (ప్రతాపరుద్ర - 1)

31. కంటిన్జెంట్ సైన్యాలకు చెల్లింపులు ఇచ్చింది?

జ. పామర్ అండ్ కంపెనీ

32. హైద్రాబాద్‌లో తెలుగు విజ్ఞాన పీఠాన్ని ఏర్పాటు చేసింది?

జ. ఎన్.టి రామారావు

33. అద్దంలో సూత్తుంటే అది యెటో సిగ్గమ్మ... బావం కల్పించినది.

జ. నండూరి సుబ్బారావు

34. 'చారిత్రక పరిణామాలలో మరిపాత దైపోయిన ప్యూడల్ వ్యవస్థ మీద పెద్ద తిరుగుబాటుగా తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని నేను భావించాను' అన్నది?

జ. కుందుర్తి

35. ఆంధ్రదేశ పూర్వ చరిత్రను ప్రథమంగా వివరించినది.

జ. రాబర్ట్ బ్రూస్ ప్రూట్

36. ధాన్యకటకానికి వజ్ర పర్వతం అనే పేరు ఉన్నట్లు ఏ గ్రంథాల వల్ల తెలుస్తోంది.

జ. సింహాళ

37. "యేసు క్రీస్తుకు" సమకాలీన రాజు

జ. లంబోదరుడు

38. "పరపక్షిసాశున" బిరుదు పొందినది.

జ. కుమార కంపన

39. మొట్ట మొదట ఢిల్లీ సుల్తాన్ సైనికులను కాకతీయులు ఎక్కడ ఓడించారు

జ. ఉప్పర పల్లి

40. కాకతీయుల కాలంలో రాజోద్యోగులను ఎన్ని తరగతులుగా విభజించారు?

జ. 72

41. దేవాలయాల్లో పంచముల ప్రవేశాన్ని ప్రోత్సహించి, వైష్ణవ మతవ్యాప్తికి కృషి చేసింది?

జ. బ్రహ్మనాయుడు

42. వైతాళిక సమితిని స్థాపించిన వారు?

జ. రావి నారాయణ రెడ్డి

43. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ గిరిజన సంఘం స్థాపించి వెట్టిచాకిరికి విరుద్ధంగా ఏ సం॥లో పోరాటం జరిగింది

జ. 1959

44. తెలంగాణ ప్రాంతీయ సంఘం తొలి అధ్యక్షుడు ?

జ. కె. అచ్యుత రెడ్డి

45. కులప్రాతిపదికన, విద్యలో వెనుకబాటుతనం, వృత్తులను బట్టి, వెనుకబడిన తరగతులను నిర్ధారించిన కమీషన్ ఏది?
- జ. అనంతరామన్
46. 1947 మే 7న సికింద్రాబాద్ లో హైద్రాబాద్ రాష్ట్ర ప్రజలు నిజాంను ఎదుర్కొని, భారత యూనియన్ లో చేరాలని తన ప్రసంగంలో ఉద్ఘోషించిన జాతీయనాయకుడు?
- జ. జయప్రకాశ్ నారాయణ్
47. ఆంధ్రలో యునైటెడ్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ ఏర్పాటుచేసిన నాయకుడు?
- జ. ప్రకాశంపంతులు
48. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో తొలి కాంగ్రెసేతర పార్టీ ఎప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చింది.
- జ. 1983
49. నిజాం సంస్థానంలో ఖల్సా ఆధీనంలో ఉన్న భూమి శాతం?
- జ. 58%
50. పెద్ద మనుషుల ఒడంబడికపై సంతకం చేసిన సభ్యుల సంఖ్య ?
- జ. 8

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-12

1. వర్జ్యం చూసే సాంప్రదాయం ఎవరి వలన వచ్చింది?
జ. యవనులు
2. జోగల్ తంబిలోని శాతకర్ణి నాణేలు ఏ లోహంతో చేశారు.
జ. వెండి
3. 1857 తిరుగుబాటులో కడపప్రాంతం నుంచి పాల్గొన్న నాయకుడు
జ. పీర్ సాహెబ్
4. 1946 ఎన్నికల్లో సామ్యవాద ప్రణాళికలతో పోటీ చేసిన కమ్యూనిస్టులలో గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి నియోజక వర్గాల అభ్యర్థి
జ. పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్రావు
5. 'నిమ్నజాతుల చరిత్ర' రాసినది.
జ. జూలా రంగస్వామి
6. 'ముత్యాల శాల' సభా భవనం ఎవరిది?
జ. దేవరాయలు -2
7. ప్రతి సంవత్సరం భద్రాచల రాముని కళ్యాణ మహోత్సవమునకు కానుకలు (తలంబ్రాలు) పంపే సంప్రదాయాన్ని ఏ నిజాం ప్రవేశపెట్టాడు
జ. నసీరుద్దౌలా
8. 'పంచతంత్రం' తెలుగులో రచించినది.
జ. దూబగుంట నారాయణ
9. శ్రీనాథునికి కనకాభిషేకం చేసిన విజయనగర రాజు
జ. రెండవ దేవరాయలు
10. తిరుమల వేంకటేశ్వరుని సన్నిధిలో పట్టాభిషేకం చేసుకొన్నది.
జ. అచ్యుతరాయలు
11. తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి తన నగలనిచ్చి, విదేశీ వస్త్రాలను త్యజించి, ఖద్దరు ధరించి జాతీయోద్యమంలో పాల్గొన్న తొలి ఆంధ్ర మహిళ?
జ. మాగంటి అన్నపూర్ణమ్మ
12. 1890లో బ్రాహ్మణ వ్యతిరేకత మొదట ఏ రాష్ట్రంలో వ్యక్తమయింది?
జ. కేరళ

13. తెలుగు ప్రాంతంలోని వివిధ ప్రాంతాలను ఎలా పిలిచేవారు
జ. శాడులు
14. సముద్ర గుప్తుని చేతిలో ఓడిన శాలంకాయన రాజు ?
జ. హస్తివర్మ
15. అంగంలో శివుణ్ణి చూపే ప్రసిద్ధి గాంచిన శివలింగం ఎక్కడ ఉంది?
జ. గుడిమల్లం
16. 'నరపతుల కెల్ల ఘోర దానవుడు వీడు' అని నిజాంపై అగ్ని ధార కురిపించింది?
జ. దాశరథి
17. మూడనమ్మకాలను ఖండిస్తూ ముద్దు నరసింహానాయుడు రచించిన గ్రంథం?
జ. హిత సూచన
18. వీరేశలింగం పరమపదించిన సంవత్సరం
జ. 1919
19. ఏ సం॥లో ఆంధ్ర జన సంఘం పేరు నిజాం రాజ్య ఆంధ్ర జన సంఘంగా మార్చారు?
జ. 1922
20. 'అభినవాండ్రకు ఆయన ఆధ్యబ్రహ్మ' అని వీరేశలింగాన్ని కీర్తించింది
జ. ఆరుద్ర
21. పాలేరు నుంచి పద్మశ్రీ వరకు అన్న పేరుతో తన జీవిత చరిత్ర రాసుకున్నది.
జ. బోయి భీమన్న
22. కుతుబ్షాహీల కాలంలో శిస్తు వసూలుకు ప్రమాణం
జ. సర్కార్స్(జిల్లాలు)
23. పాశ్చాత్య యాత్రికులచే రెండవ ఈజిప్ట్ గా కీర్తించబడింది?
జ. గోల్కొండ
24. మహాతలవరి, బిరుదుతో వ్యవహరించబడిన ఇక్ష్వాక వంశ స్త్రీ
జ. శాంతిశ్రీ
25. ఏ రాజు 108 యుద్ధాలు చేసి పాపపరిహారంగా 108 శివాలయాలు నిర్మించాడు?
జ. విజయాలయుడు
26. రాష్ట్ర స్థాయిలో 'లోక్ దళ్ పార్టీని' ఏర్పాటు చేసిన వారు?
జ. గౌతు లచ్చన్న
27. 'స్వరాజ్య సంపాదన' కరపత్నం ఎవరిది
జ. లక్కరాజు బసవయ్య

28. శాతవాహనులు ఏ కులానికి చెందిన వారు
 జ. బ్రాహ్మణులు
29. కాకతీయుల కాలంలో నియోగులు అనగా ఎవరు?
 జ. గ్రామాధికారులు
30. ఆంధ్రలో జైనపంచలోహ విగ్రహాలు లభించిన ప్రదేశం?
 జ. బాపట్ల
31. 'వజ్ర కరూర్' బంగారు గనులు ఏ జిల్లాలో ఉన్నాయి
 జ. అనంతపురం
32. 'విద్యానాథుడు' ఎవరి ఆస్థానంలోని ఉండేవాడు
 జ. రెండవ ప్రతాపరుద్రుని ఆ స్థానంలో
33. సంస్కృతంలో 'నీతిసారం' అనే గ్రంథం రచించినది?
 జ. రుద్రదేవుడు
34. రజకార్లలో చివరి స్థాయి అధికారి
 జ. మార్ కాజ్
35. హన్మకొండలో వేయి స్థంబాలగుడి 1162 లో నిర్మించింది.
 జ. కాకతిరుద్ర దేవుడు
36. స్థానం నర్సింహారావు ప్రసిద్ధి తెలుగు....
 జ. రంగస్థల నటుడు
37. భారతదేశంలో మొత్తం మీద ఇప్పటికి నిల్చి ఉన్న ఏకైక జైన స్థూపం
 జ. కంకలితిల
38. ప్రాక్ చరిత్ర కారుల నాటి గుహాలు ఎక్కడ ఉన్నాయి
 జ. బేతంచర్ల
39. వాత్సాయన 'కామసూత్రాలు'కు వ్యాఖ్యానం
 జ. జయమంగళం
40. గ్రంథిక భాషను సమర్థించిన ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు నిర్మాత
 జ. రామయ్య పంతులు
41. తెలుగు భాషకు తొలి వ్యాకరణం
 జ. కవి జనాశ్రయం
42. "శ్రీ పర్వత స్వామి" ఏ రాజ వంశీయుల కులదైవం
 జ. ఇక్ష్వాకులు

43. 'గ్రీకుపురాణ కథ' రచయిత

జ. లక్ష్మీనర్సింహ శెట్టి

44. ఆంధ్ర భాషకు అమరసింహుడు

జ. సి.పి. బ్రౌన్

45. వీధినాటకాలు, పేరిణి నాట్యం ఏ కాలంలో ప్రసిద్ధి

జ. కాకతీయులు

46. కాకతీయులు ఎవరికి సామంతులు

జ. తూర్పు చాళుక్యులు

47. 'ఇక్ష్వాకు' అనగా

జ. చెరకు

48. సార్థవాహులు అనగా?

జ. వర్తకులు

49. శాలంకాయనుల రాజలాంఛనం

జ. నంది

50. జస్టిస్ పార్టీ మౌలికంగా

జ. బ్రాహ్మణ వ్యతిరేక పార్టీ

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-13

1. విజ్ఞాన చంద్రికామండలి స్థాపించిన సంవత్సరము
జ. 1906
2. చార్మినార్ సిగరెట్ కర్మాగారాన్ని, సిరిపూర్ పేపర్ మిల్ను స్థాపించినది.
జ. నిజాం ఉస్మాన్ ఆలీఖాన్
3. ఆధునిక శైవ మతస్థాపకుడు
జ. మల్లికార్జునుడు
4. విజయనగర సామ్రాజ్యం స్థాపించిన సంవత్సరం?
జ. 1336
5. ఆంగ్లేయులు ఏ నౌకలో ఆంధ్ర దేశం వచ్చారు
జ. గ్లోబు
6. గుంటూరు జిల్లా ఉండవల్లిలో 4 అంతస్తుల ఏకశిల గుహాలయం ఎవరునిర్మించినది
జ. విష్ణు కుండినులు
7. రాజమండ్రి నిర్మాత
జ. అమృరాజు
8. మొదటిసారిగా రాష్ట్ర కూటులచేతిలో ఓడిపోయి తన కుమార్తె శీలమహాదేవిని ద్రువునికిచ్చి పెళ్ళి చేసిన రాజు
జ. నాల్గవ విష్ణువర్ధనుడు
9. స్త్రీ విద్యకై వీరేశలింగం రాజ్యలక్ష్మీ బాలికల పాఠశాల ఎక్కడ ప్రారంభించారు
జ. ధవళేశ్వరం (1874)
10. సైమన్ కమిషన్ ఆంధ్రలో పర్యటించిన జిల్లాలు?
జ. ఒంగోలు, గుంటూరు
11. పల్నాడు పుల్లరి సత్యాగ్రహానికి నాయకత్వం వహించింది?
జ. కన్నెగంటి హన్మంతు
12. “యంగ్ వర్కర్స్ లీగ్” స్థాపకుడు
జ. అమీర్ హైదర్ఖాన్
13. మొదటి రైతు పాఠశాల ఎక్కడ ప్రారంభమైంది
జ. నిడుబ్రోలు

14. 'నవశక్తి' పత్రిక స్థాపకుడు

జ. చంద్రశేఖర్రావు

15. 'విద్యాన్ విశ్వం', 'పాపం నా హృదయం' ఎవరి రచనలు

జ. గద్దె లింగయ్య

16. మునగాలలో జమీన్ రైతు సంఘం స్థాపించింది.

జ. కొల్లు పిచ్చయ్య

17. రాజీ బ్రహ్మయ్య ఏ ప్రాంతంలో ప్రసిద్ధి

జ. మునగాల

18. దేశంలోనే అత్యంత ఐశ్వర్యవంతమైన జమిందార్ ఎవరు?

జ. విజయనగరం

19. "చేపల చెరువు ప్రాజెక్ట్"ను 1938సం॥లో ఆక్రమించిన జమిందార్.

జ. కాశీపట్నం

20. భూపతి రాజు లక్ష్మీ నర్సింహారాజు ఉద్యమం ఏ ప్రాంతంలో జరిగింది.

జ. పశ్చిమ గోదావరి

21. గొర్రెపాటి వెంకట సుబ్బయ్య నాయకత్వంలో ఉద్యమం ఎక్కడ జరిగింది.

జ. కాశీపట్నం

22. శ్రీకాకుళ ఆంధ్ర మహా విప్లవ దేవాలయ భూములు ఏ జమిందార్ ఆక్రమించాడు

జ. చల్లపల్లి

23. ఏ సం॥లో విశాఖపట్నం జిల్లా నుంచి శ్రీకాకుళం విడిపోయింది.

జ. 1947

24. బ్రిటీష్ కాలంలో భారతదేశంలోనే అతిపెద్ద జిల్లా ?

జ. విశాఖపట్నం

25. విశాఖపట్నంలో జమీన్ రైతు సభ స్థాపించిన సంవత్సరం.

జ. 1929

26. 'ప్రజావాణి' పత్రిక స్థాపకుడు?

జ. గరిమెల్ల కృష్ణమూర్తి

27. 1939లో కొండ జాతుల సభను నిర్వహించినది

జ. మందేశ్వర శర్మ

28. 'గొత్తి' రద్దు చేసిన సంవత్సరం?

జ. 1940

29. 1940 మార్చి 27న స్వామి సహజనంద సరస్వతి ఆధ్వర్యాన ఆఖిల భారత మహాసభ ఎక్కడ జరిగింది.
- జ. శ్రీకాకుళంజిల్లా పలాస
30. రైతుకూలీ ఉద్యమం ఏ సం॥లో ప్రారంభం అయ్యింది.
- జ. 1940
31. ఏ సం॥లో జమిందారి వ్యవస్థ రద్దయింది
- జ. 1949
32. ఆంధ్ర రాష్ట్ర హైకోర్ట్ గుంటూరులో ఎప్పుడు ఏర్పడింది.
- జ. 1954 జూలై 4న
33. ఆంధ్ర రాష్ట్ర హైకోర్ట్ ప్రథమ న్యాయమూర్తి
- జ. కోకా సుబ్బారావు
34. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ వ్యవస్థాపకుడు
- జ. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య
35. “విశాలాంధ్రలో ప్రజారాజ్యం” గ్రంథ రచన?
- జ. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య
36. 1949 నవంబర్ 26న విజయవాడలో జరిగిన విశాలాంధ్ర మహాసభకు అధ్యక్షుడు
- జ. కాశేశ్వర్రావు
37. 1956 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఎవరు?
- జ. బెజవాడ గోపాలరెడ్డి
38. వెట్టిచాకిరికి వ్యతిరేకంగా 1959 లో గిరిజన సంఘాన్ని స్థాపించింది?
- జ. సత్యం
39. ఆంధ్రప్రదేశ్ రివాల్యూషనరీ కమ్యూనిస్ట్ కమిటీ వర్గాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.
- జ. తరిమెళ్ళ నాగిరెడ్డి
40. తెలంగాణా హక్కుల పరిరక్షణ దినం ఎప్పుటి నుంచి ప్రారంభమైంది.
- జ. 1968 జూలై 10
41. ముల్కీ నిబంధనలు న్యాయ సమ్మతమని సుప్రీంకోర్ట్ ఎప్పుడు ప్రకటించింది.
- జ. 1972 అక్టోబర్ 3న
42. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఆరు సూత్రాల పథకం అమలు చేసేందుకు 1973 డిసెంబర్ లో చేపట్టిన రాజ్యాంగ సవరణ?
- జ. 33వ రాజ్యాంగ సవరణ

43. జై తెలంగాణా (1969) ఉద్యమం ఏ ముఖ్యమంత్రి హయాంలో జరిగింది
 జ. దామోదరం సంజీవయ్య
44. 'తెలంగాణా ప్రజా సమితి' పార్టీ మర్రి చెన్నారెడ్డి ఎవరితో కలిసి స్థాపించారు
 జ. మల్లికార్జునుడు
45. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణ బిల్లును ఎప్పుడు పార్లమెంట్లో ప్రవేశ పెట్టింది.
 జ. 1953 అగస్ట్ 10న
46. ఆపరేషన్ 'ఓ' అనగా?
 జ. (గోవా, డయ్యూడామన్ ఆక్రమణ)
47. హైద్రాబాద్ ప్రధాని 'లాయక్ ఆలీ' ఏ దేశానికి వెళ్ళాడు
 జ. పాకిస్తాన్
48. 1952 సం॥ ఏ నెలలో సార్వత్రిక ఎన్నికలు జరిగాయి?
 జ. మార్చి
49. యువజన సాహితీ సమితి స్థాపించిన సంవత్సరం.
 జ. 1903
50. సీతారామశాస్త్రి నిరాహారాదీక్ష ఎప్పుడు ప్రారంభించారు?
 జ. 1951 సెప్టెంబర్ 20న

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-14

1. బోలు శబ్దం వచ్చే ద్వారబంధం ఎక్కడ ఉంది?
జ. రామప్ప దేవాలయంలో
2. నన్నయ్య భట్టుకు ఆంధ్ర మహా భారతం రచనలో తోడ్పడిన కవి
జ. నన్ని నారాయణ భట్టు
3. తెలంగాణా ముల్కీ నిబంధనలు ప్రవేశ పెట్టిన సంవత్సరం
జ. 1888
4. ఆంధ్రరాష్ట్ర కమిటీ అధ్యక్షుడు
జ. కొండావెంకటప్పయ్య
5. పితుండ నగరాన్ని గాడిదల చేత దున్నించి నేలమట్టం చేసిన రాజు?
జ. ఖారవేలుడు
6. ఆంధ్ర యువతీ మండలిని హైద్రాబాద్‌లో ఏ సంవత్సరంలో స్థాపించారు?
జ. 1935
7. నిజాం రాజ్య ఆంధ్ర జనసంఘం కార్యదర్శిగా ఎన్ని కైనవారు?
జ. మాడపాటి హన్మంతరావు
8. హిందూ సమితిని స్థాపించింది?
జ. విసునూరి రామచంద్రారెడ్డి
9. అన్యభాషలు నేర్చి ఆంధ్రంబు రాదంటు సకిలించు ఆంధ్రుడా చావవెందుకురా! అన్న మాటలు ఎవరివి?
జ. కాళోజి నారాయణరావు
10. 'సమయధర్మం' అనగా?
జ. గ్రామ సభ కట్టుబాట్లు
11. 'ఆంధ్ర కుటీరం' ఎవరి గృహం
జ. స్వామి రామానంద తీర్థ
12. 'గోభూమి' ఎవరినివాసం
జ. ఎన్.జి. రంగా
13. 'శ్రీబాగ్' ఎవరి నివాసం
జ. కాశీనాథుని నాగేశ్వర్రావు

14. హన్మకొండ నుంచి ఓరుగల్లుకు రాజధానిని మార్చినది.

జ. గణపతి దేవుడు

15. గ్రీకు శాస్త్రజ్ఞుడు టాలేమి తన భూగోళ గ్రంథంలో పేర్కొన్న “సలక్ నాయ్” అనగా?

జ. శాలంకాయనులు

16. భాషాప్రయుక్త ప్రాతిపదికపై రాష్ట్ర నిర్మాణాల గురించి మొట్టమొదట సుముఖత వ్యక్తంజేసిన గవర్నర్ జనరల్?

జ. లార్డ్ హార్డింజ్

17. ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్ 1994 లో స్వర్ణోత్సవాలు జరుపుతుంది. దీనికి ముఖ్యఅతిథిగా ఎవరు పాల్గొన్నారు?

జ. పి.వి. నర్సింహారావు

18. కాకతీయుల కాలంలో యుద్ధమల్ల జినాలయాన్ని ఏమని పిలుస్తారు?

జ. శనిగరం

19. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తొలి మసీదు ?

జ. వేణుగోపాల స్వామి ఆలయం దీనికే “పెద్ద మసీద్” అని పేరు

20. నాగ శరీరవలయంలో అమర్చిన శివలింగం ఎక్కడ ఉంది.

జ. లేపాక్షి

21. విజయనగర రాజుల కాలనాటి చిత్రకళ లేపాక్షి లోని ఏదేవాలయంలో కనిపిస్తాయి

జ. వీరభద్ర స్వామి

22. కృష్ణా పత్రికకు ముట్టూరి కృష్ణారావు సంపాదకులుగా ఎప్పటి వరకూ పని చేశారు

జ. 1906 నుండి 1946 వరకు

23. సంతాన సాగరం శాసనం ఎక్కడ కలదు

జ. ఫిరంగిపురం (గుంటూరు జిల్లా)

24. “పండిత కామధేనువు” అనే బిరుదు ఎవరిది?

జ. మూడవ విష్ణువర్ధనుడు

25. ఆంధ్రలో యక్షగాన ప్రక్రియను మార్చిన వారు?

జ. జక్కలు

26. ‘మహాయానానికి గయ’ అని ఏ ప్రాంతానికి పేరు?

జ. నాగార్జున కొండ

27. ఆంధ్రలో ఏడు నదుల సంగమములో ఉన్న ఆలయం?

జ. సంగమేశ్వరాలయం

28. ఆంధ్రలో అక్కమహాదేవి గుహలు ఎక్కడ ఉన్నాయి

జ. శ్రీశైలం

29. శాతవాహనుల కాలం నాటి రాష్ట్రం

జ. ఆహారం

30. శాతవాహనుల కాలంలో దిగంబర శాఖకు చెందిన జైన సభ ఆంధ్రలో ఎక్కడ జరిగింది?

జ. వెంకటతటిపురి

31. బుద్ధుని జీవితకాలము నాటికే బౌద్ధము ఆంధ్రలో విస్తృత ప్రచారములో ఉండేదని తెలిపే గ్రంథము

జ. సుత్తని పాతం

32. ఇక్ష్వాకుల పూజలందుకొన్న మహాసేన స్కంద ఎవరు?

జ. కార్తికేయ

33. మళ్లికార్జున పండితుని శిష్యులను ఏ పేరుతో పిలిచేవారు.

జ. ఆరాధ్య శైవులు

34. ఆంధ్రలో 'మహానాగపర్వతం' అని ఏ ప్రాంతాన్ని పిలిచేవారు

జ. గుంటుపల్లి

35. ఆంధ్రలో పానకేశ్వరాలయం ఎక్కడ ఉంది?

జ. పాణ్యం (కర్నూల్ జిల్లా)

36. విష్ణుపురాణమును తెలుగులో రచించినది?

జ. వెన్నెలకంటి సూర్య

37. తిరువతిలో పట్టాభిషేకము జరుపుకొన్న విజయనగర రాజు?

జ. అచ్యుతరాయులు

38. విజయనగర రాజులు పోషించిన తొలి తెలుగు కవి?

జ. నాచన సోముడు

39. హంపిలోని విఠల ఆలయములో బోగ మండపాన్ని ఎవరు నిర్మించారు?

జ. మంత్రి ప్రోలుగంటి అమ్మన

40. ఆంధ్రలో లభించిన తొలి తామ్రశాసనం?

జ. శివస్కందవర్మ మైదవోలు శాసనం

41. "అన్యభాషలు నేర్చి ఆంధ్రంబు రాదనుచు సకిలించు ఆంధ్రుడా చావవెందుకురా" అని పలికిన కవి?

జ. కాళోజి నారాయణ రావు

42. వితంతు పునర్వివాహం ఉద్యమానికి 30,000 విరాళమిచ్చిన వ్యాపారవేత్త?

జ. పైడా రామకృష్ణయ్య

43. 'లవణరాజు కల'ను రచించినది?

జ. గురజాడ అప్పారావు

44. 'తెలుగు' అనేపత్రికను నడిపినది?

జ. గిడుగు రామ్మూర్తి

45. రామ్మోహనరావు పేరుతో రాత్రి పాఠశాలను నడిపినది?

జ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం

46. ధవళేశ్వరం ఆనకట్ట నిర్మాణంలో ఆర్థర్ కాటన్కు సహకరించిన ఆంధ్రుడు?

జ. వీరం వీరన్న

47. హైద్రాబాద్ నిజాం ఉస్మాన్ అలీఖాన్కు 'ఇండియన్ డయ్యర్' అని వర్ణించినది?

జ. తారా నాథ్

48. హైద్రాబాద్ మక్కామసీదు నిర్మాణాన్ని పర్యవేక్షించిన హిందూ అధికారి?

జ. చౌదరి రంగయ్య

49. 'తెలుగు లెంక' బిరుదు ఎవరిది?

జ. తుమ్మల సీతారామ్మూర్తి

50. ఆంధ్రలో హరిత దేవాలయ అవశేషాలు బయటపడ్డ ప్రదేశం?

జ. నాగార్జునకొండ

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-15

1. క్షేత్రయ్య స్వగ్రామం?

జ. మొవ్వ

2. తానీషా అంటే అర్థం ?

జ. మంచిరాజు

3. 'సిద్ధనాగార్జునుడు' ఎవరి కాలానికి చెందినవాడు

జ. శాలంకాయనులు

4. 'అమరజీవి' ఎవరు?

జ. పొట్టి శ్రీరాములు

5. నాగార్జున సాగర్ జలాలు విడుదలైనది ఎప్పుడు?

జ. ఆగస్ట్, 4 1968

6. కృష్ణా ఎక్స్ప్రెస్ సికింద్రాబాద్ నుంచి గుంటూరు ఏ సం॥లో ప్రారంభం అయ్యింది.

జ. 1974

7. 'చింతామణి' పత్రికను ఎవరు స్థాపించారు?

జ. న్యాపతి సుబ్బారావు

8. అన్నవరం సత్యనారాయణ స్వామి ఉన్న కొండ పేరేమిటి?

జ. రత్నగిరి

9. 'తెలంగ్' అంటే ఏమిటి?

జ. నాయకత్వం వహించేవారు.

10. పల్లవుల ధ్వజం ఏది?

జ. ఖట్వాంగం

11. చాళుక్యుల కుల దేవత

జ. హారతి

12. నీటిలో వేస్తే తేలే ఇటుకలతో నిర్మించిన ఆలయం

జ. రామప్ప

13. ఉర్దూభాషకు మొదటి పేరు

జ. దక్కనీ

14. ఉస్మాన్ సాగర్ కు మరో పేరు

జ. గండిపేట చెరువు

RAMAKRISHNA

15. తెల్లగుడ్డల తానులకు ప్రసిద్ధి చెందిన పట్నం ఏది?

జ. ఇంజరం

16. ఉత్తర రామాయణం రచించింది

జ. కంకటి పాపరాజు

17. మన దేశంలో 'బత్తాయిని' ప్రవేశపెట్టిన ఐరోపావారు

జ. డచ్చివారు

18. "వేదాంత రసాయనం" రచించినది.

జ. దిట్టక నారాయణ కవి

19. గాడిచర్ల 'స్వరాజ్య' పార్టీని ఎప్పుడు స్థాపించారు.

జ. 1935

20. హైద్రాబాద్ సోషల్ సర్వీస్ లీగ్ ఎప్పుడు ఏర్పాటైంది.

జ. 1915

21. ఆంధ్రరాష్ట్రోద్యమ చరిత్రలో దశలు

జ. రెండు

22. ఏ సంవత్సరంలో బందరు ఉప్పెన వచ్చింది.

జ. 1829

23. స్వరాజ్య పత్రిక ఏ సంవత్సరంలో స్థాపించారు

జ. 1922

24. ఏ సంవత్సరంలో గుంటూరులో క్షామం వచ్చింది.

జ. 1833

25. గ్రంథాలయోద్యమం ఎప్పుడు ప్రారంభం అయ్యింది

జ. 1911

26. తెలుగు మొదటి చలనచిత్రం ఏ సం॥లో పారంభించారు.

జ. 1931

27. చాళుక్యులు వేంగిని వదలి, రాజమహేంద్రవరముకు రాజధానిని మార్చిన సంవత్సరం

జ. 945

28. స్వతంత్ర ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఎన్నికలు ఏ సం॥లో జరిగాయి?

జ. 1955

29. బందరు జాతీయ కళాశాల స్థాపించిన సంవత్సరం

జ. 1907

30. 'భారతి' అనే సాహిత్య పత్రిక స్థాపించిన సంవత్సరం
 జ. 1924
31. ఆముద్రిత గ్రంథ చింతామణి అనే సాహిత్య పత్రిక నిర్వహించింది?
 జ. రామకృష్ణయ్య పంతులు
32. విజయనగర సామ్రాజ్య పతనం ఏ సం॥లో జరిగింది.
 జ. 1565
33. గుంటూరు జిల్లాలో ప్రథమ వితంతు వివాహం ఏ సం॥లో జరిగింది.
 జ. 1902
34. చిన్నయ సూరి నీతి చంద్రిక ముద్రణ ఏ సంవత్సరంలో జరిగింది.
 జ. 1860
35. బిపిన్ చంద్రపాల్ ఆంధ్రకు ఏ సం॥లో వచ్చాడు
 జ. 1907
36. "బ్రహ్మ వివాహ నాటకం" రచించింది?
 జ. కందుకూరి విరేశలింగం
37. 1925 లో గోల్కొండ పత్రిక స్థాపించినవారు?
 జ. మాడెపాటి హనుమంతరావు
38. 'కాంచీపురం ఘటిక' లో వైదిక విధ్యలను అభ్యసించిన బౌద్ధ తర్క వేత్త
 జ. దిగ్లాగుడు
39. అగ్గిదొర అనేది ఎవరి మారుపేరు
 జ. సత్తిరాజు
40. ఆంధ్ర సోషలిస్ట్ పార్టీకి కార్యదర్శి
 జ. మద్దూరి అన్నపూర్ణమ్మ
41. 'ప్రభోద' అనే తెలుగు పత్రికను నిర్వహించింది?
 జ. శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యం
42. నైజాం రాష్ట్ర కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఏ సం॥లో రూపొందింది.
 జ. 1929
43. మంత్రివర్గ నిర్మాణం చేయమని మద్రాస్ గవర్నర్ కోరగా తిరస్కరించిన 'జస్టిస్ పార్టీ' నాయకుడు?
 జ. త్యాగరాజు చెట్టి

44. మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలో ప్రకాశం మంత్రి వర్గం పడిపోయిన తరువాత (1947 ముఖ్యమంత్రి పదవిని పొందినవారు)
- జ. రామస్వామి రెడ్డియార్
45. శ్రీ బాగ్ (1937) ఒప్పందం ప్రధానంగా దేని కోసం జరిగింది?
- జ. నూతన రాష్ట్ర రాజధాని కై
46. “మే మే పాలకులము” అనే నినాదం యిచ్చిన పార్టీ (తెలంగాణాలో)
- జ. ఇత్తహాద్ ఉల్ ముస్లమీన్
47. సాలార్జింగ్ రెవిన్యూ విధానం పేరు?
- జ. జిలాబంది
48. నేలటూరి వెంకట రమణయ్య ప్రఖ్యాతి గాంచిన
- జ. పురావస్తు శాస్త్రజ్ఞుడు
49. రాజ్యాంగ నిర్మాణ విషయమై హైద్రాబాద్ నిజాం ఎవరి సలహాను కోరాడు
- జ. వాల్టర్ మార్షన్
50. ‘ఖాసీం రజ్వీ’ని ఏ కేసు విషయంలో ఉరి తీశారు.
- జ. బీబీనగర్

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ టెస్ట్-2

1. 1724 లో “షక్కర్ ఖేడా యుద్ధం” వీరి మధ్య జరిగింది?
ఎ) నిజాంఉల్ముల్క్ - మురాజ్ ఖాన్   బి) ఔరంగజేబు - తానీషా
సి) సలాబత్ జంగ్ - ముబారిజ్ ఖాన్   డి) శివాజీ - తానీషా
2. కోస్తా - రాయలసీమ ప్రజల మధ్య విభేదాలు తొలగించేందుకు “శ్రీ బాగ్ ఒప్పందం” జరిగిన సంవత్సరం?
ఎ) 1913   బి) 1918   సి) 1928   డి) 1937
3. నిజాం ఉల్ముల్క్ (1724) లో హైద్రాబాద్ రాజ్యం స్థాపించినప్పుడు మొగల్ చక్రవర్తి.
జ. ఎ) బహుదూర్షా   బి) మహ్మద్షా   సి) ఔరంగజేబు   డి) ఫరూక్ సయిద్
4. ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా సాగిన 1857 తిరుగుబాటు సమయంలో హైద్రాబాద్ నవాబు?
ఎ) అష్టల్ ఉద్దాలా   బి) సికిందర్జా   సి) సలాబత్ జంగ్   డి) మహాబూబ్ ఆలీఖాన్
5. ఆంధ్రదేశంలో మొట్టమొదటి వ్యాపార స్థావరాన్ని స్థాపించిన ఐరోపా దేశీయులు
జ. డచ్చివారు
6. రాజధానిని ఔరంగజాద్ నుంచి హైద్రాబాద్ కు మార్చినది
జ. నిజాం ఆలీఖాన్ (1770)
7. ఏ నిజాంకాలంలో “వహాబీ ఉద్యమం” బయలు దేరింది?
జ. నసీరుద్దాలా (1839)
8. హైద్రాబాద్ లో “హుస్సేన్ సాగర్” తవ్వించింది
జ. ఇబ్రహీం కుతుబ్షా (1555)
9. హైద్రాబాద్ రాజ్యం స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1724
10. “దక్షిణ భారత విద్యాసాగర్” ఎవరు
జ. కందుకూరి వీరేశలింగం
11. ‘జపాన్’ చరిత్ర అనే గ్రంథాన్ని వ్రాసిన వారు
జ. సోమనాథ్ రావు
12. బొబ్బిలి యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం
జ. 1757
13. 1611లో ఆంధ్రతీరంలోని మచిలీపట్నం చేరిన ఆంగ్లేయుల నౌక
జ. గ్లోబు

14. వెల్లస్లీ ప్రవేశపెట్టిన సైన్య సహకార పద్ధతిలో చేరి (1800) దత్త మండలాలను దత్తం చేసిన నిజాం
జ. నిజాం ఆలీఖాన్
15. ఆంగ్లేయులకు గోల్కొండ రాజ్యంలో యధేచ్ఛగా వ్యాపారం చేసుకొనుటకు 'బంగారు ఫర్మానా'ను
1692 లో జారీ చేసిన గోల్కొండ సుల్తాన్
జ. అబ్దుల్లా కుతుబ్షా
16. ఆంధ్రాలో వందేమాతరం ఉద్యమకాలంలో 1907 లో ఆంధ్రప్రాంతాన్ని సందర్శించిన జాతీయ
నాయకుడు
జ. బిపిన్ చంద్రపాల్
17. ఆంగ్లేయులకు మచిలీపట్నం వద్ద వ్యాపార స్థావరాన్ని ఏర్పరచుకొనుటకు అనుమతి నిచ్చిన
గోల్కొండ సుల్తాన్
జ. మహ్మద్ కులీకుతుబ్షా(1611)
18. రెండవ కర్ణాటక యుద్ధం వీరి కాలంలో జరిగింది
జ. నాసర్ జంగ్ (1748 - 52)
19. 'ఆంధ్రులచరిత్రము' అనే గ్రంథాన్ని ప్రచురించినది.
జ. విజ్ఞాన చంద్రికామండలి
20. ఆంధ్రదేశంలోని 'పులికాట్' ఎవరి స్థావరం
జ. డచ్
21. దేశవ్యాప్తంగా ప్రసిద్ధి గాంచిన పన్నుల నిరాకరణోద్యమం ఏ ప్రాంతంలో జరిగింది?
జ. పెదనందిపాడు
22. అల్లూరి సీతారామరాజు జన్మించిన మోగల్లు గ్రామం ఏ జిల్లాలో ఉంది?
జ. పశ్చిమ గోదావరి
23. 1930 శాసనోల్లంఘనం ఉద్యమంలో 'ఆంధ్రదండి' గా ప్రసిద్ధి చెందిన ప్రాంతం
జ. సీతానగరం
24. హైద్రాబాద్ రాజ్యంలో అనేక పరిపాలనా సంస్కరణలు ప్రవేశ పెట్టిన ప్రధాన దివాన్
జ. సాలర్జంగ్ - I
25. అసఫ్ జాహీ వంశంలో చివరి నిజాం
జ. ఉస్మాన్ ఆలీఖాన్
26. భారత జాతీయ కాంగ్రేస్ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికైన ఆంధ్రుడు
జ. పి. ఆనందాచార్యులు
27. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం (1926)లో ఎక్కడ స్థాపించారు.
జ. విశాఖపట్నం(వాలేరు)

28. 'ఉర్దూను' రాజభాషగా చేసిన నిజాం
 జ. మహాబూబ్ ఆలీఖాన్
29. శ్రీ బాగ్ ఒడంబడిక ఎవరి ఇంట్లో జరిగింది.
 జ. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు (1937)
30. గోదావరి, కృష్ణా ఆనకట్టలను నిర్మించి ఆంధ్రలో నీటిపారుదల సౌకర్యాల ఏర్పాటుకు కృషి చేసిన ఆంగ్లేయుడు.
 జ. ఆర్థర్ కాటన్
31. హైద్రాబాద్ రాజ్యంలో ఆంధ్ర జనసంఘం ఏర్పడిన సంవత్సరం
 జ. 1921
32. బ్రహ్మసమాజ మతానికి మూలం
 జ. ఉపనిషత్తులు
33. వాస్కోడిగామా భారతదేశానికి నౌకాయాన మార్గం కనిపెట్టిన సంవత్సరం
 జ. 1498
34. అసఫ్ జాహి వంశంలో అగ్రగణ్యుడు
 జ. ఉస్మాన్ ఆలీఖాన్
35. హైద్రాబాద్ రాజ్యంలో భారత ప్రభుత్వంచే నియమించబడిన ముఖ్య ప్రతినిధి
 జ. మున్నీ
36. అఖిల భారత కాంగ్రెస్ సంఘ సమావేశాలు విజయవాడలో జరిగిన సంవత్సరం
 జ. 1921
37. చీరాల - పేరాల ఉద్యమ సందర్భంగా (1921) ప్రజలు చీరాల విడిచి ఊరి పొలిమేరల అవతల తాత్కాలిక నివాసాలు ఏర్పరచుకొన్న గ్రామం
 జ. రామ్ నగర్
38. తెలుగు భాషకు ఎనలేని సేవచేసిన ఆంగ్లేయుడు
 జ. సి.పి. బ్రౌన్
39. 'ఆంధ్రజాతి పునర్వికాస పిత'గా ఖ్యాతి చెందినది.
 జ. కందుకూరి వీరేశలింగం
40. "హైద్రాబాద్ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్" స్థాపనకు ముఖ్యకారకులు
 జ. స్వామి రామానంద తీర్థ (1938)
41. 'సాంఘిక శుద్ధి' సంఘం, స్థాపించి హరిజనోద్ధరణకు పాటుపడిన బ్రహ్మసమాజ నాయకుడు
 జ. రఘుపతి వెంకటరత్నం
42. మద్రాస్ నగరం (చెన్నై పట్నం)లోని సెయింట్ జార్జి ఫోర్ట్ నిర్మించిన సంవత్సరం

జ. 1640

43. 1922 హైద్రాబాద్‌లో జరిగిన ఆంధ్ర జన సంఘం మొదటి సమావేశం అధ్యక్షుడు

జ. కొండా వెంకట రంగారెడ్డి

44. హైద్రాబాద్‌పై పోలిస్ చర్యకు పెట్టిన పేరు?

జ. ఆపరేషన్ పోలో

45. ఆంధ్రదేశంలో ఫ్రెంచి వారి వ్యాపార స్థావరం

జ. యానాం

46. మొట్టమొదటి విశాలాంధ్ర భావాన్ని ప్రచారం చేసినవారు

జ. కమ్యూనిస్టులు

47. తిక్కన, మాదన్న సోదరులు ఇతని మంత్రులు

జ. అముల్ హాసన్ తానీషా

48. రెండవ కర్ణాటక యుద్ధంలో హైద్రాబాద్ రాజ్యాన్ని ఫ్రెంచి వారి ప్రాబల్యంలోనికి తీసుకొచ్చిన వాడు

జ. డూప్లే

49. వందేమాతరం గేయాన్ని రచించిన వారు

జ. బంకించంద్ర ఛటర్జీ

50. చీరాల-పేరాల పన్నుల వ్యతిరేక ఉద్యమం (శాసనోల్లంఘన) నిర్వహించినది.

జ. దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బుక్స్-3

1. అల్లూరి సీతారామరాజు చేపట్టిన రంప విప్లవాన్ని అణిచేందుకు నియమించబడిన ప్రత్యేక కమీషనర్
జ. బాప్టియన్
2. ఆంధ్రదేశంలో మొదట ఏ ప్రాంతంలో శాశ్వత భూమి శిస్తు విధానం ప్రవేశపెట్టారు
జ. రాయలసీమ ప్రాంతం
3. 1758 చందూర్తి యుద్ధంలో ఆనంద గజపతి రాజు చేతిలో ఓడిపోయి సర్కారుల నుంచి పారద్రోలబడిన ఐరోపావారు
జ. ఫ్రెంచివారు
4. మద్రాసులో సైమన్ కమీషన్ బహిష్కరణ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించినది
జ. టంగుటూరి ప్రకాశం
5. ధార్ కమిటీ జె.వి.పి కమిటీలు దేనికి సంబంధించినవి
జ. బాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు
6. ఆంధ్రరాష్ట్ర మొట్టమొదటి ముఖ్యమంత్రి
జ. టంగుటూరి ప్రకాశం
7. హైద్రాబాదు రాజ్యంలోని ప్రథమ ఆంధ్ర మహాసభ సమావేశాలు జరిగిన పట్టణం
జ. జోగిపేట.
8. రాయలసీమలో బ్రిటీష్ వారికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేసిన పాలెగార్
జ. కోయిలకుంట్ల నర్సింహారెడ్డి
9. 1905లో ప్రారంభమైన భారత జాతీయోద్యమాన్ని ఏ విధంగా పిలుస్తారు.
జ. వందేమాతర ఉద్యమం/స్వదేశీ ఉద్యమం
10. ముసలమ్మ మరణం, కవితత్వ విచారం గ్రంథాల రచయిత.
జ. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
11. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం మొట్ట మొదటి స్థాపించిన పట్టణం
జ. విశాఖపట్నం
12. హైదరాబాదు రాజ్యంలో కామ్రెడ్స్ అసోసియేషన్ అనే యూత్ ఫోరంను స్థాపించిన ట్రేడ్ చూనియన్ నాయకుడు
జ. ముక్తం మొహినుద్దీన్
13. బ్రిటీష్ వారికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేసిన మొట్ట మొదటి జమిందారు
జ. పర్లాకిమిడి నారాయణ దేవ్

14. పల్నాడు అటవీ చట్టాల ఉల్లంఘన ఉద్యమంలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన నాయకుడు
జ. కన్నెగంటి హనుమంతు
15. 1948 సెప్టెంబరులో హైదరాబాదులో పోలీసు చర్య ఎవరి నాయకత్వంలో జరిగింది.
జ. మేజర్ జనరల్ జె.యస్. చౌదరి
16. బ్రహ్మ సమాజ స్థాపకుడు
జ. రాజరామ్మోహన్ రాయ్
17. రాయలసీమలో రైతువారి పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి ఆ ప్రాంత ప్రజలకు ఎనలేని సేవ చేసిన ఆంగ్లేయ కలెక్టర్
జ. థామస్ మన్రో
18. హైదరాబాదు సంస్థానంలో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించిన వారు
జ. స్వామి రామానంద తీర్థ
19. స్వాతంత్ర్యానంతరం గవర్నర్గా నియమితులైన తొలి మహిళ
జ. సరోజిని నాయుడు
20. ఆంధ్రలో ఉప్పుసత్యాగ్రహ ఉద్యమ నాయకుడు
జ. కొండా వెంకటప్పయ్య
21. ఆంధ్ర శివాజీగా ప్రసిద్ధి గాంచిన స్వాతంత్రోద్యమ నాయకుడు
జ. పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి
22. హైదరాబాదు (నిజాం) రాజ్యంలో స్వదేశీ ఉద్యమ ప్రచారాన్ని ఉద్యతం చేసిన సంస్థ
జ. ఆర్య సమాజం
23. గద్యతిక్కన, గద్యవాఙ్మయ బ్రహ్మ, యుగకర్త అనే బిరుదులు పొందిన వారు
జ. కందుకూరి విరేశలింగం
24. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో వందేమాతరం ఉదంతం జరిగిన సంవత్సరం
జ. 1938
25. 1924-27 కాలంలో భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని ఏ విధంగా పిలుస్తారు
జ. కౌన్సిల్ ప్రవేశం
26. ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రానికై ఆమరణ నిరాహార దీక్షకు పూనుకొని 35 రోజుల తర్వాత ఆచార్య
వినోభాబావే ఆదేశం మేరకు విరమించుకొన్న నాయకుడు
జ. స్వామి సీతారామ్ (గొల్లపూడి సీతారామ్ శాస్త్రి)
27. ఆంధ్రదేశపు రాజరామమోహనరాయ్ గా ప్రఖ్యాతి గాంచిన సంఘ సంస్కర్త
జ. కందుకూరి విరేశలింగం

28. శాసనోల్లంఘన ఉద్యమంలో భాగంగా దేశవ్యాప్తంగా ఉప్పు సత్యాగ్రహం జరిగిన సంవత్సరం
జ. 1930
29. 1949లో స్థాపించిన విశాలాంధ్ర మహాసభకు అధ్యక్షుడు
జ. అయ్యదేవర కాశేశ్వర రావు
30. 1930లో జోగిపేటలో జరిగిన హైదరాబాదు రాజ్య ఆంధ్ర మహాసభ సమావేశ అధ్యక్షుడు
జ. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
31. తెలుగులో మొట్టమొదటి నవల రాజశేఖర చరిత్రను వ్రాసినది
జ. కందుకూరి వీరేశలింగం
32. అమృతాంజనం కంపెనీని పెట్టిన ఆంధ్ర పారిశ్రామిక వేత్త
జ. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
33. హైదరాబాదులో పోలిస్ చర్య తరువాత భారత ప్రభుత్వం నియమించిన సైనిక గవర్నర్
జ. మేజర్ జనరల్ జె.యస్. చౌదరి
34. ఆంధ్రలో 'వందేమాతరం' ఉద్యమంలో పాల్గొని కళాశాల నుంచి బహిష్కరణకు గురైన మొదటి నాయకుడు
జ. గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు
35. ఏ కమిటీ నివేదిక సమర్పించిన తరువాత ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడింది.
జ. వాంచూ
36. సైనిక చర్య తరువాత హైదరాబాదులో భారత ప్రభుత్వం నియమించిన ముఖ్యమంత్రి
జ. ఎం.ఎ. వెల్లోడి
37. జస్టిస్ వార్తా పత్రికను బ్రహ్మణేతరులతో జస్టిస్ పార్టీని స్థాపించినది
జ. పట్టి త్యాగరాయ చెట్టి
38. ఆంధ్ర షేక్స్పియర్ గా ప్రఖ్యాతి గాంచినది
జ. పానుగంటి లక్ష్మీ నర్సింహం
39. విజ్ఞాన చంద్రికామండలి వ్యవస్థాపకుడు
జ. కొమర్రాజు లక్ష్మణ రావు
40. విజయవాడలో జరిగిన అఖిల భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ సంఘ సమావేశాల సందర్భంగా వెయ్యిమంది వాలంటీర్లతో రామదండు అనే సేవాదళాన్ని నిర్వహించిన నాయకుడు
జ. దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య
41. అల్లూరి సీతారామరాజు 1922లో దాడి చేసిన మొట్టమొదటి పోలీస్ స్టేషన్
జ. చింతపల్లి

42. దేశోద్ధారక, విశ్వధాత బిరుదుల గల ఆంధ్ర నాయకుడు

జ. కాశీనాథుని నాగేశ్వర్రావు

43. ది గోల్డెన్ డ్రెషింట్ (సువర్ణ ద్వారం) దిబ్రోకెన్ విగ్ (విరిగిన రెక్క) గ్రంథ కర్త

జ. సరోజిని నాయుడు

44. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ చరిత్ర వ్రాసినది.

జ. పట్టాభి సీతారామయ్య

45. ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆవతరణకై ఆత్మార్పణం చేసుకున్న అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు ఎన్ని రోజులు ఆమరణ నిరాహార దీక్ష చేసి అమరుడైనాడు.

జ. 58

46. హైదరాబాదు సంస్థానంలో వందేమాతరం ఉద్యమం జరిగిన కాలం

జ. 1938

47. వివేక వర్ధిని, సతీ హితభోధిని, హాస్యవర్ధిని అనే పత్రికలను స్థాపించినది.

జ. కందుకూరి వీరేశలింగం

48. 'కన్యాశుల్కం' 'ముత్యాల సరాలు' వ్రాసినది

జ. గురజాడ అప్పారావు

49. పెదనందిపాడు పన్నుల నిరాకరణోద్యమంలో శాంతి సేనను ఏర్పరచిన ఉద్యమ నాయకుడు

జ. పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి

50. ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం తొలి ఉపాధ్యక్షుడు

జ. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-4

1. 1950లో 'విశాలాంధ్ర' ప్రథమ సమావేశం జరిగిన నగరం
జ. వరంగల్
2. కొండా వెంకటప్పయ్య బిరుదు
జ. దేశభక్త
3. తెలుగు వ్యావహారిక భాషోద్యమ వ్యవస్థాపకుడు
జ. గిడుగు రామ్మూర్తి
4. భారత కోకిలగా ప్రసిద్ధి గాంచిన మహిళ
జ. సరోజిని నాయుడు
5. ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయం స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1919
6. ఆంధ్రలో కాంగ్రెస్ ప్లీనరీ సమావేశం 1921 లో ఎక్కడ జరిగింది.
జ. విజయవాడ
7. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడిన తేదీ
జ. 1953 అక్టోబర్ 1
8. 'పెద్ద బాలశిక్ష' రచయిత ఎవరు?
జ. సీతారామశాస్త్రి
9. "మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ" గేయ రచయిత
జ. శంకరంబాడ సుందరా చారి
10. ఆంధ్ర సంఘ సంస్కరణకు, సాహిత్య పునరుజ్జీవానికి తండ్రి వంటి వారు
జ. కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు
11. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటుకై నియమించిన రాష్ట్ర పునర్నిర్మాణ సంఘం
జ. ఫజల్ ఆలీ కమిటీ
12. పెద్ద మనుషుల ఒడంబడిక (1956) ముఖ్యంగా దేనికి సంబంధించింది
జ. తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజల రక్షణ
13. బ్రహ్మర్షి బిరుదు గల సంఘ సంస్కర్త
జ. రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు

14. హైద్రాబాదు సంస్థానంలో సంతానోద్యమం (Join India movement)ను నిర్వహించిన నాయకుడు
జ. స్వామిరామనంద తీర్థ (1947-48)
15. తెలుగులో ప్రథమ రాజకీయ పత్రిక “ఆంధ్ర ప్రకాశిక” స్థాపకుడు
జ. ఎ.పి.పార్థ సారథి నాయుడు
16. వందేమాతరం (1907) ఉద్యమ సందర్భంగా జైలుకెళ్ళిన మొదటి నాయకుడు
జ. గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు
17. ఆంధ్ర రాష్ట్ర రాజధాని
జ. కర్నూలు
18. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తేది
జ. 1956 నవంబర్ 1
19. విజ్ఞాన సర్వస్వం ప్రచురించిన సంస్థ
జ. విజ్ఞాన చంద్రికామండలి.
20. తెలుగులో మొట్టమొదటి పత్రిక
జ. సత్యదూత (1830)
21. హైద్రాబాద్ రాజ్యంలోని రజకార్ల ఉద్యమ నాయకుడు
జ. ఖాసీంరజ్వీ
22. గిరీశం, మధురవాణి పాత్రల సృష్టికర్త
జ. గురజాడ అప్పారావు.
23. విశ్వనాథ సత్యనారాయణకు జ్ఞాన పీఠ్ అవార్డ్ ఏ రచనకు వచ్చింది.
జ. రామాయణ కల్పవృక్షం
24. ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర గ్రంథకర్త
జ. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
25. హైద్రాబాద్ రాష్ట్ర మొట్టమొదటి ముఖ్యమంత్రి
జ. బూర్గుల రామకృష్ణా రావు
26. 1946-48 మధ్యకాలంలో తెలంగాణాలో సాయుధ పోరాటం నిర్వహించిన నాయకుడు
జ. రావి నారాయణ రెడ్డి
27. ‘పూర్ణమ్మ’ గేయాన్ని రాసిన కవి.
జ. గురజాడ అప్పారావు
28. ఏ దేశమేగినా ఎందుకాలిడినా పొగడరా నీ తల్లి భూమి భారతిని అని ఎలుగెత్తి చాటిన కవి
జ. రాయప్రోలు సుబ్బారావు

29. 1934 లో జయప్రకాశ్ నారాయణ స్థాపించిన అఖిల భారత సోషలిస్ట్ పార్టీకి ఆంధ్రదేశంలో అధ్యక్షుడు
 జ. తెన్నేటి విశ్వనాథం
30. 1947లో జరిగిన (నవంబర్ - 29న) యథాతథ ఒప్పందం ఎవరి మధ్య కుదిరింది.
 జ. హైద్రాబాద్ నవాబ్- భారతప్రభుత్వం
31. కృష్ణాపత్రిక వ్యవస్థాపకులు
 జ. (1902) కొండా వెంకటప్పయ్య
32. 1854 లో స్థాపించిన మద్రాస్ మహాజన సభ అధ్యక్షులు
 జ. రంగయ్య నాయుడు
33. ఆంధ్రప్రదేశ్ తొలి గవర్నర్
 జ. సి.ఎం. త్రివేది
34. ఆంధ్ర పితామహుడు
 జ. మాడపాటి హన్మంతరావు
35. ఆంధ్ర నాటక పితామహుడు
 జ. ధర్మవరం రామకృష్ణమాచార్యులు
36. 'సావిత్రి' రచన ఎవరిది
 జ. గుడిపాటి వెంకటా చలం
37. "పదకవితా పితామహుడు"
 జ. అన్నమయ్య
38. 1887 నిజాం కళాశాల మొదటి ప్రిన్సిపాల్
 జ. అఘోరనాథ్ చటోపాధ్యాయ
39. హైద్రాబాద్ లో శ్రీకృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయం స్థాపకుడు
 జ. కొమర్రాజు లక్ష్మణ్ రావు (1901)
40. 1921లో విజయవాడలో అఖిల భారత కాంగ్రెస్ ప్లీనరీ సమావేశంలో గాంధీకి త్రివర్ణ పతాకం సమర్పించినది.
 జ. పింగళి వెంకయ్య
41. 'కవికోకిల' గా ప్రసిద్ధి చెందినది
 జ. దువ్వూరి రామిరెడ్డి
42. ఆంధ్రలో హోంరూల్ ఉద్యమ కార్యదర్శి
 జ. గాడిచర్ల హరి సర్వోత్తమరావు

43. 'సాక్షి' రచన ఎవరిది
జ. పానగంటి లక్ష్మీనర్సింహం
44. ఆంధ్రలో గదర్ పార్టీ సభ్యులు
జ. దర్శి చెంచయ్య
45. 1891లో యావత్ భారతదేశంలోనే ప్రథమంగా ఏర్పడిన జిల్లా సంఘం
జ. కృష్ణా జిల్లా సంఘం
46. కృష్ణాపత్రిక కు దీర్ఘకాలం సంపాదకత్వం వహించినది
జ. ముట్నూరి కృష్ణా రావు
47. యంగ్‌మెన్ లిటరరీ అసోసియేషన్ వ్యవస్థాపకుడు
జ. జొన్నవిత్తుల గురునాథం
48. 'మాలపల్లి' నవలా రచయిత
జ. ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణ
49. 1913 లో బాపట్లలో జరిగిన ప్రథమాండ్ర మహాసభల అధ్యక్షుడు
జ. బి.యస్.శర్మ
50. ఆంధ్రప్రదేశ్ తొలి ముఖ్యమంత్రి
జ. 1956 నీలం సంజీవరెడ్డి

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-5

1. “మీర్ ఖుమ్రూద్దీన్, చిన్ కిలిచ్ ఖాన్” అనేది ఎవరి పేరు
జ. నిజాం ఉల్ముల్క్
2. మొదటి సాలార్ జింగ్ ఎవరి “రాజపత్రినిధి”
జ. మహాబూబ్ ఆలీఖాన్
3. ‘ బాధ్యతాయుతమైన పరిపాలన’ తీర్మానాన్ని ఆంధ్రమహాసభ ఏ సమావేశంలో ఆమోదించింది.
జ. నిజామాబాద్
4. “పౌర హక్కుల ఉద్యమం” హైద్రాబాద్ రాష్ట్రంలో ఏ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైంది
జ. 1938
5. ఆయ్యవోలు శాసనము ఎవరి గురించి తెలుపుతుంది.
జ. రెండవ పులకేశి
6. మాలిక్ కపూర్ చేతిలో ఓడిన కాకతీయరాజు
జ. రెండవ ప్రతాపరుద్రుడు
7. ‘గజ బేటకార’ బిరుదు పొందినవాడు
జ. రెండవ దేవరాయలు
8. జైనులకు, వైష్ణవులకు మధ్య విభేదాలను పరిష్కరించిన విజయనగర రాజు
జ. మొదటి బుక్కరాయలు
9. ఏ మొఘల్ గవర్నర్‌ను ఓడించి నిజాం ఉల్ముల్క్ మొదటి హైదరాబాద్ నిజాంగా రాజ్యస్థాపన చేశాడు.
జ. ముబారిజ్ ఖాన్
10. పద్మనాభ యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం
జ. 1794
11. ఆంధ్రలో పన్నుల నిరాకరణోద్యమానికి సంబంధం ఉన్న గ్రామం
జ. పెదనందిపాడు
12. ‘భావార్థ దీపిక’ రచయిత
జ. జ్ఞానేశ్వరుడు
13. ‘సింహాసన ద్వాత్రింశక’ రచయిత
జ. కొరవి గోపరాజు

14. పాలంపేటలో ఉన్న రామప్ప దేవాలయాన్ని నిర్మించిన సంవత్సరం
జ. క్రీ.శ. 1213
15. మహ్మద్ కులీ కుతుబ్షా గోల్కొండ సింహాసనాన్ని అధిష్టించిన సంవత్సరం
జ. 1512
16. 'పచ్చల సోమేశ్వర' దేవాలయం ఎక్కడ ఉంది
జ. పానగల్లు
17. 'చింతల వెంకట రమణ దేవాలయం' ఉన్న ప్రదేశం
జ. తాడిపత్రి
18. కాకతీయుల కాలంలో మోటుపల్లి రేవును సందర్శించిన విదేశీ యాత్రికుడు
జ. మర్కోపోలో
19. పాలంపేటలో సుప్రసిద్ధ రామప్ప దేవాలయాన్ని నిర్మించిన వ్యక్తి
జ. రేచర్ల రుద్రుడు
20. మతపరంగా, విద్యా విషయకంగా దక్షిణ కాశీగా పేరు పొందిన నగరం
జ. కంచి
21. బాదామి దేనికి ప్రసిద్ధి
జ. నిర్మాణాత్మక దేవాలయాలు
22. కంచి వరకు రాజ్యాన్ని విస్తరింపజేసిన కాకతీయరాజు
జ. గణపతి దేవుడు
23. తను రచించిన గ్రంథాల్లో ఆంధ్రులను అనేకచోట్ల ప్రస్తావించిన గ్రీకు రాయబారి
జ. మెగస్తనీసు
24. మౌర్య పరిపాలన నుంచి ఎవరి నాయకత్వంలో ఆంధ్రులు స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించారు
జ. శాతవాహనులు
25. ఎవరికాలంలో మహాభారతం చాలా వరకు ఆంధ్రీకరించబడింది.
జ. కాకతీయులు
26. ఎవరికాలంలో ముస్లింలు ఆంధ్రదేశంపై దాడి చేసి ఆక్రమించారు
జ. కాకతీయులు
27. విజయనగర సామ్రాజ్యంలో కొండవీడు రాజ్యం ఎవరి పరిపాలనకాలంలో విలీనం అయింది.
జ. రెండో దేవరాయలు
28. కృష్ణ దేవరాయలను స్మరించడానికి కారణము
జ. సారస్వత పోషణ

RAMAKRISHNA

29. హైదరాబాదు నగరము నిర్మించింది
జ. మహమ్మద్ కులీ
30. ఆంధ్రదేశంలో ఉప్పు సత్యాగ్రహం ఎవరి నాయకత్వంలో కొనసాగింది
జ. కొండా వెంకటప్పయ్య
31. ఆంధ్రదేశంలో స్వాతంత్ర్య సమరం దేనితో ప్రారంభమయినది.
జ. వందేమాతర ఉద్యమ విస్తరణ
32. ఆంధ్రదేశాన్ని పరిపాలించిన ఏకైక మహిళ
జ. రుద్రాంబ(రుద్రమాదేవి)
33. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీకి మద్రాసును దారాదత్తం చేసినది
జ. చంద్రగిరి పాలకుడు
34. బొబ్బిలి యుద్ధంతో సంబంధం ఉన్న ఛైంచి సేనాని
జ. బుస్సీ
35. మొదటి సాలార్జింగ్ చేపట్టిన సంస్కరణలు
జ. పరిపాలన సంస్కరణలు
36. మొదటి తెలుగు నవల 'రాజశేఖర చరిత్రను' రచించిన వారు
జ. కందుకూరి వీరేశలింగం
37. మొదటి నైజాం-ఆంధ్ర మహాసభ జరిగిన ప్రదేశం
జ. జోగిపేట
38. టంగుటూరి ప్రకాశం బిరుదు
జ. ఆంధ్రకేసరి
39. ఆంధ్ర మహిళ సభ సంస్థాపకులు
జ. దుర్గాబాయి దేశ్ముఖ్
40. పల్నాడు సత్యాగ్రహం దేనికి సంబంధించినది
జ. అటవీ చట్టాలు
41. ఖిలాఫత్ ఉద్యమ స్థాపకుడు
జ. మహమ్మద్ అలీ
42. "క్విట్ ఇండియా" ఉద్యమ ప్రతిపాదనాకాలంలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు
జ. పట్టాభి సీతారామయ్య
43. ఆంధ్ర మహాసభ మితవాద, అతివాద వర్గాలుగా ఏ సమావేశంలో చీలిపోయింది
జ. భువనగిరి

44. చాందా రైల్వే ఉద్యమానికి సంబంధించి నిజాం రాష్ట్రం నుంచి బహిష్కరణకు గురైన వారు
జ. అఘోరనాథ్ ఛటోపాధ్యాయ
45. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1918
46. హైద్రాబాదులో వివేకవర్ధిని విద్యా సంస్థ ఎవరు స్థాపించారు
జ. మహారాష్ట్ర నాయకులు
47. హైద్రాబాదు నిజాంను “ఇండియన్ డయ్యర్”గా అభివర్ణిస్తూ హిందూ పత్రికలో వ్యాసం
వ్రాసినవారు
జ. పండిత్ తారానాథ్
48. హైద్రాబాద్ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ను స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1938
49. ‘రజాకార్’ ఉద్యమం ప్రారంభమైన సంవత్సరం
జ. 1940
50. తెలంగాణలో ఆంధ్ర మహాసభలను ఎదుర్కొనేందుకు, నిజాం ఏ సంవత్సరంలో “ఇతైహాదుల్
ముసల్మాన్” సంస్థను స్థాపించాడు.
జ. 1927

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-6

1. మహాత్మా గాంధీ అనుమతితో 1940వ సంవత్సరమున హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహం ప్రారంభించినది.
జ. రామానంద తీర్థ
2. బాపట్ల సమావేశంలో ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రతిపాదన చేసినది
జ. వి. రామదాసు
3. “ది ట్రాజెడీ ఆఫ్ హైదరాబాద్” అనే గ్రంథాన్ని వ్రాసినది
జ. లాయక్ అలీ
4. రాయలసీమ పితామహుడు
జ. కల్లూరి సుబ్బారావు
5. స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో ఎక్కువగా హింసాత్మక చర్యలు జరిగిన ఉద్యమం
జ. క్వీట్ ఇండియా ఉద్యమం
6. బొబ్బిలి పులిగా ప్రసిద్ధి గాంచిన బొబ్బిలి నాయకుడు
జ. తాండ్ర పాపారాయుడు
7. “రాజశేఖర చరిత్ర” ను రాసినది
జ. కందుకూరి విరేశలింగం
8. ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రంలో హైకోర్టును ఎక్కడ స్థాపించారు.
జ. గుంటూరు
9. పాలువ తిమ్మరసు ఎవరి మంత్రి
జ. శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు
10. హైదరాబాదులో పోలీసుచర్య నిర్వహించిన అధికారి
జ. మేజర్ జె.ఎస్. చౌదరి
11. హైదరాబాదులో ఆర్య సమాజం స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1892
12. రుద్రమ దేవి చేతిలో ఓడిపోయిన యాదవరాజు
జ. మహాదేవుడు
13. “బసవపురాణం” గ్రంథ కర్త
జ. పాల్కురికి సోమనాథుడు

14. పాలంపేట (రామప్ప) ప్రస్తుతం ఏ జిల్లాలో ఉంది.
జ. వరంగల్
15. మద్యాచార్యుని వేదాంతం
జ. ద్వైతం
16. విద్యారణ్య స్వామి బోధించిన వేదాంతం
జ. అద్వైతం
17. సాళువ వంశ స్థాపకుడు
జ. నరసింహరాయలు
18. వాస్కోడిగామా కాలికట్ చేరుకున్న సంవత్సరం
జ. 1498
19. 'ఆహోబిలం' ప్రస్తుతం ఏ జిల్లాలో ఉంది
జ. కర్నూలు
20. "వీర తెలంగాణ" గ్రంథకర్త
జ. రావి నారాయణ రెడ్డి
21. నవాబ్ మీర్ యూసఫ్ అలీఖాన్ కు మరోపేరు
జ. సాలార్జంగ్ - 3
22. ఆంధ్ర సాహిత్య లలిత కళా పునురుజ్జీవన ఉద్యమమునకు తండ్రి వంటి వాడు
జ. వీరేశలింగం
23. 1924-27 కాలములోని స్వాతంత్ర్య ఉద్యమాన్ని ఏ విధంగా పిలుస్తారు
జ. కౌన్సిల్ ప్రవేశము
24. క్షేత్రయ్య ఏ కాలమునకు చెందినవాడు
జ. విజయనగర సామ్రాజ్య కాలానికి
25. గోల్కొండ ప్రాంతంలో వజ్రాల ఉత్పత్తి జరుగుతున్నట్లు పేర్కొన్న విదేశీ యాత్రికుడు
జ. డామింగో పియాస్
26. హితకారిణి సమాజాన్ని స్థాపించినది
జ. కందుకూరి విరేశలింగం
27. 'ఫెలో వర్కర్' పత్రికను నిర్వహించినది
జ. రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు
28. మచిలీపట్నంలో జాతీయ కళాశాలను స్థాపించినది
జ. కోపల్లె హనుమంతరావు

29. ప్రతివాద భయంకరాచారి ఒక
జ. విప్లవకారుడు
30. కుతుబ్షాహీల రాజధాని
జ. గోల్కొండ
31. కృష్ణానది దక్కన్ పీఠ భూమి అంచును దాటిన ప్రదేశం
జ. గద్వాల (మహాబూబ్ నగర్)
32. ఆంధ్రదేశంలో 'మహాయాన బౌద్ధమతం' ఎవరికాలంలో బాగా అభివృద్ధి చెందింది
జ. ఇక్ష్వాకులు
33. ఆంధ్రమహాభారతమును ఆంధ్రీకరించిన కవిత్రయం
జ. నన్నయ్య, తిక్కన్న - ఎఱ్ఱన
34. రెడ్డిరాజుల రాజధాని
జ. కొండవీడు
35. కాకతీయుల కాలనాటి ప్రసిద్ధి చెందిన నౌకాకేంద్రం
జ. మోటుపల్లి (ప్రకాశం జిల్లా)
36. "మహాప్రస్థానం" గ్రంథకర్త
జ. శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు
37. ఆంధ్రలో వితంతు వివాహాలను ప్రోత్సహించినది
జ. కందుకూరి వీరేశలింగం
38. రాయలసీమలో పాశెగార్లను అణచివేసినది
జ. ధామన్ మన్రో
39. ఆంధ్రలో బ్రహ్మసమాజ ఆదర్శాలను ప్రచారం చేసినది
జ. రఘుపతి వెంకటరత్నం
40. 1922-24 మధ్యకాలంలో రామరాజు తొలిసారిగా దాడి చేసిన పోలీస్ స్టేషన్
జ. చింతపల్లి
41. ప్రతివాద భయంకరాచారికి సంబంధంగల ఉద్యమం
జ. కాకినాడ కుట్రకేసు
42. 1937 లో మద్రాస్ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎవరి నాయకత్వంలో ఏర్పడింది
జ. సి.రాజగోపాలచారి
43. సాలార్ జింగ్-1 అసలు పేరు
జ. తురాబ్ ఆలీ ఖాన్

44. 1927లో 'మజ్లిస్ ఇత్తేహదుల్' మత సంస్థ స్థాపకుడు ఎవరు?
జ. నవాబ్ సాదర్ యార్ జంగ్
45. 'మజ్లిస్ ఇత్తేహదుల్' సంస్థ ఏ సం॥లో రజాకార్స్ గా పిలువబడింది.
జ. 1940లో
46. హైద్రాబాద్ లో వందేమాతరం ఉద్యమం ఎప్పుడు జరిగింది.
జ. 1938 ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయంలో
47. హైద్రాబాద్ లో "స్టేట్ సెంట్రల్ లైబ్రరీ" నిర్మాత
జ. మహాబూబ్ ఆలీఖాన్
48. "ఆంధ్రబృత్య" అనే పదం ఎందులో కలదు.
జ. ఐతరేయ బ్రాహ్మణం
49. రాజమండ్రిలో గోదావరి స్వదేశీ స్టోర్స్ నెలకొల్పినది
జ. కాశీనాథుని నాగేశ్వర్రావు
50. కాకతీయుల కాలంనాటి చిత్రకళ ఎక్కడ కలదు
జ. రామప్ప

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-7

1. ఏ యుద్ధం వలన ముజఫర్ జంగ్ హైద్రాబాద్ నవాబ్ అయ్యాడు
జ. 'అంబూర్' యుద్ధం
2. భారత దేశంలో ఫ్రెంచివారు పూర్తిగా ఓడిపోయిన యుద్ధం
జ. 'వాండివాష్' (1760)
3. ఉత్తర సర్కార్లను, రాయలసీమ జిల్లాలను బ్రిటీష్ వారికి వశంచేసినది.
జ. నిజాం ఉస్మాన్ ఆలీఖాన్
4. గొప్ప దుబాసీగా పిలువబడినది
జ. కాండ్రేగుల జోగిపంతులు
5. మహాబి ఉద్యమం
జ. బ్రిటీష్ కు వ్యతిరేకంగా జరిగింది
6. 'ఫలక్ నామా' ప్యాలెస్ ను నిర్మించినది
జ. నవాబ్ వికరూల్ ఉమ్రా
7. చిత్రగుప్త, ప్రజాబంధు పత్రికలు స్థాపించినది
జ. ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా
8. హైద్రాబాద్ లోని ఉస్మానియా వైద్యశాల, హైకోర్టు, కాచీగూడా రైల్వే స్టేషన్ భవనాలు రూపొందించిన వాస్తూ శిల్పి ఎవరు?
జ. వినసెంట్ ఎస్కె
9. స్టేట్ సెంట్రల్ లైబ్రరీ భవనం (అప్జల్ గంజ్) ఏ సంవత్సరంలో నిర్మితమైంది
జ. 1891
10. 1800 సం॥లో హైద్రాబాద్ లో బ్రిటీష్ రెసిడెంట్
జ. కిర్కపాట్రిక్
11. ఎం.నర్సింగ్ రావు రయ్యత్ పత్రిక స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1928
12. అడవి బాపిరాజు "మీజాన్" అనే పత్రిక ఏ భాషలో ప్రచురించేవారు
జ. తెలుగు
13. జాగిర్దార్ కాలేజ్ (బేగంపేట) స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1923

14. హైద్రాబాద్‌లో భూమిశిస్తు సంస్కరణలకు ఆద్యుడు
జ. చార్లెస్ మెట్ కాఫ్
15. 'బీదర్'ను బ్రిటీష్ వారికి వశం చేసినది
జ. నసీరుద్దౌలా
16. హైద్రాబాద్ నిజాంకు రుణాలు మంజూరు చేసిన బ్రిటీష్ కంపెనీ
జ. పామర్ అండ్ కంపెనీ
17. మొదటిసారిగా జంగ్ 30సం॥లు ఎంతమంది నిజాంల వద్ద పని చేసెను
జ. ముగ్గురు
18. హైద్రాబాద్ లో బ్రిటీష్ రెసిడెంట్ భవనం నిర్మించిన సంవత్సరం
జ. 1779
19. ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్ నెలకొల్పిన సంవత్సరం
జ. 1943
20. కన్యాశుల్కం నాటకం 1892 లో మొదటిసారిగా ఎక్కడ ప్రదర్శించారు.
జ. విజయనగరం
21. మదర్ నవలను తెలుగులోనికి అనువదించినది
జ. క్రొవ్విడి లింగరాజు
22. ఆంధ్రప్రభ ప్రారంభ సంపాదకులు
జ. ఖసా సుబ్బారావు
23. ఆంధ్రప్రాంతీయ కాంగ్రెస్ మొదటి అధ్యక్షుడు
జ. న్యాపతి సుబ్బారావు
24. "విరిగిన రెక్కలు", "బంగారు గవాక్షం" రచించింది
జ. సరోజిని నాయుడు
25. 'మా భూమి' నాటకాన్ని రచించింది
జ. సుంకర వాసిరెడ్డి
26. 'నా గొడవ' గ్రంథ రచయిత
జ. కాళోజి నారాయణరావు
27. 'గంగు, ప్రజల మనిషి' నవలలను రచించినది
జ. అళ్వార్ స్వామి
28. ఆంధ్రలో వీరేశ లింగం సాంఘిక సంస్కరణోద్యమాన్ని వ్యతిరేకించినది
జ. కొక్కొండ వెంకటరత్నం

RAMAKRISHNA

29. 'జన్మభూమి' వారపత్రిక సంపాదకుడు

జ. పట్టాభి సీతారామయ్య

30. ప్రకాశం పంతులు 'స్వరాజ్య' పత్రికను ఏ భాషలో ప్రచురించారు

జ. ఇంగ్లీష్

31. ఆంధ్రలో మొదటి స్త్రీల పత్రిక

జ. సతీహితబోధిని

32. విశాలాంధ్ర మహాసభ వ్యవస్థాపకుడు

జ. అయ్యదేవర కాశేశ్వరావు

33. బైబిల్‌ను తెలుగులో అనువదించిన విదేశీయుడు

జ. జెవెన్ బాక్

34. బిపిన్ చంద్రపాల్ విజయవాడలో ఎవరింటిలో బసచేశారు

జ. రంగారావు

35. కాకినాడ అల్లర్ల కేసును వాదించింది

జ. న్యాపతి సుబ్బారావు

36. చీరాల-పేరాల ఉద్యమ కాలంలో మద్రాస్ జస్టిస్ పార్టిలో స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిత్వ శాఖను నిర్వహించింది.

జ. రాజారామమణింగార్

37. అల్లూరి సీతారామరాజును కాల్చి చంపిన ప్రదేశం

జ. కొయ్యూరు

38. 'నీలగిరి' పత్రిక సంపాదకుడు

జ. వెంకట్రామ నరిసింహారావు

39. 'తెలుగు' పత్రిక సంపాదకుడు

జ. ఒడ్డిరాజు సోదరులు

40. హైద్రాబాద్ రాష్ట్ర (1950 - 52) ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసింది

జ. వెల్లోడి

41. ఏకైక "ద్వీప మ్యూజియం" ఎక్కడ ఉంది

జ. నాగార్జున కొండ

42. రెండవ దేవరాయల కాలంలో విజయనగరం సందర్శించినది

జ. అబ్దుల్ రజాక్

43. హైద్రా రామకృష్ణయ్య దేనికోసం పాటుపడ్డాడు

జ. వితంతు వివాహాలు

44. సాంఘిక శుద్ధి ఉద్యమాన్ని రఘుపతి వెంకట రత్నం ప్రారంభించిన సం॥

జ. 1891

45. “ది హైలైట్స్ ఆఫ్ ఫ్రీడం” గ్రంథ రచయిత

జ. సరోజిని రేగాని

46. ముజఫర్ జంగ్ హత్యకు గురైన ప్రదేశం

జ. రాయచోటి

47. ఆంధ్రలో ఫ్రెంచి వారి ప్రాబల్యం తగ్గించిన యుద్ధం

జ. 1758 చందూర్తి

48. పద్మనాభ యుద్ధం జరిగిన సం॥

జ. 1794

49. థామస్ మన్రో మరణించిన ప్రదేశం

జ. పత్తి కొండ (కర్నూలు)

50. మద్రాస్ నేటివ్ అసోసియేషన్ ప్రచురించిన పత్రిక

జ. క్రీ సెంట్

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-8

1. నిజాం రాష్ట్రం ఏర్పడిన సంవత్సరం
జ. 1724
2. అసఫ్ జాహీల మొదటి రాజధాని
జ. ఔరంగబాద్
3. మొదటి కర్ణాటక యుద్ధం జరిగిన ప్రదేశం
జ. శాంఘోం
4. భోపాల్ యుద్ధం ఎవరి మధ్య జరిగింది.
జ. మరాఠాలు, నిజాం
5. రెండవ కర్ణాటక యుద్ధంలో నాజర్ జింగ్‌ను సమర్థించినది.
జ. బ్రిటీష్
6. నాజర్ జింగ్‌ను హత్య చేసినది
జ. హిమ్మత్ ఖాన్
7. హైదరాబాద్ పై ఆధిపత్యానికై జరిగిన పోరాటంలో ముజఫర్ జింగ్‌ను సమర్థించినది.
జ. ఫ్రెంచి
8. ముజఫర్ జింగ్‌ను లక్కిరెడ్డి పల్లిలో హత్యచేసిన వారు
జ. కర్నూలు, కడప నవాబులు
9. ఉత్తర సర్కారులను 1766లో బ్రిటీష్ వారి వశం చేసిన అసఫ్ జాహీ పాలకుడు
జ. నిజాం అలీ
10. అసఫ్ జాహీల రాజధానిని ఔరంగాబాదు నుంచి హైదరాబాదుకు మార్చినది.
జ. నిజాం అలీ
11. చందూలాల్ ఏ అసఫ్ జాహీ పాలకునికి పేష్కార్‌గా పని చేశాడు
జ. సికందర్ జా
12. వహాబీ ఉద్యమం ఎవరి పరిపాలనలో ప్రారంభమైనది
జ. నాజర్ ఉద్దాలా
13. వహాబీ ఉద్యమ నాయకుడు
జ. ముబారిక్ ఉద్దాలా
14. సాలార్ జింగ్ దివాన్‌గా వచ్చిన సంవత్సరం
జ. 1853

15. 1857 తిరుగుబాటులో హైద్రాబాద్‌లో నిజాంకు వ్యతిరేకంగా పోరాడినది.
జ. తురేబజ్ ఖాన్
16. రాజభాషను పర్షియన్ నుండి ఉర్దూగా మార్చిన నిజాం రాజు?
జ. మహాబూబ్ అలీఖాన్
17. మూసీ నదికి భారీగా వరదలు వచ్చిన సంవత్సరం
జ. 1908
18. నిజాంకళాశాల స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1887
19. భూమిశిస్తుకై, సర్వేలను, సెటిల్‌మెంట్‌ను సాలార్‌జింగ్ ప్రవేశపెట్టిన సంవత్సరం
జ. 1875
20. హైద్రాబాద్ రాష్ట్రంలో పోలీస్ శాఖ నెలకొల్పిన సంవత్సరం
జ. 1865
21. ఆంధ్ర కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ప్రథమ సమావేశం 29 జనవరి 1936లో ఎక్కడ నిర్వహించారు
జ. కాకినాడ
22. మదర్సా ఆలియా సూల్ స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1873
23. అరబ్-రోషిల్లా సైనికుడు తురేబజ్‌ఖాన్ ను చంపిన బ్రిటీష్ అధికారి
జ. డేవిడ్ సన్
24. సిటీ కాలేజ్ (హైద్రాబాద్‌లో) స్థాపించిన సంవత్సరం.
జ. 1870
25. హైద్రాబాద్ రాష్ట్రంలో 'పేపర్ కరెన్సీ' ప్రవేశపెట్టిన సంవత్సరం
జ. 1918
26. ఆంధ్ర బాలికా పాఠశాల స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1958
27. ఆంధ్ర సంవర్ధిని గ్రంథాలయం స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1906
28. హైద్రాబాద్ రెసిడెంట్‌ను 'ప్రాంతీయ సీజర్'గా అభివర్ణించి పత్రిక
జ. హైద్రాబాద్ రికార్డ్
29. హైద్రాబాద్‌లో చందారైల్వే పథకంపై ప్రజా ఉద్యమం నిర్వహించిన సంవత్సరం
జ. 1883

30. ఆంధ్రాభాషానిలయం స్థాపించిన నగరం
జ. హైద్రాబాద్
31. ఆంధ్ర జనసంఘం స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1921
32. హైద్రాబాద్లో ఆర్యసమాజం స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1892
33. హైద్రాబాద్లోని ప్రముఖ హరిజన నాయకుడు
జ. భాగ్యరెడ్డి వర్మ
34. 1924లో ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతు యూనియన్ స్థాపకుడు
జ. ఎన్.జి.రంగా
35. నిజాం రాష్ట్ర 'ఆంధ్ర జన సంఘం' ఆంధ్ర మహాసభగా మారిన సంవత్సరం
జ. 1930
36. శృంగార నైషదం రచించినది
జ. శ్రీనాథుడు
37. 'ఇత్తహాదూత్ ముస్లిమ్స్' ఏర్పడిన సంవత్సరం
జ. 1927
38. బద్దిరాజు సోదరులు తెలుగు పత్రికను స్థాపించిన సంవత్సరం
జ. 1922
39. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో వందేమాతరం (1938) ఉద్యమ నాయకులు
జ. పి.వి. నర్సింహారావు
40. హైద్రాబాద్లో కాంగ్రెస్ కమిటీని (1918) స్థాపించినవారు
జ. వామన్ నాయక్
41. హిందూ పత్రికలో నిజాంను "ఇండియన్ డయ్యర్" గా ఉద్ఘాటించిన వారు
జ. తారా నాథ్
42. హైద్రాబాద్లో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం ఏర్పడాలని తీర్మానించింది ఏ సంవత్సరంలో
జ. 1937
43. ఆంధ్ర ప్రభ స్థాపకులు
జ. గోయెంకా
44. ఏ సమావేశంలో ఆంధ్రమహాసభ చీలిపోయింది.
జ. 1944 (భువనగిరి)

45. రజాకార్ల ఉద్యమం నిర్వహించిన సంవత్సరం
జ. 1940
46. 1940లో రజాకార్ల ఉద్యమ నాయకుడు
జ. బహుదూర్ యార్ జంగ్
47. 1939లో కామ్రేడ్స్ అసోసియేషన్‌ను స్థాపించినది.
జ. మక్దూం మొహినుద్దీన్
48. ఆపరేషన్ పోలో (1948) భారత సైన్యానికి అధ్యక్షుడు ఎవరు
జ. ఆండ్రూస్
49. హైద్రాబాద్ రాష్ట్ర మొట్టమొదటి సిలిలీయన్ ముఖ్యమంత్రి
జ. యం.ఎ.వెల్లోడి
50. హైద్రాబాద్ నగరం మూసి నది ఏ దిక్కున నిర్మితమైంది.
జ. దక్షిణం

ఏపీ హిస్టరీ ప్రాక్టీస్ బిట్స్-9

1. మద్రాస్ మహాసభ స్థాపకులు
జ. రంగయ్య నాయుడు
2. 'దేశాభిమాని' పత్రిక స్థాపకుడు
జ. శేషాచలగుప్త
3. పి.ఆనందాచార్యులు జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా ఏ సంవత్సరంలో ఎన్నికయ్యారు.
జ. 1891
4. కృష్ణా జిల్లా సంఘం (1892) స్థాపకడు
జ. శనగల రామస్వామి గుప్త
5. 'ఫెలోవర్కర్' స్థాపకుడు
జ. రఘుపతి వెంకటరత్నం
6. వివేకవర్ధిని పత్రిక స్థాపకుడు
జ. కందుకూరి వీరేశలింగం
7. భారత మాసపత్రిక (1924) స్థాపకుడు
జ. నాగేశ్వరరావు
8. "కర్నూల్ సర్క్యులర్"ను రూపొందించింది ఎవరు?
జ. కళా వెంకట్రామ్ 1942 జూలై 29న
9. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రాడికల్ ప్రథమ సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది.
జ. తెనాలి (గుంటూరు)
10. 'రాజమండ్రి' కళాశాల ఉదంతం ఏ ఉద్యమం సందర్భంలో జరిగింది.
జ. వందేమాతరం
11. కాకినాడ ఉదంతానికి (1907) కారకుడు ఎవరు
జ. కెప్పెన్ కెంప్
12. జె.హెచ్.కజిన్స్ ఏ కళాశాలకు మొదటి ప్రిన్సిపల్
జ. బీసెంట్ కళాశాల (మదనపల్లి)
13. 'జస్టిస్' పత్రిక స్థాపకులు
జ. త్యాగరాయశెట్టి
14. గాంధీ బోధనల వల్ల సహాయనిరాకరోద్యమంలో పాల్గొన్న మొదటి మహిళ
జ. పూర్ణతిలకం

15. 'శాంతిసేన' ఎవరిది

జ. పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి

16. సహాయనిరాకరణోద్యమంలో జైలుశిక్ష అనుభవించిన మొదటి మహిళ

జ. దువ్వూరి సుబ్బమ్మ

17. గదర్ వీరుడు

జ. దర్శిచెంచయ్య

18. 1879 రంప తిరుగుబాటు నాయకుడు

జ. ద్వారబంధం చంద్రయ్య

19. విప్లవ సంస్థలో పాల్గొన్న ఆంధ్రులు

జ. భయంకరాచారి, రామనాథ రావు

20. ఆంధ్ర శివాజీ

జ. వీరయ్య చౌదరి

21. ఆంధ్ర బీష్మ ఎవరు?

జ. న్యాపతి సుబ్బారావు

22. ఆంధ్ర కేసరి.

జ. ప్రకాశం పంతులు

23. కవిరాజు.

జ. త్రిపురనేని

24. బ్రహ్మనాటకం ఎవరిది?

జ. వీరేశలింగం

25. 'దేశమును ప్రేమించుమన్నా' ఎవరిది

జ. గురజాడ

26. ఆంధ్ర స్వరాజ్య పార్టీ అధ్యక్షుడు

జ. రామదాసు పంతులు

27. "స్వాతంత్ర్యం లేని జీవనం జీవచ్ఛవం లాంటిది" అన్నది

జ. అనిబిసెంట్

28. క్విట్ ఉద్యమకాలంలో ఆంధ్రకార్యదర్శి

జ. కళా వెంకట్రావ్

29. జస్టిస్ పార్టీ మొదటి ముఖ్యమంత్రి

జ. సుబ్బారాయలు చిట్టియార్

30. యంగ్ మెన్ లిటరరీ అసోసియేషన్ స్థాపకులు
జ. జొన్నవిత్తుల గురునాథం
31. ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీర్మానం ప్రవేశపెట్టినది
జ. వేమవరపు రామదాసు
32. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ చరిత్ర రచించినది
జ. పట్టాబి సీతారామయ్య
33. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం మొదటి ఉపాధ్యక్షుడు.
జ. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
34. 1953లో ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఎన్ని జిల్లాలతో ఏర్పడింది.
జ. 11 జిల్లాలు
35. కైలాసనాథ్ వాంఛూ కమిటీ ఏర్పడింది ఎప్పుడు
జ. 1953 - ఫిబ్రవరి - 7న
36. విశాలాంధ్ర పత్రిక స్థాపకులు
జ. పుచ్చలపల్లి (1945)
37. శ్రీశ్రీ ఎన్నికైన విశాలాంధ్రమహాసభ ఎక్కడ జరిగింది
జ. హైద్రాబాద్ (1954)
38. ఆంధ్రమహాసభ రెండవ సమావేశం 1914లో ఎక్కడ జరిగింది.
జ. విజయవాడ
39. విశాఖపట్నంలో ఆంధ్ర మహాసభకు (1915) ఎన్నికైన అధ్యక్షుడు
జ. మునగల రాజా
40. 'సైమాన్ గోబ్యాక్' నినాదంలో పాల్గొన్నది
జ. ప్రకాశం పంతులు
41. ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం వైజాగ్ తరలిపోయింది ఎప్పుడు
జ. 1931
42. ముసలమ్మ మరణం ఎవరి రచన
జ. సి.ఆర్. రెడ్డి
43. 'కన్యాశుల్కం' ముద్రితమైన సంవత్సరం
జ. 1897
44. థార్ కమిటీ నియమించిన సంవత్సరం
జ. 1948

45. జె.వి.పి. రిపోర్ట్ సమర్పించిన సంవత్సరం
జ. 1949
46. శ్రీ బాగ్ ఒడంబడిక జరిగినది
జ. 1937
47. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి చేత నిరాహార దీక్ష విరమింపజేసింది
జ. వినోభా బావే
48. పొట్టి శ్రీరాములు పరమపదించినది
జ. 1952 డిసెంబర్ 15న
49. డాడ్మహల్, ఆమన్మహల్ అనేవి
జ. న్యాయస్థానాలు
50. 'ఘటిక' వ్యవస్థను ప్రారంభించిన మొట్టమొదటి రాజు
జ. ఇంద్ర భట్టారక

ఆంధ్రప్రదేశ్ హిస్టరీ

ఎపీపీఎస్సీ గతం లో (1984-2014) అడిగిన ప్రశ్నలు

- శాతవాహనుల సామ్రాజ్యంలో గోదావరి ప్రాంతంలో ఉన్న ముఖ్యపట్టణం?.....ప్రతిష్ఠాన
- విజయనగర సామ్రాజ్య అవశేషములు ఎక్కడ ఉన్నాయి?.....హంపి
- కృష్ణ దేవరాయలు ఎవరి సమకాలీకుడు?.....బాబరు
- రాణా గోబ్ర, రాణా సానుగోప అనే నాణెలు ఎక్కడ అభించాయి?..... రామతీర్థం
- ప్రసిద్ధ విరూపాక్ష దేవాలయం ఎక్కడ ఉన్నది?.....హంపి
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న అతిపాచీన విశ్వవిద్యాలయం?.....ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఉన్న అతిపాచీన విశ్వవిద్యాలయం?.....ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ
- ప్రసిద్ధ కుతుబ్ షాహీ పాలకుల సమాధులు ఏ కోట సమీపంలో ఉన్నాయి?.....గోల్కొండ కోట (హైదరాబాద్)
- ఆంధ్ర పునర్వికాస పితామహుడు....? కందూకూరి వీరేశలింగం
- రామప్ప దేవాలయం ఎవరి పాలకుల సమయంలో నిర్మింపబడ్డది?.....కాకతీయులు
- హైదరాబాద్ నగరాన్ని నిర్మించినవారు?.....మహమ్మద్ కుతుబ్ షా
- శాతవాహనులు ఆంధ్రులని తెల్పినది?..... రాంప్పన్
- పంచతంత్ర అనేది ఏ మతస్థుల శాఖ?..... వైష్ణవ మతం
- మహాయానంలో మాధ్యమిక వాదం నెలకొల్పినది?..... నాగార్జునుడు
- విషమసిద్ధి, మకరద్వజ, కామదేవ, మహారాజు అనే బిరుదులు గల వేంగి రాజు?..... కుబ్జ విష్ణువర్ధనుడు
- టిబెట్ సంప్రదాయం ప్రకారం మూడోసారి బుద్ధుడు ధర్మచక్రాన్ని ఎక్కడ తిప్పాడు?..... ధాన్యకటకం
- 'తెలంగాణా సరిహద్దు' గాంధీ ఎవరు?.... జమలాపురం కేశవరావు
- భాషపరంగా పేరు పెట్టిన మొదటి విశ్వవిద్యాలయం ఏది?..... 'ఆంధ్ర' విశ్వవిద్యాలయం
- విజయనగరం పట్టణములో జైనులకు దేవాలయాలు, ముస్లింలకు మసీదులు నిర్మించింది?.....2వ దేవరాయలు
- "నవయుగ వైతాళికుడు" ఎవరు?.....గురజాడ అప్పారావు

- 19వ శతాబ్దం 3వ భాగం నందు జరిగిన ఒకే ఒక తిరుగుబాటు?.....కోరుకొండ సుబ్బారెడ్డి యొక్క తిరుగుబాటు
- 'సతీహితబోధిని' ప్రచురించినదెవరు?.....కందుకూరి విరేశలింగం
- జస్టిస్ పార్టీ ముఖ్యంగా ..... బ్రాహ్మణేతరులకు సంబంధించినది.
- అల్లూరి సీతారామరాజుకు నాయకత్వం వహించిన తెగ పేరు?.....కోయ
- ఆంధ్రదేశంలో మౌర్యపాలనను నిరూపించే శాసనం?.....ఎర్రగుడి శాసనం
- సహపాణుడి పునర్ముద్రిత నాణేలు ఎక్కువగా బయటపడిన చోటు ఏది?.....జోగల్ తంబి
- 'విశుద్ధహర్ష' అనే గ్రంథాన్ని ఎవరు రచించారు?.....దిన్నాగుడు
- శాతవాహన పాలకుడిని 'రాజన్' అనే పదంతో పేర్కొన్న తొలి శాసనం ఎక్కడ లభ్యమైంది?.....నాసిక్
- శాతవాహనుల శాసనాలు ఏ భాషలో ఉన్నాయి?.....ప్రాకృతం
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో లభ్యమైన తొలి తామ్రశాసనం ఎవరిది?.....బృహత్పలాయనులు
- మలి శాతవాహన రాజుల పేర్ల ముందున్న మాతృసంజ్ఞాయిలు దేన్ని సూచిస్తాయి?.....తల్లి పేరు
- 'కథా సరిత్యగరము' ను ఎవరు రచించారు?.....సోమదేవుడు
- పెద్ద పెద్ద ఏకశిలా నిర్మిత స్థూపాలు ఆంధ్రలో ఎక్కడ కనిపిస్తాయి? బావికొండ
- ఇక్ష్వాకుల పాలనలో స్త్రీలు ఎక్కువగా పోషించిన మతం?.....బౌద్ధమతం
- అగ్రహారాలను ఎక్కువగా ఎవరికి దానం చేశారు?.....బ్రాహ్మణులకు
- సుప్రసిద్ధ పంచారామాలను ఎవరి కాలంలో నిర్మించారు?.....వేంగీ చాళుక్యులు
- కొల్లేరు, పిష్టపురం ప్రాంతాల వద్ద జరిగిన యుద్ధాల్లో రెండో పులకేశి చేతుల్లో ఓడినదెవరు?.....దుర్జయులు
- 'విక్రమార్జున విజయం' అనే కన్నడ గ్రంథాన్ని ఎవరు రచించారు?.... పంపకవి
- ఆచార్య నాగార్జునుడు సంక్షేమ రాజ్య సిద్ధాంతాన్ని ఏ గ్రంథంలో వివరించాడు?....సుహృల్లేఖ

- నన్నయకు చేదోడు వాదోడుగా ఉన్న కవి, రచయిత ఎవరు?.....నారాయణ భట్టు
- జైనమతాన్ని పోషించి తూర్పు చాళుక్య పాలకుడు ఎవరు?.....విమలాదిత్యుడు
- బెజవాడ కార్తికేయస్వామికి ఆలయాన్ని నిర్మించిన తూర్పు చాళుక్య పాలకుడు ఎవరు?....1వ యుద్ధమల్లుడు
- 'సయాం'లో లభించిన తూర్పు చాళుక్య నాణేలను ఎవరు జారీ చేశారు? 1వ శక్తివర్మ
- 108 శివాలయాలను నిర్మించిన ఘనత పొందిన తూర్పుచాళుక్య రాజు ఎవరు?.... 2వ విజయాదిత్యుడు
- ప్రసూతి వార్షతో కూడిన పెద్ద ఆసుపత్రిని 'మండడం' గ్రామంలో ఎవరి పాలనలో నిర్మించారు?.....రుద్రమ్మదేవి
- రాజమహేంద్రవరం అనే కొత్త నగరాన్ని నిర్మించిన తూర్పుచాళుక్య రాజు ఎవరు?....1వ అమ్మరాజు
- తరువోజు ఛందస్సుతో కూడిన తొలి తెలుగు పద్యం ఏ తూర్పుచాళుక్య శాసనంలో ఉంది?.....అద్దంకి శాసనం
- 'సృత్య రత్నావళి' ఎవరు రచించారు?..... జాయప సేనాని
- హజరా రామాలయానికి ఉన్న మరో పేరేమిటి?..... రామచంద్రాలయం
- సుప్రసిద్ధ రామప్ప దేవాలయాన్ని నిర్మించింది ఎవరు?.....రేచర్ల రుద్రుడు
- కుమారగిరి రెడ్డి ఆస్థాన నర్తకి ఎవరు?....లకుమాదేవి
- ఎఱ్రాప్రగడ ఎవరి ఆస్థాన కవి?.....ప్రోలయ వేమారెడ్డి
- గంగాదేవి గురువైన అగస్త్యుడిని ఎవరిగా గుర్తించారు?....విద్యారణ్యుడు
- ప్రాచీనాంధ్రదేశంలో 'కులార' అనేది ఏ కుల సంఘానికి చెందింది?.....కుమ్మరి
- క్రీ.శ. 1841లో రాబర్ట్ నోబెల్ ఆంధ్రలోని ఏ పట్టణంలో కళాశాలను నెలకోల్పాడు?.....మచిలీపట్నం
- తాంతియా తోపే తొలి పేరు?.....రామచంద్ర పాండురంగ
- నవబ్రహ్మలయం ఎక్కడ ఉంది?..... అలంపురం
- 'సుభద్రా కళ్యాణం' ను రచించింది ఎవరు?.....తాళ్లపాక తిమ్మక్క
- 'ఆంధ్రవిద్యాపీఠ గోష్ఠి' అనే సంస్థను ఎవరు నెలకోల్పారు?.....దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య

- పెదనందిపాడు పన్నుల నిరాకరణోద్యమ నాయకుడు ఎవరు? **వీరయ్య చౌదరి**
- 'వివేకవర్ధిని' పత్రికను ఎవరు ప్రారంభించారు?..... **కందుకూరి విరేశలింగం పంతులు**
- తాను రచించిన విజయనగర చరిత్రకు విస్తృత సామ్రాజ్య (ఫర్గూటన్ ఎంపైర్) చరిత్ర అని పేరు పెట్టుకున్నదెవరు?... **రాబర్ట్-సూవెల్**
- 1906లో విజ్ఞాన చంద్రిక గ్రంథ రచయిత ఎవరు?.....**కె. లక్ష్మణరావు**
- ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ లో వందేమాతరం ఉద్యమం ఎప్పుడు జరిగింది?.....**1938**
- 'రామచంద్ర విజయము'ను రచించింది ఎవరు?
(ఆంగ్ల దినపత్రిక హిందూ నుంచి ప్రథమ బహుమతి పొందిన నవల ఏది?) - **చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం**
- 'అసమర్థుని జీవితయాత్ర' అనే నవలను ఎవరు రచించారు?...**గోపీచంద్**
- 'ఆంధ్రనాటక పితామహుడు' ఎవరు?.....**ధర్మవరం రామకృష్ణమాచార్యులు**
- 'కృష్ణాపత్రిక' తొలి సంపాదకుడు ఎవరు?.... **కొండా వెంకటప్పయ్య**
- గణపతిదేవుని అభయ శాసనం?...**మోటుపల్లి**
- బ్రహ్మ సమాజం నుంచి 'బ్రహ్మర్షి' అని బిరుదు పొందినవారెవరు? .....**రఘుపతి వెంకటరత్నం**
- వందేమాతరం ఉద్యమకాలంలో ఉపాధ్యాయ శిక్షణా కళాశాల నుంచి బహిష్కృతుడై విద్యార్థి నాయకుడు ఎవరు?.....
జి. హరిసర్వోత్తమరావు
- 1907 లో మద్రాసులో జరిగిన బిపిన్ చంద్రపాల్ సభలకు అధ్యక్షత వహించింది ఎవరు?....
టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు
- విశాలాంధ్రను కోరుతూ 1949లో 'విశాలాంధ్ర మహాసభ' ను నెలకొల్పింది ఎవరు?.....**అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు**
- హైదరాబాద్ ను బహుభాషా రాష్ట్రంగా కొనసాగడాన్ని ఇష్టపడుతున్నా అని ప్రకటించిన భారత గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?... **సి.రాజగోపాలచారి**
- ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆవిర్భావ సమయంలో 'జాయింట్ సెలెక్ట్ కమిటీ' మొదట ఏ పేరును సూచించింది?.....**విశాలాంధ్ర**
- పెద్దమనుషుల ఒప్పందంలో ఆంధ్రరాష్ట్రం ముఖ్యమంత్రిగా ఎవరు ప్రాతినిధ్యం వహించారు?.....**బెజవాడ గోపాలరెడ్డి**
- రజాకార్ల జాల్లా అధిపతి ఎవరు?..... **సలాల్-ఎ-కబీర్**
- ప్రథమ రాయలసీమ సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?..... **మద్రాస్**

- తెలుగు సమాజానికి “ ధాకాహారం” అలవాటు ఎవరి నుంచి వచ్చింది?.....జైనులు
- ఆంధ్రలో రైత్యారీ పద్ధతి ఏ జిల్లాలో ప్రవేశపెట్టారు?..... కర్నూలు
- “బుల్లవాటర్ పాలసీ” ని అనుసరించి సముద్రంపై గుత్తాధిపత్యం సంపాదించినవారు?.....పోర్చుగీసు
- ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీని ఏ రాజు మద్రాస్ కు ఇచ్చాడు?.....చంద్రగిరి రాజు
- అల్లూరి సీతారామరాజు ఏ తెగకు చెందినవాడు?.....కొండ
- శాతవాహన వంశ స్థాపకుడు?.....శ్రీముఖుడు
- ఆంధ్రుల సంస్కృతి, నాగరికతలకు అంతిమంగా రూపం కల్పించిన రాజ్యవంశం?.....కాకతీయులు
- ‘కవివత్సల’ బిరుదు పొందిన శాతవాహనుల రాజు?.....హాలుడు
- రుద్రమ్మ దేవి పరిపాలనా కాలంలో కాకతీయ రాజ్యాన్ని ంచిన విదేశీ యాత్రికుడు?.... మార్కోపోలో
- కాకతీయులను ఓడించిన మొదటి సుల్తాన్ రాజు?.....అల్లాఉద్దీన్ ఖిల్జీ
- ముల్కీనియమ ఉద్యమం ఎవరి కాలంలో జరిగినది?.....మీర్ మహబుబ్ అలీఖాన్
- ఆంధ్ర పునరుజ్జీవ ఉద్యమం పితామహుడిగా ఎవరు గుర్తించబడినవారు?.....కందుకూరి విరేశలింగం
- తెలుగు భాష దీనికి చెందినది?.....ద్రావిడ భాషల కుటుంబం
- శ్రీబాగ్ ఒప్పందం సంతకం అయినది?.....16 నవంబర్ 1937
- విజయనగర చిత్రలేఖనాలు ఎచ్చట కనుగొనబడినవి?.....లేపాక్షి
- శాతవాహనులు.....బ్రాహ్మణులు
- బ్రిటిష్ న్యాయస్థానాలను బహిష్కరించిన మొదటి ఆంధ్రన్యాయవాది?..... న్యాయవతి సుబ్బారావు
- ఇక్ష్వాకుల శాసనాలపై పేర్కొనబడిన లిపి ఏ భాషకు చెందినది?.....ప్రాకృతం
- హరిజనుల దేవాలయప్రవేశం కోసం నెల్లూరులో 1946-48 మధ్య మూడుసార్లు ఉపవాస దీక్షలు చేసినవారు?....

పొట్టిశ్రీరాములు

- హైదరాబాద్‌లోకి ఆయుధాల అక్రమ రవాణా చేస్తున్న ' సిడ్నీ కాటన్ ' ఓడను కనుక్కున్నది ఎవరు?....
వందేమాతరం రామచంద్రరావు
- ఖాసీం కజ్జీని నిర్భయంగా విమర్శించిన 'ఇమ్రాజ్' పత్రిక సంపాదకుడు ఎవరు?....షోయబుల్లా ఖాన్
- యథాతథ ఓడంబడికను అనుసరించి భారత ప్రభుత్వం హైదరాబాద్‌లో నియమించిన ఏజెంట్ జనరల్ ఎవరు?....
కె.ఎమ్.మున్నీ
- 'ఆపరేషన్ పోలో' ఎన్ని రోజుల్లో ముగిసింది?.....5
- తొలి హైదరాబాద్ రాజకీయ సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?.....కాకినాడ
- 'ఆంధ్ర జనసంఘం' తొలి (1922) సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?..... హైదరాబాద్
- హైదరాబాద్‌లోని సుల్తాన్ బజార్‌లో 1947, ఆగష్టు 15 న జాతీయ జెండాను ఎవరు ఎగరవేశారు?....
స్వామి రామానంద తీర్థ
- 'భారతదేశంలో చేరు' ఉద్యమకాలంలో నెలకొల్పిన బెజవాడ సరిహద్దు శిబిరాన్ని నిర్వహించిందెవరు...హయగ్రీవచారి
- శ్రీకాకుళ సాయుధ పోరాటాన్ని ఎవరు ఆరంభించారు .....వేంపట్టు సత్యనారాయణ
- ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సరిహద్దులను నిర్ణయించు సమయంలో ఆంధ్ర దక్కించుకోలేని ప్రాంతం ఏది?.....
మందస ఎస్టేట్ (సంస్థానం)
- 1920లో జస్టిస్ పార్టీ నాయకుడు ఎవరు?.....రామరాయనింగార్
- ఎవరి రాజీనామాపత్ర సమర్పణతో ' ఆంధ్ర మహాసభ' కార్యకలాపాలు ఆగిపోయాయి?.....సర్. విజయానంద్
- శ్రీబాగ్ ఒడంబడికను అనుసరించి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో ఎన్ని కేంద్రాలను నెలకొల్పాలని సూచించారు?....2
- 1925 లో సెలెక్ట్ కమిటీ ముందు బిల్లు పెట్టినప్పుడు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం పేరును తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంగా మార్చాలని ప్రతిపాదించిందెవరు?....కె.వి. రెడ్డినాయుడు
- 'ఆంధ్ర మహిళ' అనే తెలుగు మాసపత్రికను ఎవరు నెలకొల్పారు?....దుర్గాబాయి దేశ్‌ముఖ్
- 'కవిత్వం విచారము' ను రచించినదెవరు?.....సి.ఆర్. రెడ్డి
- రైతుల్లో చైతన్యం తీసుకురావడం కోసం 'రైతు గ్రంథమాల' అనే ప్రచురణ సంస్థను నెలకొల్పింది ఎవరు?....
ఎన్.జి.రంగా
- ఏటా వచ్చే వరదల బెడద నుంచి హైదరాబాద్‌ను కాపాడటానికి హైదరాబాద్ ప్రభుత్వం ఎవరి సేవలను వినియోగించుకుంది?....ఎం. విశ్వేశ్వరయ్య
- హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో జరిగిన స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని వివరిస్తూ 'ది ఎండ్ ఆఫ్ మాన్ ఇరా' అనే గ్రంథాన్ని ఎవరు రచించారు?....కె.ఎం.మున్నీ

- హైదరాబాద్ సమస్యను భద్రత సమితికి నివేదించడానికి పంపిన ప్రతినిధుల సంఘానికి నాయకత్వం వహించిందెవరు? మెయిన్ నవాజ్ జంగ్
- ఆంగ్లంలో 'సవరమాన్యవల్' ను ఎవరు రచించారు?..... గిడుగు వెంకటరామమూర్తి
- భాగ్య నగరమును స్థాపించింది ఎవరు?..... మహ్మద్ కులీ కుతుబ్ షా
- ఆంధ్రను పరిపాలించిన మొదటి వంశము?...శాతవాహనులు
- 2వ దేవరాయ యొక్క సాహిత్య సంబంధమైన రాజాస్థానము ఏమని పిలువబడుచుండెను? ముత్యాల శాల
- బొబ్బిలి యుద్ధము జరిగిన సం॥..1757
- తెనాలి బాంబు అభియోగం దేనితో సంబంధం ఉండినది?... వందేమాతరం ఉద్యమము
- 'ఆంధ్రా శివాజీ' అని ప్రజాదరణ పొందినది?... పి. వీరయ్యచౌదరి
- రాష్ట్ర కంగ్రెస్ నాయకులు 'కర్నూలు సర్కులర్'ను విడుదల చేసిన సందర్భం...క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం
- ఆంధ్రప్రదేశ్ 1973 సం॥లో అధ్యక్ష పాలన విధించబడినది ఎందుకనగా....జై ఆంధ్రా ఉద్యమము
- 'సృత్య రత్నావళి' ని జాయపసేనాని ఎవరి పరిపాలనా కాలంలో రచించెను??....గణపతిదేవ
- వివాహ పన్నును పూర్తిగా ఉపసంహరించుకొనిన విజయనగర రాజు.....కృష్ణదేవరాయ
- 16.11.1937 లో ' శ్రీబాగ్' ఒగంబడిక ఏ ప్రాంతాలమధ్య జరిగింది? ఆంధ్ర-రాయలసీమ
- రంపా తిరుగుబాటు జరిగిన సం॥..1922-24
- దక్షిణమున విజయనగర రాజులకు ప్రధాన విరోధులైన సుల్తాన్....బహామనీ
- విజయనగర సామ్రాజ్యం నందలి పరిపాలనాధికార శ్రేణి....అమరనాయక
- క్రీ.శ.885 నాటి బెజవాడ శాసనం ఎవరి కాలానికి చెందినది?....యుద్ధమల్ల
- క్రీ.శ.1565లో జరిగిన రాక్షసి-తంగడి యుద్ధంలో పాల్గొన్నవారు...బీజాపూర్ అదిల్షాహీలు మరియు రామరాయలు
- కాకతీయుల కాలంలో ప్రసిద్ధుడైన కవి కేతన సంస్కృతంలోని ఏ గ్రంథాన్ని తెనిగించి 'అభినవ దండి' అనే బిరుదును పొందాడు ?...పండితారాధ్య చరిత్రమ్
- 'గోల్కొండ కుతుబ్షాహి' వంశపు రాజులలో కడపటి రాజు ఎవరు?...అబుల్ హసన్ తానీషా
- ఆంధ్రలో ఎవరి నాయకత్వంలో 'హిందూల్' ఉద్యమ శాఖలు ప్రారంభించబడ్డాయి....జి. హరిసర్వోత్తమరావు
- 1891లో ఏ కాంగ్రెస్ సమావేశంలో తెలుగువాడైన ఆనందాచార్యులు అధ్యక్షత వహించాడు? నాగపూర్ సమావేశం
- 1798లో వెల్లెస్లీ ప్రభువు ప్రవేశపెట్టిన సైన్య సహకార పద్ధతిని అంగీకరించిన ప్రధమ హైదరాబాద్ నిజాం... నిజాంఅలి ఖాన్

- స్వాతంత్ర్యం రాక పూర్వం హైదరాబాద్ లోని రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు ప్రధానాచార్యులుగా పనిచేసిన కళాశాల.... మహబూబ్ కళాశాల
- కందుకూరి విరేశలింగం 1919 సం॥లో చనిపోయారు.
- ఆంధ్రా కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రథమ సమావేశం 29.01.1936 న కాకినాడలో జరిగింది.
- హైదరాబాద్ రాష్ట్రం స్థాపించిన సం॥...1724
- ఉత్తరాన గంజాంనుండి దక్షిణాన కంజీవరం వరకు, ప్రస్తుతం ఆంధ్రదేశంలోని ఆంధ్ర, తెలంగాణ, రాయలసీమ ప్రాంతాలను కలుపుకుని ఆంధ్ర దేశం మొత్తాన్ని ఏకఛత్రాధిపత్యంగా పాలించిన కాకతీయ రాజు....గణపతి దేవుడు.
- కృష్ణా జిల్లాలోని 'మొవ్వలో' పుట్టిపెరిగి శృంగారపద-కవితలు అల్లిన క్షేత్రయ్య తన కవతలను ఎవరికి అంకితమిచ్చాడు?.. తంజావూరు విజయ రాఘవ నాయకుడు
- చార్మినార్ ను నిర్మించినవారు.... మహ్మద్ కులీ కుతుబ్ షా
- 'మల్ఖిభరామ్' అని ఎవరిని పిలుస్తారు.... ఇబ్రహీం కులీ కుతుబ్ షా
- 'దాశరథీ శతకం' ఎవరి రచన ? కంచర్ల గోపన్న రచన
- కాజీపేట్ శాసనం ప్రకారం..1వ బేతరాజు ' ప్రథమ కాకతీయ రాజు '
- పెదకోమటి వేమారెడ్డి రాజ దర్బారును అలంకరించిన వారు?...శ్రీనాథ సార్యభౌముడు
- వరంగల్లు నగర వర్ణన గురించి చెప్పే గ్రంథం....క్రీడాభిరామం
- అసఫ్ జాహీ వంశాన్ని స్థాపించిన వారు?....నిజాం-ఉల్-ముల్క్
- బెర్నియర్ భారతదేశాన్ని సందర్శించిన శతాబ్దం ॥... 17వ శతాబ్దం
- ' మేలట్టూర్ ' గ్రామం కళాకేంద్రంగా రూపొందటానికి కారకుడు... శిరప్పనాయకుడు
- హైదరాబాద్ 6వ నిజాం....నాసిరుద్దౌలా
- జక్కల పురంధ్రీ ఏ జానపద కళకు సంబంధించిన పాత్ర....యక్షగానం
- 'మాచల్దేవి' ఏ తెలుగు సాహిత్య గ్రంథంలోని పాత్ర....క్రీడాభిరామం
- త్యాగరాజ స్వామి ఎవరు సమాకాలికుడు....శరభోజి-2
- 'కాంచనమాల' ప్రఖ్యాత....అలనాటి తెలుగు సినిమా కథానాయిక
- ప్రథమంలో మహాభారతం పేరు....జయ
- నీరు చతుర్వ్యూహ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినవారు...పూభానసులు

- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అతిప్రాచీన శివలింగం ఏ దేవాలయంలో ఉంది?. గుడిమల్లం
- తొలి తెలుగు శాసనాన్ని జారీ చేసినవారు....రేనాటిచోళులు
- రాజమండ్రి సాంఘిక సంస్కరణోద్యమ మండలిని స్థాపించినవారు....వీరేశలింగం
- ప్రథమ రైతు సంఘాన్ని గుంటూరులో స్థాపించినవారు....ఎన్.జి.రంగా
- తుర్రేబాజ్ ఖాన్ కు 1857 తిరుగుబాటుతో సంబంధం ఉన్న ప్రాంతం....హైదరాబాద్
- వ్యావహారిక తెలుగును కవిత్వంలో వాడిన ప్రథమ ఆంధ్ర కవి... శ్రీశ్రీ
- 'మాలపల్లి' తెలుగు నవలా రచయిత? ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ
- చీరాల-పేరాల ఉద్యమం సందర్భంగా దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్య నెలకొల్పిన ప్రాంతం...రామ్ నగర్
- 'యౌవనరాజ్య స్థాపనాచార్య' బిరుదు గల వ్యక్తి...కృష్ణదేవరాయ
- ఆంధ్రలో పద్మనాభ యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది...క్రీ.శ. 1794
- బావికొండ బౌద్ధక్షేత్రం ఇటీవల ఎ.పి. లో ఏ జిల్లాలో కనుగొన్నారు....విశాఖజిల్లా
- ' నౌకాచరిత్ర ' అనే సంగీత గ్రంథరచయిత....త్యాగరాజు
- 'రాజశేఖర చరిత్ర' అను తెలుగు నవల రచయిత?... వీరేశలింగం
- స్థానం నరసింహారావు ప్రసిద్ధ తెలుగు....రంగస్థల నటుడు
- పాల్కురికి సోమన రచించిన గ్రంథం...పండితారాధ్య చరిత్ర
- ' అద్దంకి గంగాధర ' కవి ఎవరి కొలువులో ఉన్నాడు?.....ఇబ్రహీం కుతుబ్ షా
- గూడపల్లి రామబ్రహ్మం ప్రసిద్ధ ?..... తెలుగు సినిదర్శకుడు
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని బేతంచర్ల దేనికి ప్రసిద్ధి?.....ప్రాక్ చరిత్రకాలం నాటి గుహలు
- ' సింహాసన ' ద్వైతాంశిక రచయిత?..... కొరవి గోపరాజు
- పాలంపేటలోని ప్రసిద్ధ కాకతీయ దేవాలయం (రామప్ప దేవాలయం) నిర్మాణమైన సంవత్సరం?..... క్రీ.శ.1213
- మహమ్మద్ కులీకుతుబ్ షా గోల్కొండ సింహాసనమెక్కిన సంవత్సరం?.....క్రీ.శ.1518
- 'పచ్చల సామేశ్వర దేవాలయం' ఏచోట ఉన్నది?...అలంపూర్
- 'చింతల వేంకటరమణ దేవాలయం' ఏచోట ఉన్నది?...తాడిపత్రి
- కాకతీయుల కాలములో మోటుపల్లి రేవును సందర్శించిన విదేశీ యాత్రికుడు....మార్కోపోలో
- పాలంపేటలో సుప్రసిద్ధ రామప్ప దేవాలయం నిర్మించిన వ్యక్తి....రేచర్లరుద్రుడు

- జైనులకు, వైష్ణవులకు మధ్య తగాదాను పరిష్కరించిన విజయనగర రాజు....1వ బుక్కరాయలు
- నిజాం-ఉల్-ముల్క్ ఏ మొగలాయి గవర్నర్‌ను ఓడించి మొదటి నిజాం అయ్యెను....ముబారిజ్ ఖాన్
- జాతీయ పతాక నమూనాను రూపొందించిన తెలుగు వ్యక్తి....పింగళి వెంకయ్య
- 'దేశభక్త' అను బిరుదు గల తెలుగు వ్యక్తి.... కొండ వెంకటప్పయ్య
- ఆంధ్రదేశంలో పద్మనాభ యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది....క్రీ.శ. 1794
- ఆంధ్రలో జరిగిన స్వాతంత్రోద్యమంలో పన్నుల నిరాకరణోద్యమం జరిగిన ప్రముఖ స్థలం?....పెదనందిపాడు
- 'త్రిసముద్రాధిపతిగా' వర్ణింపబడిన రాజు....గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి
- మహాభారతాన్ని తెలుగులోకి అనువదించిన ప్రథమ వ్యక్తి...నన్నయ
- కంచి వరకు సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించిన కాకతీయరాజు....గణపతి దేవుడు
- నవబ్రహ్మ మందిరములున్నది....అలంపురం
- చక్రవర్తి మాంధాత యొక్క చెయ్యి పైకెత్తినట్టి ప్రసిద్ధమైన ఉబ్బెత్తు శిలాఫలకము ఎక్కడది..జగ్గయ్యపేట
- 'అమరావతి' పంచారామములలో ఒకటి
- ఉజ్జయిని రాజకన్య ఏ ఇక్ష్వాకు రాజుకు భార్య...వీరపురుషదత్తుడు
- పంపకవి ఎవరి సమకాలికుడు.... ఇమ్మడి అరకేశరి
- లింగంలో శివుణ్ణి చూపే ప్రసిద్ధి గాంచిన శివలింగం ఎక్కడ ఉంది...గుడిమల్లం
- హన్మకొండలోని 1000 స్థంభాల గుడి కట్టించినది ఎవరు? 1వ ప్రతాపరుద్రుడు
- కుతుబ్‌షాహి వంశ స్థాపకుడు...కుతుబ్‌షాహి
- చందుర్తి యుద్ధం జరిగిన సం॥..1758
- 'చర్నా' ఒప్పందం ఎవరి మధ్య జరిగింది....నిజాం మరియు పీష్వా
- కంపెనీ పరిపాలనకు ముందు శ్రీకాకుళం ఏ పరిశ్రమకు అభివృద్ధి చెందియుండెను....మస్సీన్
- సాలార్‌జంగ్ ప్రవేశపెట్టిన శిస్తు పద్ధతి పేరు....జిలే బంది
- ఆంధ్రను కుతాబ్ షాహి రాజుల కాలములోంచిన ట్రావెర్సియార్ యాత్రీకుడు ఎక్కడివాడు....ఫ్రాన్స్
- ' అరవీటి ' వంశపు రాజుని... పెనుకొండ
- సర్‌థామన్ మన్రో చనిపోయిన స్థలం....పత్తికొండ
- 1724 నుండి 1758 వరకు ఫ్రెంచివారి బలమును హైదరాబాద్‌లో సంచిత పరిచిన సేవా నాయకుడు...బుస్సీ

- దక్షిణపు ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ గా ప్రసిద్ధి గాంచిన సంఘసంస్కరణ కర్త...కందుకూరి వీరేశలింగం
- ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ కొరకు త్రివర్ణ పతాకముకు రూపొందించినవారు...పింగళి వెంకయ్య
- 1938లో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో హిందూ విద్యార్థులు ప్రారంభించిన రాజకీయ ఉద్యమం....వందేమాతరం
- ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రథమ సి.ఎమ్...? టి.ప్రకాశం
- సి.రాజగోపాలాచారి స్థాపించిన రాజకీయపార్టీ.... స్వతంత్రపార్టీ
- గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి స్థాపించిన కార్యాలను వివరించు శాసనం...నాసిక్
- పల్లవుల రాజముద్ర...నంది
- పాండురంగడు ఏ రాజవంశానికి చెందిన సైనికాధికారి....వేంగీచాళుక్య
- శ్యాద్వదకు సంబంధమున్న మతము ఏది...జైనమతం
- ఎ.పి.లో బాదామి చాళుక్యుల దేవాలయాలున్న ప్రాంతం..ఆలంపూర్
- ఎ.పి చరిత్రకు సంబంధించిన ప్రాచీన శాసనాలు ఏ భాషలో ఉన్నాయి...సంస్కృతం
- గణపతి దేవుడి రాజగురువు ఎవరు? విశ్వేశ్వర శివాచార్యుడు
- ఆంధ్రలో వీర శైవాన్ని వ్యాప్తి చేసిన వారువరు?... బసవడు
- రాయచూర్ యుద్ధంలో కృష్ణదేవరాయలు చేతిలో పరాజయం పొందిన బీజాపూర్ పాలకుడు .....
ఇస్మాయిల్ ఆదిల్ షా
- బహమనీ, విజయనగర పాలకుల మధ్య సంఘర్షణకు దారితీసిన ముఖ్యమైన శత్రుత్వం...భూభాగ స్వాధీనం
- వందేమాతరం ఉద్యమం సందర్భంలో కళాశాల నుంచి వెళ్ళగొట్టబడిన విద్యార్థి ఎవరు?..
గాడిచెర్ల హరినరోత్తమరావు.
- హైదరాబాద్ స్టేట్ స్థాపకుడు....స్వామి రామానందతీర్థ
- ఆంధ్రలో ప్రథమ అఖిల భారత కాంగ్రెస్ సదస్సు ఎక్కడ జరిగింది....విజయవాడ
- 1913వ సం॥ బాపట్లలో జరిగిన ప్రథమ ఆంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన వారు...బి.యన్. శర్మ
- ' అస్సక ' జనపద రాజధాని...బోధన్
- రాజగిరిక బౌద్ధ సిద్ధాంత కేంద్రం...గుంటుపల్లి
- భారతదేశంలో విద్యార్థులు ' సుహృద్దేయ' కంఠస్థం చేస్తుండటం చూసానని రాసిన చైనాయాత్రికుడు.. ఇత్సింగ్
- అజంతాలోని ఏ నంబర్ గుహలో 'శ్వేతగజ జాతక' చిత్రలేఖనం ఉంది?...10
- శాతవాహనుల నాటి 'పదిక' లనే శ్రేణి వీరిది.....వడ్డంగులు

- 'ఉపాసిక బోధిత్రి' వీరపురుషదత్తుడు పాలనాకాలంలో బౌద్ధమత ప్రచారానికి విశిష్ట సేవలందించింది.
- గుణగ విజయాదిత్యుడు 'త్రిపుర-మర్త్య-మహేశ్వర' అనే బిరుదును ఏ నగరాల విజయానికి గుర్తుగా ధరించాడు...
నెల్లూరు, కిరణపురం & అచలపురము
- 'కళ్యాణకారక' అను వైద్య గ్రంథాని రచించినది....ఉగ్రాదిత్యాచార్యుడు
- 'హరీతి' వీరి కుల దేవత.. చాళుక్యులు
- 'కొల్లభిగండ' అనే బిరుదు ధరించినది.....4వ విజయాదిత్యుడు
- కుమరిలభట్ట ప్రచారం చేసిన తాత్విక సిద్ధాంతం ....పూర్వ మీమాంస
- మధ్యయుగాంధ్ర దేశంలో వర్తక శ్రేణి కేంద్రస్థానం ఏది.....పెనుగొండ
- ' ఆంధ్రలు, శాతవాహనులు ఒక్కరే కాదు ' అనే సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించింది.....వి.ఎస్. సుక్తాంకర్
- ఆంధ్రలో దాస సమాజాన్ని ఏర్పరచిన వారు ..... బ్రహ్మనాయుడు
- తెలుగులో తొలి శాసనం.... కలమళ్ల శాసనం
- 'కాయస్థ' అనేది వీరి కులం.....లేఖ్యరక్షకులు (రికార్డ్ కీపర్స్)
- నరేంద్రేశ్వరాలయాలు అనే పేరుతో 108 దేవాలయాలను నిర్మించిన తూర్పు చాళుక్య రాజు.....రెండోవిజయాదిత్యుడు
- 'మితాక్షరము'ను తెలుగులో 'విజ్ఞానేశ్వరం' అనే పేరుతో రాసినది..... కేతన
- చాళుక్యుల నాటి గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు అయిన పావులురి మల్లన పొందిన అగ్రహారం.....నవఖండవాడ
- ఓరుగల్లుపై జరిగిన తొలి ముస్లిం దాడి ఏ సం॥లో జరిగినది.....1303
- కాకతీయ కాలంలో గ్రామాధికారుల సంఖ్య 12
- గంగాదేవి ఈయన శిష్యురాలు..... అగస్త్యుడు
- తన రాజధానిని అద్దంకి నుండి కొండవీడుకు మార్చిన రెడ్డి రాజు.... అనపోతారెడ్డి
- ' సిద్ధత్రయానికి ' చెందని వారు..... ఉద్భట
- వ్యవసాయాభివృద్ధిలో మేధావి వర్గాన్ని భాగస్వాములుగా చేయటానికి కృషి చేసిన ఇక్ష్వాకు రాజు.....శ్రీ చాంతమూల
- తన ఆభరణాలను తిలక్ స్వరాజ్య నిధికి సమర్పించి, విదేశీవస్తువుల్ని తగలబెట్టిన తొలి తెలుగు మహిళ....
మాగంటి అన్నపూర్ణమ్మ
- పాల్నాడు పుల్లరి సత్యాగ్రహం జరిగిన సం॥..1921-22
- సికింద్రాబాద్లోని ఆంధ్రసంవర్ధన గ్రంథాలయం నెలకొల్పిన సం॥..1905

- రామస్వామి చౌదరి దచించిన 'వీరగండము-తెచ్చినా వీరులెవ్వరో-తెల్పుడి' అనే గీతం ఏ ఉద్యమ కాలంలోనిది...

శాసనోల్లంఘనోద్యమం

- “ నీలగిరి పత్రిక ” ఎక్కడ నుండి వెలువడింది....నల్గొండ

- బ్రిటిష వారికి మరియు అల్లారి సీతారామరాజు అనుచరులకు మధ్య ప్రత్యక్ష యుద్ధం ఎక్కడ జరిగింది?

పంజేరిఘాట్

- ఆంధ్రజన కేంద్ర సంఘం 1923 లో ఎక్కడ ....హన్మకొండ

- “ చాందారైల్వే ” పథకమును ఏ సం॥ 1883

- “ ఆది హిందూ సోషల్ సర్వీస్ లీగ్ ” ను నెలకొల్పినవాడు....భాగ్యరెడ్డి వర్మ

- హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ పై నిషేధాన్ని ఏ సం॥ ఎత్తివేశారు...1946.

- నిజామ్ మరియు భారత ప్రభుత్వం యథాతథా ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన తేదీ.....నవంబర్ 29, 1947

- 'జాయిన్ ఇండియన్ యూనియన్' ఉద్యమ నాయకుడు....స్వామి రామానందతీర్థ

- 'తెలుగు లెంక' అనే బిరుదు ఎవరిది....తుమ్మల సీతారామమూర్తి

- భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ లో చేరిన తొలి హైదరాబాద్ ముస్లిం నాయకుడెవరు... ముల్లా అబ్దుల్ ఖయ్యూమ్

- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాన్ని తొలిసారిగా నెలకొల్పిన పట్టణం...విజయవాడ

- 'శ్రీబాగ్' ఎవరి నివాస గృహం....కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

- “ వాంఛా ” కమిటీ ఎందుకోసం ఏర్పాటైంది...ఆంధ్రరాష్ట్ర ఏర్పాటులో ఉన్న సమస్యల గురించి

- 1955 ఎన్నికల అనంతరం ఆంధ్ర రాష్ట్రం సి.మ్....బెజవాడ గోపాలరెడ్డి

- భద్రతా సమితి ముందు హైదరాబాద్ సమస్యనుంచాలని ఏర్పాటు చేసిన ప్రతినిధి

సంఘానిక నాయకత్వం వహించినదెవరు....మెయిన్ నవాజ్ జంగ్

- “ హైదరాబాద్ ఇన్ రెట్రోస్పెక్ట్ ” అనే గ్రంథాన్ని రచించినవారు....అలీ యావర్ జంగ్

- హైదరాబాద్ స్టేట్ లో కామ్రేడ్స్ అసోసియేషన్ నెలకొల్పిన సం॥....1940

- కంకిపాడు లో 1939లో రాజకీయ పాఠశాల ఏర్పాటు చేసినది.....ఎన్.జి.రంగా

- విశాలాంధ్రోద్యమాన్ని ప్రారంభించినది....కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ

- నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ శంకుస్థాపన జరిగిన సం॥.....1955

- ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ తొలి సభాపతి ఎవరు....అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు

- పురాణాలనుసరించి శాతవాహన రాజులలో చివరివాడు....మూడో పులోమావి

- శాతవాహనుల నాటి నిగమ సభను ప్రస్తావించిన శాసనం.....భట్టిప్రోలు శాసనం
- “ శ్యాద్వాదాచల ” సింహ అనే బిరుదు ఎవరిది..... సోమదేవ సూరి
- ఇక్ష్వాకుల రాజధాని.....విజయపురి
- శాలంకాయనుల రాజధాని.....వేంగి
- శాతవాహనుల శాసన భాష.....ప్రాకృతం
- శాలంకాయనుల పోషించిన మతం.... శైవం
- తూర్పు చాళుక్యుల్లో గోపు రాజు.....గుణగ విజయాదిత్యుడు
- నన్నయ్యభట్టును పోషించినదేవరు.....రాజరాజు
- చాళుక్య చోళుల్లో మొదటి రాజు.....మొదటి కుళొత్తుంగుడు
- కాకతీయ కాలంలో ముఖ్యమైన ఓడరేవు పట్టణం....మోటుపల్లి
- తొలి కాకతీయ పాలకులు పోషించిన మతం.....జైనం
- హన్మకొండలాని 1000 స్తంభాల గుడి ఎవరి పొషణలో నిర్మితమైంది.....రుద్రదేవుడు
- రుద్రమదేవి పాలనాకాలంలో ఆంధ్ర దేశాన్ని పాలించిన విదేశీ యాత్రికుడు.....మార్కోపోలో
- “ ప్రతాపరుద్ర యశోభూషణము ” ను రచించినది.....విద్యానాధుడు
- రెడ్డి రాజుల కాలంలో ప్రజాభిమానం పొందిన మతం ఏది.....వీరశైవం
- “ సంగీత చింతామణి ” కర్త .....పెదకోమటి వేమారెడ్డి
- “ మేరుక ” అనేది దేని మీద పన్ను..... మాగాణి భూములు
- సముద్ర వ్యాపారాన్ని గురించి విస్తృతమైన సమాచారాన్నిచ్చే రెడ్డి రాజుల కాలనాటి కావ్యం ఏది..... “హరవిలాసం ”
- ఇక్ష్వాకుల స్వతఃసిద్ధంగా తెలుగు వారేనని వాదించినది ఎవరు.....కాల్డెవెల్
- గౌతమీ బాలశ్రీకి చెందిన నాసిక్ శాసనం ఎవరి పాలనా కాలంలో వేయించినది... వాసిష్ఠీపుత్ర పులోమావి
- 10,000 మంది ముస్లిం ధనుర్దానులను తన సైన్యంలో చేర్చుకోవడం ద్వారా సైనిక సంపత్తిని కృషి జరిపిన విజయనగర పాలకుడు .....రెండవ దేవరాయలు
- రెండవ దేవరాయలు ఆస్థానాన్ని సదర్శించిన పర్షియా రాయబారి.....అబ్దుల్ రజాక్
- శాలంకాయన అనే పదానికి అర్థం.....నంది
- “ ఫర్గాటెన్ ఎంపైర్ ” అనే గ్రంథాన్ని రచించినది.....రాబర్ట్ సూవెల్

- “ సారంగధరుని సంగీత రత్నాకరం ” అనే గ్రంథానికి సంగీత సుధాకరం అనే పేరుతో వ్యాఖ్యానం రాసినది ఎవరు
రెండవ సింగభూపాలుడు
- వాగ్గేయకారుడు, అన్నమయ్య ఎవరికి సమకాలికుడు.....సాళువ నరసింహరాయలు
- “ వీరభద్ర విజయము ” ను రచించినది ఎవరు.....పోతన
- “ ఆంధ్రసురత్రాణ ” అనేది ఎవరి సుప్రసిద్ధబిరుదు.... కాపయ నాయకుడు
- శ్రీశైలంలోని వీరశివృ మంటపాన్ని నిర్మించినదెవరు?.....అనవేముడు
- కోహినురు వజ్రాన్ని ఏ గనుల్లో కనుగొన్నారు.....కొల్లూరు
- రెండవ దేవరాయల కాలంలో దక్షిణ భారతదేశాన్ని సందర్శించిన ఇటలీ యాత్రికుడు.....నికోలో కాంపే
- “ జలకరండయ ” నే సంగీత వాద్య పరికరాన్ని ప్రస్తావించిన కాకతీయ శాసనం....ధర్మసాగర శాసనం
- క్రీడభిరామాన్ని బట్టి ఓరుగల్లు పట్టణం “ నటులకు ” నిలయమని తెలుస్తుంది
- హైదరాబాద్ రాష్ట్ర నిర్మాత ..... చిన్ ఖిలీచ్ ఖాన్
- హైదరాబాద్ పాలకుడైన నిజాం ఆలీకి, బ్రిటిష్ వారికి మధ్య పొరపొచ్చాలు కలిగించిన ప్రాంతం.....ఉత్తర సర్కారులు
- “ మొతుర్ఖా ” అనేది దేనిని సూచిస్తుంది.....మగ్గలపై పన్ను
- “ వహాబీ ” ఉద్యమం ఎలాంటిదంటే....బ్రిటిష్లకు వ్యతిరేకం
- రాయలసీమలోని పాశెగాండ్రను అణచినది.....థామస్ మన్రో
- ఆంధ్రలో విద్యాభివృద్ధికి గణనియమైన సేవ చేసినది ఎవరు....క్రిష్టియన్ మిషనరీలు
- రంపా విప్లవం చెలరేగిన సం॥....1879
- దత్తమండల ప్రాంతానికి కార్యక్షేత్రమైన పట్టణం.....అనంతపురం
- తెలుగు సాహిత్యంలో వీరేశలింగం రచించిన తొలి తెలుగు నవల...రాజశేఖర చరిత్రం
- క్రీ॥శ॥ 1843 లో మచిలీపట్నం లో ఒక పాఠశాలను నెలకొల్పింది ఎవరు.....రెవరెండ్ నోబెల్
- హైదరాబాద్ నిజాం కళాశాలను ఏ సం॥ లో స్థాపించారు....1887
- బళ్లారి నుండి ప్రచురితమైన తొలి తెలుగు పత్రిక.....సత్యదూత
- పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం ఎప్పుడు జరిగింది.....1956
- ఆంధ్రలో బిపిన్ చంద్రపాల్ పర్యటనను నిర్వహించినది..... ముటూర్ని కృష్ణారావు
- ఆంధ్ర రైతాంగ, వ్యవసాయ ఉద్యమాలకు నాయకత్వం వహించినది.....ఎన్.జి. రంగ

- మచిలీపట్నంలో జాతీయ కళాశాలను ఎప్పుడు నెలకొల్పారు.....1910
- దత్త మండలాల్లో మధ్యపాన వ్యతిరేక, స్వదేశి ఉద్యమాలను నడిపినవారు.....కల్లూరు సుబ్బారావు
- “ స్వరాజ్య ” అనే ఆంగ్ల దినపత్రికను ప్రారంభించినది.....టంగుటూరి ప్రకాశం
- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం తొలి వైస్ ఛాన్సలర్.....సి.ఆర్.రెడ్డి
- మాగ్జిస్ గోర్కి రచించిన “ మదర్ ” తెలుగులో అనువదించినది....కె. లింగరాజు
- భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షత వహించిన తొలి తెలుగు వారు....పి.ఆనందాచార్యులు
- నిజాం ఆంధ్ర మహాసభ తొలి సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించినది.....సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
- శ్రీకృష్ణరాయాంధ్ర భాషా నిలయం ఏ సంవత్సరంలో నెలకొల్పబడింది.....1901
- హైదరాబాద్ రాష్ట్రానికి ఎన్నికైన తొలి ముఖ్యమంత్రి.....డి. రామకృష్ణారావు
- రజాకార్ల నాయకుడెవరు.....కాశీం రజ్వీ
- మద్రాసు రాష్ట్రంలో జస్టిస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో తొలి ముఖ్యమంత్రి.....సుబ్బారాయలు రెడ్డియార్
- ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ సర్కిల్ ప్రథమ అధ్యక్షుడు.....న్యాపతి సుబ్బారావు
- ఆంధ్రరాష్ట్రంలో తొలి ఉపముఖ్యమంత్రి.....డా॥ఎన్. సంజీవరెడ్డి
- భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ చరిత్రను రచించినవారు.....డా॥పట్టాభి సీతారామయ్య
- “ ఆంధ్ర ప్రకాశిక ” పత్రికా సంపాదకుడు..... ఎ.సి. పార్థసారథినాయుడు
- 1937లో మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ ముఖ్యమంత్రి.....సి.రాజగోపాలచారి
- దత్తమండలాలకు రాయలసీమ అని నామకరణం చేసినది.....గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు
- “ సమస్త గాంధర్వ విద్యాకోవిద ” చెల్లవ ఎవరి ఆస్థాన గాయని.....చాళుక్య భీముడు
- ఆంధ్రరాష్ట్రం రాజధాని.....కర్నూలు
- వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం ఏ సం॥ స్థాపించబడింది.....1954
- శ్రీబాగ్ ఒప్పందం ఏ సం॥ జరిగింది.....1937
- ఆంధ్రప్రదేశ్ తొలి గవర్నర్..... సి.ఎం.త్రివేది
- రయ్యత్ అనే ఉర్దూ దినపత్రిక సంపాదకుడు.....ఎం.నర్సింగరావు
- సైమన్ గో బాక్ ఆందోళన తర్వాత టంగుటూరి ప్రకాశం “ ఆంధ్ర కేసరి ” గా పిలవబడ్డాడు
- “మా కొద్దు ఈ తెల్ల దొరతనము” అనే పాటను రచించినవారు.....గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణ

- హన్మకొండ నుంచి రాజదానిని ఓరుగల్లుకు మార్చిన కాకతీయరాజు?... గణపతిదేవ
- విజయనగర సామ్రాజ్యము యొక్క అవశేషాలను ఎక్కడ చూడవచ్చును....హంపి
- గౌతమీ బాలశ్రీ తన నాసిక్ శాసనాన్ని ఎవరి పాలనా కాలంలో వేయించింది.....వాసిష్టిపుత్ర పులోమావి
- “ కవి వత్సలుడు ” అనే బిరుదు ధరించిన రాజు... హాల శాతవాహనుడు
- వృషభదత్తుని నాసిక్ శాసనాన్ని అనుసరించి శాతవాహనుల కాలంలో వడ్డీరేటు ఎంత ఉండేదని తేలుస్తుంది...

12శాతం

- ‘ మ్యాకదోని ’ శాసనంలో పేర్కొనబడిన ‘ గుల్మిక అనే పదానికి అర్థం.... గ్రామ పెద్ద
- “ సమయసారం ” అనే గ్రంథాన్ని రచించిన జైన తాత్వికుడు....కొండకుందనాచార్యుడు
- అస్మక రాజైన శాతకర్ణి చేతిలో కళింగ ప్రభువు ఖారవేలుడు పరాజితుడైనట్లు తెలిపే జాతక సాహిత్యం.ఏది? .

చుక్క - కళింగ జాతక

- శిష్యుల మస్తిష్కంలో ధార్మిక చింతనను ప్రేరేపించడం గురువుల ధర్మంగా అశోకుడు తెల్పిన శాసనం ఎక్కడ దొరికింది ?..... ఎర్రగుడి
- ఎవరి పరిపాలనా కాలంలో ఇక్ష్వాకు రాజ్యంలో బౌద్ధ మతం గొప్ప పోషణను పొందింది....వీరపురుషదత్తుడు
- బౌద్ధ వాఙ్మయంలో సిద్ధార్థక చైత్యంగా పేర్కొనబడిన చైత్యం ఒకప్పుడు ఇక్కడ ఉండినదిగా గుర్తించబడినది...

గుడివాడ

- నరేంద్ర మృగేశ్వరాలయాలు అనే పేరుతో 108 శివాలయాలు నిర్మించిన చాళుక్య రాజు.... విజయాదిత్యుడు2
- బెజవాడ వలె ‘కందుకూరు’ను అభివృద్ధి పరిచినట్లు చెప్పబడిన రాజు.....విజయాదిత్యుడు3
- నెల్లూరు జిల్లాలోని ఖైరవకొండ దీనికి కేంద్రంగా ఉండినది... శైవ మతం
- నవబ్రహ్మ ఆలయం ఎక్కడ ఉంది.....అలంపురి
- రాజరాజ నరేంద్రుని నుండి నవఖండవాడ అగ్రహారాన్ని పొందినవారు.....పావులూరి మల్లన
- శాతవాహన రాజులు తమ వ్యక్తిగత నామాలకు మాతృగోత్ర నామాలను ముందు చేర్చి చెప్పుకునే పద్ధతి ఎవరి కాలంలో ప్రారంభమైంది.....గౌతమిపుత్ర శాతకర్ణి
- గౌతమిపుత్ర శాతకర్ణి సాదించిన సైనిక విజయాలను తేలిపే శాసనం ఎక్కడ ఉంది....నాసిక్
- హంపిలోని రామచంద్రాలయాన్ని జనసామాన్యంలోనికి ఏమని పిలుస్తారు.....హజారా రామాలయం
- సాయన,మాధవుల నాయకత్వంలో వేదాలను వ్యాఖ్యానాలను ఎవరి కాలంలో రాశారు.....హరిహరరాయలు 2
- ఇంగ్లిష్ తూర్పు ఇండియా వర్తక సంఘం మచిలీపట్నంలో ఒక ప్యాక్షరీ స్థాపించింది.అయితే ఆ కంపెనీకి అలా

చేయటానికి అనుమతించినదేవరు.....మహ్మద్ కులీకుతుబ్ షా.

- ' ప్రసిద్ధ విరూపాక్ష ' దేవాలయం ఎక్కడ ఉన్నది....హంపి
- 1857 తిరుగుబాటు సమయంలో రాయలసీమలోని ఒక పట్టణంలో తిరుగుబాటును రేకెత్తించటానికి ప్రయత్నం జరిగింది ఆ పట్టణం....కడప
- నెల్లూరు జిల్లాలో జరిగిన జమీందారీ వ్యతిరేక పోరాటంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించిన వారు ఎవరు?..
వెన్నలకంటి రాఘవయ్య
- హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో 'జిల్లాబందీ' పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిన సం॥...1865
- స్యాన్సాద్ తాత్విక సాంప్రదాయాన్ని ప్రబోధించినది ఎవరు?...కొండకుండనాచార్యుడు
- శాతవాహన తొలి పరిపాలనా స్థాపకుడు....శ్రీముఖుడు
- ఆంగ్లేయులు సెయింట్ జార్జి కోటను ఎక్కడ నిర్మించారు.....మద్రాస్
- ఆచార్య ఎన్.జి.రంగా తొలి కిసాన్ పాఠశాలను ఎక్కడ నెలకొల్పారు.....నిడుబ్రోలు
- ఎవరి ప్రయోజనాలను లక్ష్యంగా ఉంచుకుని జస్టిస్ పార్టీ నెలకొల్పబడింది.....బ్రాహ్మణేతరులు
- శాతవాహనులు ఆంధ్రులని కారనీ,ఆంధ్రులు భృత్యులనీ వాదించిన పండితుడు.....వి.ఎన్. సుక్తాంకర్
- కందుకూరి వీరేశలింగం తొలి వితంతు పునర్వివాహాన్ని ఏ సం॥...జరిపించారు?..... 11-12-1881
- పద్మనాభ యుద్ధం జరిగిన సం॥.....1794
- మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో రైత్వారి విధానాన్ని తొలిసారిగా ఎక్కడ ప్రవేశపెట్టారు.....బారామహల్
- వేమన పద్యాలను సేకరించినవారు.....సి.పి.బ్రౌన్
- రాజమండ్రి పట్టణ నిర్మాత.....అమ్మరాజు
- గణాసప్తశత రచయిత.....హాలుడు
- వందేమాతర ఎద్యమకాలంలో బిపిన్ చంద్రపాల్ ఆంధ్రలోని జాల్గాలను సందర్శించినపుడు ఈయనకు మచిలీపట్నంలో
- బసచేసినప్పుడు అతిథిగా ఉన్నవ్యక్తి.....రామదాస్ నాయుడు
- హైదరాబాద్ లో నిజాం కళాశాలను ఏ సం॥ లో స్థాపించారు.....1887
- ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు హైకోర్టును ఎక్కడ నెలకొల్పారు.....గుంటూరు
- శాతవాహనుల పాలనాకాలంలో నగమ సభలు ఏ పరిపాలనను నిర్వహించేవి.....నగరములు
- హైదరాబాద్ లో జరిగిన చాందారైవ్స్కోమ్ ఆందోళన దేనిని సూచిస్తోంది?..... రాష్ట్రంలో ప్రజాచైతన్య ఆరంభం
- శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్ర భాషా నిలయాన్ని నెలకొల్పిన వాడు?.....కొమరాజు లక్ష్మణరావు

- ఆంధ్రరాష్ట్రానికి చివరి మఖ్యమంత్రి ఎవరు?..... బెజవాడ గోపాలరెడ్డి
- గాజుల లక్ష్మీ నరసుశెట్టి ఏ పత్రికకు సంపాదకుడు?.....క్రిసెంట్
- రాజమండ్రిలో తొలి ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల స్థాపించిన సం॥..... 1877
- ఆంధ్రోద్యమాన్ని గురించి చర్చించడానికి ఆంధ్ర మహాసభ తొలి సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?.....బాపట్ల
- కందుకూరి వీరేశలింగం ఏపత్రికకు సంపాదకుడు.....సంజీవిని
- ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం తొలి ఉపకులపతి?.....సి.ఆర్.రెడ్డి
- ఆంధ్రావనిలో వందేమాతర ఉద్యమంలో.....
గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, రామచంద్రరావు, గునేశ్వరరావు పాల్గొన్నారు.
- గాథాసప్తశతి గ్రంథకర్త .....హోలుడు
- ఆంధ్ర శాతవాహన రాజధాని.....ధాన్యకటకం
- మౌర్యుల పరిపాలన నుండి ఆంధ్రులు ఎవరి ఆధీనంలో స్వాతంత్ర్యం సాధించారు?.....శాతవాహనులు
- ఆంధ్రుల గురించి తన గ్రంథంలో ప్రస్తావించిన గ్రీకు రాయబారి?....మెగస్తనీస్
- కపోతరేశ్వరాలయం ఎక్కడ ఉంది?.....చేజర్ల
- ఆంధ్రుల ప్రాంతాన్నిపరిపాలించిన తొలి మహిళ.....రుద్రాంబ
- ముస్లింలు ఏ రాజులు కాలంలో దండయాత్రలు చేశారు?.....కాకతీయులు
- క్రీడాభిరామం ఒక?.....కావ్యం
- శ్రీకృష్ణదేవరాయలను ఎందుకు స్మరించుకుంటాము?.....సారస్వత పోషణ
- విజయనగర కులదైవం.....వీరూపాక్షుడు
- ఆంధ్రరాష్ట్రానికి తొలి మఖ్యమంత్రి ఎవరు?..... టంగుటూరి ప్రకాశం
- తెలుగులో తొలి నవల రాజశేఖర చరిత్ర..రచయిత..... కందుకూరి వీరేశలింగం
- ఆంధ్ర కేసరి పేరుతో ఎవరిని పిలుస్తారు?.. .....టంగుటూరి ప్రకాశం
- ఆంధ్రమహిళ సభ ఏర్పాటుకు కృషిచేసిన మహిళ.....దుర్గాభాయి దేశ్ముఖ్
- బొబ్బిలి యుద్ధంలో పాల్గొన్న ఫ్రెంచి సేనాని?.....బుస్సీ
- 1930లో తొలి నైజాం ఆంధ్రమహాసభ ఎక్కడ జరిగింది?.....జోగిపేట్
- దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య నడిపిన ఉద్యమం.....చీరాల-పేరాల

- ఉప్పు సత్యాగ్రహం కాలంలో డిక్టేటర్ గా వ్యవహరించినది?.....కొండా వెంకటప్పయ్య
- ఇంగ్లీష్ ఈస్టిండియా కంపెనీ, నిజాంల మధ్య సైన్యాసహకార పద్ధతి ఒప్పందం జరిగిన సం॥ ?.... 1800
- బాలశ్రీ జారీ చేసిన శాసనం?.....నాసిక్
- శాతవాహనులు నౌకా వర్తకము చేసినారని ఆధారం.....పులోమావి, యజ్ఞశ్రీ ఓడ గుర్తుగల నాణేలు
- కాకతీయుల కాలంలో మోటూపల్లి సందర్శించిన ఇటలీ దేశయాత్రికుడు?..... మార్కోపోలో
- ప్రతాపరుద్ర యశోభూషణం అనే గ్రంథ కర్త?.....విద్యానాథుడు
- విలాస శాసనం జారీ చేసిన వ్యక్తి ?.....మనునూరిప్రోలయ నాయకుడు
- జాయాప నాయకుడు రించిన గ్రంథం?.....నృత్యరత్నావళి
- 2వ ప్రతాపరుద్రుని ఓడించి బందీగా తీసుకు వెళ్లిన వ్యక్తి.....ఉలుగ్ఖాన్
- పొలంపేటలో రామప్ప దేవాలయ నిర్మాత?.....రేచర్ల రుద్రుడు
- విజయనగర సామ్రాజ్యము స్థాపించబడిన సం॥.....1336
- గంగాదేవి మధుర విజయములో వర్ణించిన మధుర సాల్తాను పై దండయాత్ర జరిపిన వ్యక్తి?
కుమార కంపన
- శ్రీనాథుడు ఏ రెడ్డి రాజు కొలువులో విద్యాధికారిగా పనిచేసెను?.....పెదకోమటి వేమారెడ్డి
- తన సింహాసనం ముందు 'కొరాను' ఉంచిన విజయనగర రాజు?.....1వ దేవరాయ
- ఉదయగిరి కోట పట్టుకున్న తర్వాత కృష్ణదేవరాయలకు ముందు విజయనగర రాజు?.....వీర నరసంపా
- క్రీ.శ. 1520 లో కృష్ణదేవరాయలు చేసిన గొప్ప యుద్ధం.....రాయచూరు
- అచ్యుతరాయలు పరిపాలనా కాలంలో విజయనగరంన్ని సందర్శించిన విదేశయాత్రికుడు ?.....నూసిజ్
- కృష్ణదేవరాయలు హంపిలో నిర్మించిన సుప్రసిద్ధదేవాలయం?? హజారరామ
- రక్షణ తంగడి (తల్లికోట -1565) యుద్ధకాలం నాటికి న్యాయత గల విజయనగర రాజు?.....సదాశివరాయలు
- పెనుగొండ విరూపణ్ణ వీరభద్రేశ్వరస్వామి దేవాలయమును నిర్మించిన ప్రదేశం?.....లేపాక్షి
- 'వివేకవర్దని' అను పత్రికను నడపినవారు?.....కందుకూరి విరేశలింగం
- విజ్ఞాన చంద్రిక మండలిని స్థాపించిన వారెవరు?.....కె.వి. లక్ష్మణరావు
- 1891లో సాంఘిక శుద్ధి సంఘాన్ని స్థాపించినవారు? .....రఘుపతి వెంకటరత్నం
- కలెక్టరు ఉద్యోగము ఉత్తర సర్కారులో ఏ సం॥ ప్రవేశపెట్టారు?.....1802

- కృష్ణాపత్రిక సంపాదకుడు?..... ముట్నూరి కృష్ణారావు
- ఏ సంఘటనలో టి. ప్రకాశం 'ఆంధ్రకేశరి' అనే బిరుదు పొందారు?..... సైమన్ కమిషన్
- అల్లూరి సీతారామరాజు దాడికి గురైన తొలి పోలీసు స్టేషన్..... చింతపల్లి
- 1907లో బిపిన్ చంద్రపాల్ పర్యటనను ఆంధ్రదేశంలో ఏర్పాటు చేసినది ఎవరు?..... ముట్నూరి కృష్ణారావు
- రామదండు కు సంబంధం గల ఉద్యమం?..... చీరాల పేరాల ఉద్యమం
- 'కాంగ్రెస్' అనే వాచపత్రిక ఎవరి సంపాదకత్వాన వెలువడేది?..... మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య
- ప్రత్యేక ఆంధ్రాప్రభం కోసం పొట్టిశ్రీరాములుగారు స్వర్ణస్తులైన తేదీ?..... 15.12.1952
- 'ముత్యాల సరాలు' రచించినది ఎవరు?..... గురజాడ అప్పారావు
- తెలంగాణా సాయుధ పోరాట కాలం ?..... 1946-51
- భారవేలునికి సమకాలీకుడైన శాతవాహన రాజు?..... శాతకర్ణి-1
- నాసిక్ శసనం ఎవరి విజయములు గూర్చి తెలుపును?..... గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి
- గణపతి దేవుని వారసత్వమున వచ్చిన వారు?.. ..... రుద్రమదేవి
- హన్మకొండ నుండి వరంగల్ కు రాజధానిని మార్చిన వారు?..... గణపతి దేవుడు
- రుద్రమదేవుని ఓడించిన యాదవరాజు?..... జైతుగి
- కాకతీయ రాజ్యం పతనమైన సం॥..... 1323
- బసవపురాణం వ్రాసినది?..... పాల్కురికి సోమనాధుడు
- మధురా విజయం వ్రాసినది?..... గంగాంబ
- సాళువ వంశస్థాపకుడు?..... సాళువమంగు
- అహోబిలం ఉన్న జిల్లా?..... కర్నూలు
- ముస్లింలను సైన్యంలోకి తీసుకున్న తొలి విజయనగర రాజు?..... 2వ దేవరాయలు
- కృష్ణదేవరాయలు ఓడించిన గణపతి రాజు?..... ప్రతాపరుద్రుడు
- 17శతాబ్దంలో ప్రాముఖ్యత పొందిన ఓడరేవు?..... మచిలీపట్నం
- రాయలసీమ జమిందారులను అణచినవారు?..... మన్రో
- పోలీసు చర్య జరిగిన సం॥..... 1948
- పెదనందిపాడు ఉద్యమనాయకుడు? ..... పర్యతనేని వీరయ్య చౌదరి

- రంప తిరుగుబాటు (1922-24)కు నాయకత్వం వహించింది ఎవరు?.....అల్లూరి సీతారామరాజు
- ప్రతివాద భయంకారాచారి?.....కాకినాడ బాంబుకేసు
- ఆంధ్రపితామహాడు?..... మాడపాటి హనుమంతరావు
- తెలుగు-ఇంగ్లీషు నిఘంటువు రూపొందించినది?.....బ్రౌన్
- వీర తెలంగాణ గ్రంథం వ్రాసినది?.....రావి నారాయణరెడ్డి
- గ్రంథాలయ ఉద్యమ నాయకుడు?..... కొమ్మరాజు లక్ష్మణరావు
- భాషా రాష్ట్రల సంఘానికి అధ్యక్షుడు?.....ఫజల్ అలీ
- దక్కను వ్యవహారములలో విజయం సాధించిన వారు?..... బుస్సీ
- బిటీష్ ప్రభుత్వ మెప్పును పొందిన వారు?.....చందూలాల్
- నిజాం నుండి రాయలసీమను ఆంగ్లేయులు పొందిన విధానం?.....సైన్యసహకార పద్ధతి
- గోదావరి ఆనకట్ట నిర్మాత?..... సర్ ఆర్థర్ కాటన్
- రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైల్ కట్టిన సం॥1859
- నీతిచంద్రిక వ్రాసినది?.....చిన్నయసూరి
- కన్యాశుల్కము వ్రాసినది?.....గురజాడ అప్పారావు
- బిపిన్ చంద్రపాల్ ఆంధ్రలో పర్యటించిన సం॥ 1907
- పన్నుల సహాయ నిరాకరణ ప్రాంతం?..... పెదనందిపాడు
- క్విట్ ఇండియా ఉద్యమంలో 'తానాలి' రైల్వేస్టేషన్ తగలబెట్టబడింది
- హైదరాబాద్ స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొన్న వ్యక్తి?..... ముట్నూరి కృష్ణారావు
- చీరాల-పేరాల ఉద్యమం నిర్వాహించిన వ్యక్తి?..... దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య
- శాతవాహనుల రాజధాని?.....పైలాన్
- నాగర్జునుని వాదము?..... మాద్యవిక, శూన్యవాదం
- శాతవాహనుల పశ్చిమప్రాంతరేవు?..... సొపార
- తూర్పు తీరములో రోమనుల వర్తక స్థావరం?..... అరికమేడు
- 1000 స్తంభాల గుడి కట్టించినది?..... ప్రతాపరుద్రుడు-1
- గణపతిదేవుని మత గురువు?.....విశ్వేశ్వర శంభు

- కాకతీయల ముఖ్య ఎగుమతి.....వస్త్రములు
- క్రీడభిరామం.....కావ్యం
- రాజనితిని గూర్చి వివరించినది.....రాయవాచకం
- విఠలాయమును కట్టించినది.....శ్రాధ దేవరాయలు
- బహమనీ విజయనగరముల మధ్య పోరుకు కారణం..... రాయచూర్ దోఆబ్
- కృష్ణదేవరాయల కాలములో విదేశీయాత్రికుడు.....డామింగోపేస్
- విజయనగర చిత్రకళ..... లేపాక్షి
- 1960-62 మధ్య ముఖ్యమంత్రి.....ఎన్.సంజీవయ్య
- తళ్ళికోట యుద్ధము తర్వాత విజయనగర రాజధాని..... పెనుకొండ
- ఆంధ్రప్రదేశ్ తొలి ఉప ముఖ్యమంత్రి.....కె.వి. రంగారెడ్డి
- “విశాలాంధ్ర” పిలుపు ఇచ్చినది.....కమ్యూనిస్టు పార్టీ
- విజయనగర కోట ఏ నది తీరాన ఉంది.....తుంగభద్ర
- తెలుగులో మహాభారత రచన ఆరంభించినది ఎవరు.....వంపన
- భారతదేశంలోని ఏ రాష్ట్రం ఉర్దూను రెండవ అధికార భాషగా గుర్తించింది..... ఆంధ్రప్రదేశ్
- హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ ప్రారంభించిన సం॥.....1938
- 1000 స్తంభాల గుడి కట్టించిన సం॥.....1163
- నాగార్జున కొండ ఏ జిల్లాలో ఉన్నది.....గుంటూరు
- నిజాం పాలన ప్రారంభమైన సం॥.....క్రీ.శ.1724
- పోలీస్ చర్యకు నాయకత్వం వహించినది..... మేజర్ జనరల్ డ్రూస్
- గోలకొండ ప్రతిక స్థాపకుడు...సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
- ఆంధ్ర లో స్వాతంత్రోద్యమ కాలంలో ఆంధ్ర మహాసభ ఎవరి ఆలోచనల్లో ఆవిర్భవించింది....కొండా వెంకటప్పయ్య
- 1954 గుంటూరులో ఏర్పరిచిన ఆంధ్ర హైకోర్టు ప్రధమ ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఎవరు....కోకా సుబ్బారావు.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఫ్రెంచ్ స్థావరం.....భీమునిపట్నం
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఇంద్ర కీలాద్రి పర్వతం ఎక్కడ ఉంది....విజయవాడ
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బౌద్ధ క్షేత్రం కానిది.....ఓంగోలు

- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విజయనగర శిల్పరీతిలో నిర్మించబడిన దేదిప్యమానంగా వెలుగొందే వీరభద్రస్వామి దేవాలయ
- సముదాయం ఏ యాత్రస్థలములో ఉంది...**లేపాక్షి**
- శాతవాహనుల రాజధాని....**ధాన్యకటకం**
- శ్రీనాథకవి ఇతని ఆస్థానంలో ఉండేవాడు... **పెదకోమటి వేమారెడ్డి**
- నన్నయ ఈ రాజు ఆస్థానకవి... **రాజరాజనరేంద్రుడు**
- విజయనగర రాజ్యానికి ప్రప్రథమ రాజు....**హరిహరరాయలు**
- రాక్షసతంగడి యుద్ధం ఈ సం॥ జరిగింది.....**1565**
- అష్టదిగ్గజములు ఏ రాజు ఆస్థానం లో ఉండేవారు...**కృష్ణదేవరాయలు**
- తీరాంధ్ర ప్రదేశ్ లో తొలి ఐరోపా వర్తక కేంద్రాన్ని స్థాపించిన విదేశీయులు.....**డచ్ వారు**
- వితంతు పునర్వివాహమును ప్రోత్సహించిన సంఘసంస్కర్త....**కందుకూరి వీరేశలింగం**
- మహాప్రస్థాన గ్రంథకర్త...**శ్రీశ్రీ**
- ఆంధ్రరాష్ట్రం అవతరించిన సం॥.....**1953**
- నిజాం ఉల్ ముల్క్ ఏ సం॥ హైదరాబాద్ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేశాడు....**1724**
- ద్రావిడులు ప్రధాన భాష.....**తెలుగు**
- బాణభట్టుడు ఎవరి ఆస్థానం లో ఉండేవారు.... **హర్షవర్ధనుడు**
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఇక్ష్వాకుల వంశాన్ని స్థాపించిన వారెవరు....**వాసిష్ఠీపుత్ర శాంతమూల.**
- రామప్ప దేవాలయం ఏ రాజుల కాలంలో నిర్మించబడింది.....**కాకతీయులు**
- ఆంధ్రుల చరిత్ర, సంస్కృతి రచయిత ఎవరు..... **సురవరం ప్రతాపరెడ్డి**
- చార్మినార్ ఎత్తు ఎంత..... **186 అడుగులు**
- హైదరాబాద్ లోని చార్మినార్ ఏ సం॥ నిర్మించబడినది.....**1591**
- హైదరాబాద్ రాష్ట్రానికి నిజామ్ పాలన నుండి విముక్తి ఏ సం॥ కలిగింది.....**1948**
- కాకతీయుల సంస్కృతి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఏ ప్రాంతంలో కనిపిస్తుంది.....**వరంగల్**
- రుద్రేశ్వర దేవాలయం ఎక్కడ ఉంది..... **హన్మకొండ**
- తెలుగు సాహిత్యంలో ఎంకి పాటల సృష్టికర్త..... **నందూరి సుబ్బారావు**
- ఆంధ్రలో సూర్యదేవాలయం ఎక్కడ ఉంది.....**అరసవిల్లి**

- “ అనుమర్చుని జీవిత ” యాత్ర అన్న పుస్తకాన్ని రచించిన రచయిత.....గోపీచంద్
- భద్రాచల రామదాసు అసలు పేరేమి?.....కంచర్ల గోపన్న
- పంచరత్న కీర్తనలను రచించినది?.....త్యాగరాజు
- ఆంధ్రదేశాన్ని పాలించిన శాతవాహన రాజులు ఏ కులస్థులు?.... బ్రాహ్మణులు
- అచ్యుతరాయల పాలనా కాలంలో విజయనగరాన్ని సందర్శించిన 2వ పోర్చుగీసు యాత్రికుడు ఎవరు?
నికొలోడై కొంటి
- విజయనగర సామ్రాజ్యమును గూర్చి గొప్పగా పొగడిన యాత్రికుడు ఎవరు?..... నికొలో డై కొంటి
- ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీని ఏ రాజు మద్రాస్ కు ఇచ్చాడు?.....చంద్రగిరి రాజు
- అల్లూరి సీతారామరాజు ఏ తెగకి చెందినవాడు? .....కొండ
- ‘నీతి శాస్త్రం’ రచించిన వారు?..... రుద్రదేవ
- ఆంధ్రుల సంస్కృతి, నాగరికతలకు అంతిమంగా రూపంకల్పించిన రాజ్యవంశం?.....కాకతీయులు
- కాకతీయులును ఓడించిన తొలి సుల్తాను?..... అల్లి ఉద్దీన్ ఖిల్జీ
- ముల్కీ నియమ ఉద్యమం ఎవరి కాలంలో జరిగినది?.....మీర్ మహబుబ్ అలీఖాన్
- ఆంధ్ర పునరుజ్జీవ ఉద్యమం పితామహుడు ఎవరు?.....కందుకూరి వీరేశలింగం
- తెలుగు భాష దేనికి చెందినది?..... ద్రావడ భాషల కుటుంబం
- హైదరాబాద్ లో జరుగు ప్రఖ్యాత మహంకాళి బోనాల ఉత్సవాలు జుగుగుతున్నవి ఎప్పుడి నుండి అనగా?...
కులీ కుతుబ్ షా నవాబ్ కాలం నుండి
- ‘ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల’ స్థాపకుడు?.....హనుమంతరావు
- బ్రిటిష్ న్యాయస్థానాలను బహిష్కరించిన తొలి న్యాయవాది?.....న్యాయపతి సుబ్బారావు
- ఇక్బాళుల శాసనాలపై పేకొనబడిన లిపి ఏ భాషకు చెందినది?.....ప్రాకృతం.
- 19 వ శతాబ్దం 3వ భాగం నందు జరిగిన ఒకే ఒక తిరుగుబాటు?.....కోరుకొండ సుబ్బారెడ్డి యొక్క తిరుగుబాటు
- భాషా ప్రాతిపదికగ ఏర్పడిన ప్రథమ రాష్ట్రం?..... ఆంధ్రప్రదేశ్
- అల్లూరి సీతారామరాజు నాయకత్వం వహించిన తెగ పేరు?.....కోయలు
- చిత్రరథ స్వామిని పూజించిన వారు?.....శాలంకాయనులు
- బసవేశ్వరుడు ఏ మతానికి చెందిన వాడు?.....వీరశైవం

- వాందరి అభిప్రమంలో ఒంటిమిట్ట ఎవరి జన్మస్థలం?.....పోతన కవి
- బయ్యారం చెరువు శాసనం ఎవరిది?.....కాకతీయులు
- బహమనీ రాజ్యం యొక్క ప్రథమ రాజధాని ఏది?..... గుల్బర్గా
- విజయనగర రాజ్యాన్ని సందర్శించిన ప్రఖ్యాత విదేశీయుడు ?.....అబ్దుల్ రజాక్
- నిజాం ఉల్ ముల్క్ అసఫజా-1 చనిపోయిన సం॥.....1748
- సాలర్జంగ్-1 ఎవరు?... హైదరాబాద్ ప్రధాన మంత్రి
- వేమూరి గగ్గయ్య గొప్ప తెలుగు...రంగస్థల, చలనచిత్ర నటుడు
- పి.టి.రెడ్డి ప్రముఖ..... చిత్రకారుడు
- అభినవ దర్పణం రాసినది....నందికేశ్వరుడు
- తూర్పు చాళుక్యులు స్థాపించిన నగరం.....రాజమండ్రి.
- కవి సార్వభౌమ శ్రీనాథుని పోషించిన వారు.... పెదకోమటి వేమారెడ్డి
- నిజామ్ ఉల్ ముల్క్ స్థాపించిన వంశం.....అసఫ్ జాహీ వంశం.
- ఆంధ్రస్వాతంత్ర్యోద్యమకారులలో ఎడిన్ బరో విశ్వ విద్యాలయం నుండి పట్టా పొందినవారు.....దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణ
- ప్రజ్ఞాపారమిత ను రచించినది....నాగార్జునుడు
- గుణాధ్యుని గ్రంథం...బృహత్ కథా మంజరి
- ప్రాచీన కాలంలో నెల్లూరు ప్రాంతమును ఏమని పిలిచేవారు...పాకనాడు
- వరంగల్లు కోటలోని స్వయంభూ ఆలయానికి పునాది వేసినవారు .....1వ ప్రతాపరుద్రుడు
- ప్రజాదరణ పొందిన తెలుగు గ్రంథం సుమతీ శతకాన్ని రచించినది....సిద్ధప్ప
- హుసేన్ సాగర్ నిర్మించినదెవరు... ఇబ్రహీం కుతుబ్ షా.
- తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో జరిగిన చందూర్తి యుద్ధం ఎవరిని పాలద్రోలించింది.....ఫ్రెంచ్
- ఆంధ్ర ప్రాంతంలో తొలి వ్యాపార కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసిన విదేశీయులు.....డచ్
- ఆంధ్ర రాజ్యంలో ఏ పట్టణాన్ని గొప్ప మార్కెట్టుగా పోలమి వర్ణించాడు? మైసోలియా (మచిలీపట్నం)
- ఏ జిల్లాలో మూసీ నది ఆవిర్భవించింది?...రంగారెడ్డి
- ఏ సం॥ లో ఎ.పి. ఏర్పాటైంది?.1956
- ఎ.పి ఆవతరణకు ఆధారమైన ఒప్పందం ఏది?...సజ్జనుల ఒప్పందం

- భారత ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ మీద పోలీస్ చర్య ఎప్పుడు ప్రారంభించినది?...13-9-1948
- టి.ప్రకాశం హైదరాబాద్ లో మరణించిన రోజు?.20.05.1957
- ఏ రోజున ఎన్.టి.రామారావు 10 వ మఖ్యమంత్రిగా తొలి సారిగా అయ్యారు?...09.01.1983
- ఏ రోజున హైదరాబాద్ లో కమ్యూనిస్టు పార్టీని నిషేధించారు?...3.12.1946
- హరిజన అభ్యున్నతి కృషి మీద మహాత్మాగాంధీ హైదరాబాద్ లో ఏ రోజున సందర్శించారు?...9.3.1934
- మద్రాస్ ప్రభుత్వంలో 1938లో రెవెన్యూ మంత్రిగా పదవిని ఎవరు చేపట్టారు? టి. ప్రకాశం
- తెలంగాణాలో తొలి గ్రంథాలయం ఏ సం॥ స్థాపించబడింది?.1901
- అష్టాదశ శక్తి పీఠాల్లో ఒకటైన 'మహంకాళీ' గుడి?...ఉజ్జయిని
- ఆంధ్రలో రోమన్ నాణెములు దొరికిన ప్రదేశం?...భట్టిప్రోలు
- భద్రాచల రామదాసు అసలు పేరు?...కంచర్ల గోపన్న
- వేములవాడలో ఉన్న శ్రీ రాజరాజేశ్వర స్వామి దేవాలయం ఉన్న జిల్లా?...కరీంనగర్
- మక్కా మసీద్ ని పునాదివేసింది? ఇబ్రహీం కుతుబ్
- ఏయుద్ధంలో తాండ్రపాపారాయుడు ప్రాముఖ్యం పొందాడు?...బొబ్బిలి యుద్ధం
- పంచారామాల్లో ఒకటైన క్షీరారామం ఎక్కడ ఉంది?...పాలకొల్లు
- తూర్పుచాళుక్యుల్లో ఆఖరి రాజు?.విజయాదిత్య-7
- ఇండియాలో తొలి ఐలండ్ మ్యూజియం' ఎక్కడ ఉంది?...నాగర్జున కొండ
- బాసరలో ఉన్న దేవాలయం? జగన్నాథ
- శ్రీకృష్ణదేవరాయులు రచించిన ప్రముఖగ్రంథం?...ఆముక్త మాల్యద
- విజయనగర సామ్రాజ్య స్థాపకులు? హరిహర-1, బుక్కరాయలు
- 1611 జనవరిలో ఇంగ్లీష్ కంపెనీ నౌక ' గ్లోబ్' ఎక్కడికి చేరింది? మచిలీపట్నం
- కొండవీటి రెడ్డి రాజుల పాలనా కాలం?.1325-1345
- శాతవాహన వంశపు తొలి పాలకుడు + మూల పురుషుడు ఎవరు?? శ్రీముఖుడు
- ఖురాన్ తన సింహాసనం వద్ద పెట్టుకున్న విజయనగర రాజు? 2వ దేవరాయ
- 1904 లో శ్రీ రాజరాజనరేంద్ర ఆంధ్ర భాషా నిలయం ఎక్కడ ఏర్పరచబడినది ? హన్మకొండ
- చాళుక్య వంశస్థాపకుడు?. 1వ పులకేశి

- ఎవరి పాలనా కాలంలో రామప్ప మరియు పిల్లలమర్రి దేవాలయము నిర్మించబడ్డాయి? కాకతీయులు
- విజయనగర తొలి పాలకుడు? హరిహర-1
- విజయనగరం సామ్రాజ్య ప్రజలకు పరిచితమైన పంట?. కొబ్బరి
- విజయనగరం ఇంపీరియల్ మండలి అధ్యక్షుడు? ప్రధానమంత్రి
- శాతవాహన రాజ్యంలో '2వ బుద్ధుడు'గా ఎవర్ని అంటారు? ఆచార్య నాగార్జున
- 1969లో తెలంగాణ ఉద్యమ ప్రాతిపదిక....ముల్కీ నిబంధనము
- విజయనగర సామ్రాజ్య నిర్మాతలైన హరిహర మరియు బుక్కరాయల తండ్రి సంగమ అనేవాడు?..కాకతీయ రాజు
- చారిత్రకాలు 'ఆంధ్ర' అను పదమును ఎక్కడ కనుగొనరి, మరియు తొలి సారిగా ఆంధ్రుల గురించి సూచన ఎక్కడ కనిపెట్టిరి?....ఖతరేయ బ్రాహ్మణ
- మూడు అతి సుందరమైన సమూహనృత్యమాల దృశ్యము గోచరించిన చిత్రకళ ఎక్కడ కలదు? అమరావతి
- విజయనగర రాజులు మరియు దకకన్ సాల్తాన్ మధ్య జరిగిన యుద్ధం?...తళ్లికోట యుద్ధం(1565)
- రాయలసీమ యొక్క పాలెగాళ్లు ఉద్యమంను అణచి, రైతావరీ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టినది ఎవరు?..థామస్ మన్రో
- అసఫ్ జాహీ పాలకులను ఎవరికాలం నుంచి నజాములుగా పిలుస్తున్నారు? నిజాం అలీఖాన్
- ఆంధ్రలో తొలి వితంతు వివాహం జరిగిన రోజు?...11.12.1881
- మద్రాసులో కందుకూరి వీరేశలింగం మరణించిన రోజు? 27.5.1919
- 26.5.1913 న తొలి ఆంధ్రమహా సభ ఎక్కడ జరిగింది? బాపట్ల
- 1921 ఏప్రిల్లో అఖిల భారత కాంగ్రెస్ కమిటీ ఎక్కడ జరిగింది? హైదరాబాద్
- 1526లో బహమనీ రాజ్యం విచ్ఛిన్న ఫలితంగా ఎన్ని సుల్తానేట్లు ఏర్పడ్డాయి? 5
- మాదన్న అక్కన్నలు గోల్కొండ వీధుల్లో ఏ సం॥ హత్య చేయబడ్డారు? 1686
- ఈస్టిండియా కంపెనీ ఎద్యోగుల్లో ఎవరు ఆంధ్రాలో ఆరాధ్యులు?...థామస్ మన్రో, ఆర్డర్ కాటన్, ఛార్లెస్ ఫిలిప్ ట్రైన్
- గోదావరీ తీరంలో భీమేశ్వ దేవాలయం నిర్మించిన వారు? చాళుక్య-1
- డక్కన్ ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ ఏర్పాటు చేసిన వారు?. జ.జి. అగార్వల్
- విజయనగరసామ్రాజ్యంన్ని దర్శించిన తొలి యూరోపియన్? నికాలోడాంటీ
- డక్కన్ను పాలించిన తొలి చారిత్రక రాజ వంశం?..శాతవాహనులు
- కాకతీయపాలకులు కాలం? 1000-1323

- రుద్రాంబ (1262–1289)కు ఎంతమంది పిల్లలు?...3 కూతుర్లు
- ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క తొలి మహిళా చారిత్రక పరిశోధకురాలు? దువ్వూరి సుబ్బమ్మ
- 'ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గాంధీజీ' అను పుస్తకం వ్రాసిన వారు ఎవరు? వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య
- కాకతీయ రాజు గణపతిదేవ, దక్షిణ భారత్ ను ఏ సం॥ కాలంలో పాలించెను? క్రీ॥శ॥ 1199–1261
- రాణి రుద్రమ్మదేవి ఎవరి కుమార్తె? గణపతిదేవ
- స్వతంత్ర పోరాటం సమయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కడ 'గాంధీ మందిర్' ను స్థాపించారు? రాజమండ్రి
- హైదరాబాద్ లో ఉస్మాన్ మరియు హిమయత్ సాగర్ కు శిల్పి ఎవరు? ఎమ్.విశ్వేశ్వరయ్య
- తిమ్మరసు ఎవరి దగ్గరా మంత్రిగా పనిచేశారు? కృష్ణదేవరాయలు
- భూదానోద్యమమును ప్రారంభించినవారు? వినోభాభావే
- 'జాతీయ ఆంధ్ర మహాసభ'ను ప్రారంభించినది? మడపాటి హనుమంతరావు
- ఆంధ్ర, తెలంగాణ నాయకుల మధ్య 'పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం' ఢిల్లీలో ఎప్పుడు జరిగింది? 20.2.1956
- 6వ నిజాం మీర్ మహబూబ్ అలీఖాన్ చనిపోయిన సం॥ 1911
- హైదరాబాద్ నగర నిర్మాణం జరిగిన సం॥ 1592
- కన్నడలో " విక్రమార్జున విజయం " అను కావ్యాన్ని రచించిన తెలుగు పండితుడు.... పంపన
- అరికేసరి సముద్రమనే తటాకాన్ని నిర్మించినదెవరు..... 1 ప్రోలరాజు
- రామప్ప ఆలయం ఏ కోవకు చెందినది..... ఏకశిల
- " సంగీత సుధాకరమ్ " అనే సంగీత శాస్త్ర గ్రంథాన్ని రచించినది..... రెండో సింగభూపాలుడు
- . 15వ శతాబ్దిలో రాత కోసం కాగితాన్ని వాడినట్లు చెప్పినది.... శ్రీనాథ పండితులు
- కాకతీయ నాటి సుప్రసిద్ధ ఓడరేవు పట్టణం.... మోటుపల్లి
- తటాక నిర్మాణంలో పాటించాల్సిన నియమ నిబంధనలను తెలియజేసే శాసనం.... పోరుమామిళ్ల శాసనం
- కుమారగిరి రెడ్డి ఆస్థాన నర్తకి..... లకుమాదేవి
- బొబ్బిలి యుద్ధం జరిగిన సం॥ 1757
- నానాసాహెబ్ తిరుగుబాటు స్ఫూర్తితో గోదావరి ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో తిరుగుబాటు ఎవరు చేశారు?..
కోరుకొండ సుబ్బారెడ్డి
- రెవెన్యూ బోర్డు స్థానంలో కలెక్టర్ల పరిపాలనా విధానం అమల్లోకి వచ్చిన సం॥..... 1794

- ధవళేశ్వరం ఆనకట్ట నిర్మించిన సం॥ 1853
- “ హరికథా పితామహాదు ” గా పేరుగాంచిన కళాకారుడు.....ఆదిభట్ల నారాయణదాసు
- “ నీలగిరి యాత్ర ” అనే గ్రంథాన్ని రచించినది..... కోలా శేషాచల కవి
- “ హస్త్యవర్ధని ” అనే పత్రిక నెలకోల్పినది..... కొక్కొండ వేంకటరత్నం
- ఎర్రాప్రగడ వీరి అస్థానంలో విద్యాధికారి....ప్రోలయవేమారెడ్డి
- జాషువాను ‘ మధుర కవి ’ గా అభివర్ణించినవాడు....విశ్వనాథ సత్యనారాయణ
- ఆంధ్రలో తొలి వితంతు పునర్వివాహం జరిగిన సం॥....1881
- వీరేశలింగంను “ దక్షిణ భారత విద్యాసాగరుడు ” అంటూ ఆయన సమాజసేవను కొనియాడానదెవరు?...
ఎమ్.జి. రసదే
- కృష్ణా జిల్లా కంగ్రెస్ సంఘ తొలి సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?...గుంటూరు
- తెనాలి బాంబు కేసు ఏ ఉద్యమ కాలంలో జరిగింది...వందేమాతరం
- ఆంధ్రలో వెలువడిన తొలి రాజకీయ పత్రిక....ఆంధ్రప్రకాశక
- దత్త మండలాలను రాయలసీమగా నామకరణం చేసినది....గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు
- బ్రహ్మ ప్రకాశిక అనే పత్రికకు సంపాదకత్వం వహించినది....రఘుపతి వేంకటరత్నం నాయుడు

Download High Quality Study Material : www.instamojo.com/tejucs357

www.nextgenias.com

In [APPSC Group 2 Screening Test](#), **108/150 Questions** came directly or indirectly from our Study Material + Video Lectures + PYQ Analysis + Imp Topics
SUBSCRIBE to our YouTube Channel: www.youtube.com/appsctspsclectures

